

A photograph of a snowy winter landscape. In the foreground, a wooden structure, possibly a cross or a monument, is partially covered in snow. The background shows several trees, including a large evergreen, all heavily laden with snow. The sky is a pale, overcast blue. The overall scene is serene and wintry.

NAŠA LUČ

december 1997, letnik 46, številka 10

mesečnik za Slovence na tujem

*Blagoslovljen naj bo čas,
ko prihaja Bog med nas!*

*Naj to Dete nebogljeno
srečo vrne nam zgubljeno.*

*Naj prežene vse težave,
da moči, ljubezni prave.*

*Že se bliža novo leto
z Njim naj v miru bo začeto,
da čez leto bomo peli:*

*Blagoslovljen bil je čas,
ker prišel je Bog med nas!*

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.000 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun:

50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna DAN, d.d.

Prva str. ovitka: C. Ambrož: Znamenje v snegu

Druga str. ovitka: Z. Podvinski: Zimski utrinek

Tretja str. ovitka: J. Modic: Jaslice v Ribnici

Četrta str. ovitka: F. Lah: Adventna molitev

Dragi Slovenci in Slovenke po svetu!

Božič! Iz te preproste besede veje skrivnostni čar, ki se mu človek težko upira. Tudi tiste, ki jim zgodba o betlehemske Detetu ne pomeni veliko, tudi neverne osvaja čar božičnega praznika: vsi pripravljajo jaslice in veselje, kot da se v teh dneh plamen ljubezni širi po vsem svetu.

Toda za kristjane je božični praznik še nekaj več. Zvezda ga vodi k jaslicam, k Božjemu Detetu, ki na zemljo prinaša mir. Ko se na sveti večer prižgejo sveče na božičnem drevesu in jaslice zažarijo v svoji očarljivi lepoti, nas neugnana želja sili ven. Po zasneženih potih se bližamo župnijski cerkvi ali oddaljeni podružnici, kjer se bo ponovil božični čudež: In Beseda je meso postala in med nami prebivala, polna milosti in resnice. Spet bomo slišali božično sporočilo: Slava Bogu na višava in mir ljudem na zemlji.

In vendar, po 2000 letih, svet še ni našel miru. Kot tedaj, tudi danes betlehemska zvezda sveti v temi.

Naj bi vsak izmed nas premagoval temo v sebi in sprejemal luč, ki jo prinaša novorojeni Odrešenik. In našli bomo mir. Mir in spravo z Bogom. Mir in spravo z ljudmi. Mir svojega srca.

Božje dete v jasliah steguje k nam svoje ročice in nam kliče: "Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen in našli boste mir svojim dušam" (Mt 11, 28).

Drage Slovenke in Slovenci, ki živite zunaj naše domovini: Ob božičnih praznikih, ko sta se razodeli dobrotljivost in ljubezen našega Boga in ko je zasijala nova luč miru in upanja našim srcem, prejmite moj srčni pozdrav. Naj vam novorojeni Odrešenik podeli radost, srečo in mir.

Franc Rode, nadškof

*Pogovor z Danijelom Starmanom, predsednikom
Slovske konference Svetovnega slovskega kongresa*

"Biti Slovenec je ne samo lepo in plemenito, ampak tudi koristno"

Za začetek bi vas prosil, da se na kratko predstavite.

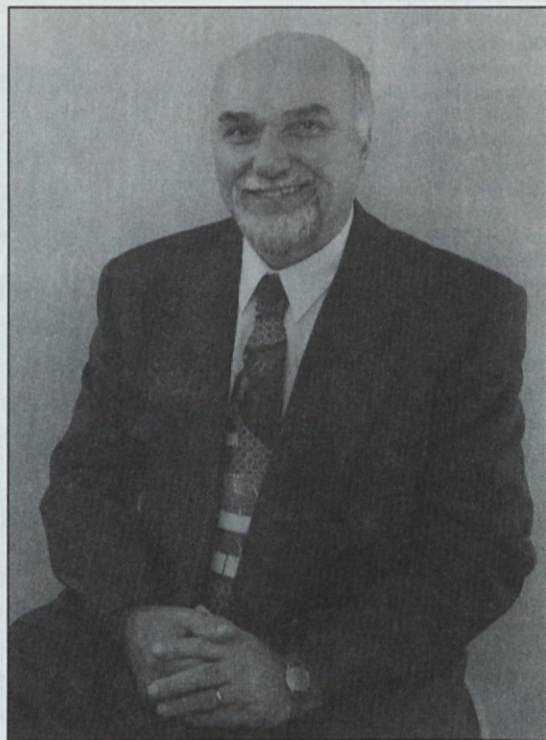
Rodil sem se pred 57 leti na Dolenjskem kot 13 otrok, v kmečko-delavski družini. Osnovno šolo sem obiskoval na Dolenjskem, gimnazijo v Brežicah, na Pravni fakulteti v Ljubljani sem diplomiral januarja 1964. Po odsluženju vojski sem nekaj let služboval v gospodarstvu in državni upravi. Od leta 1972 sem odvetnik v Kopru.

Kot poznan advokat in dejavni politik ste se velikokrat javno zavzeli za problematiko slovenstva tako doma kot v tujini. Kaj vas je potem gnalo, da ste postali dejavni tudi v SSK?

Moja dejavnost v SSK je intenzivna od njegove ustanovitve. Bil sem tudi član Ustanovnega kongresa, ki je zasedal v juniju 1991, prav v času napada na Slovenijo. Od tedaj dalje sem član organov Slovenske konference SSK.

Od leta 1995 ste predsednik SK - SSK. Ali nam lahko na kratko predstavite glavne značilnosti te organizacije?

V juniju 1995 sem na kongresu v Celju prevzel predsedstvo Slovenske konference in od tedaj dalje, skupaj s sodelavci usmerjam delo te vseslovske organizacije. SSK je organizacija slovske pomladi, prave slovske demokracije. Njeno zavzemanje temelji na ugotavljanju resnice o medvojnih in povojnih dogodkih, zato si zelo prizadeva za narodno spravo, za pravno državo in odgovorno parlamentarno demokracijo. Tudi v naši organizaciji se še pojavljajo napetosti, ki so značilne za slovsko politično sceno v času prehoda. Slovska konferenca ima vsaki dve leti zbor kot najvišji organ, v vmesnem času jo vodi 21-članski svet, ki ima 7-članski upravni odbor. Prostore v Ljubljani, Cankarjeva 1, ki nam jih je dala DEMOS-ova vlada, namenjamo, ne samo za našo dejavnost (številna predavanja z naslovom - Izza kongresa, odmevna galerijska dejavnost, različna posvetovanja itd.), dajemo tudi vsem

organizacijam civilne družbe, ki se v svojem programu zavzemajo za slovenstvo in niso politične stranke.

Kakšen je odnos med Svetovnim slovskim kongresom in Konferenco za Slovenijo, katere predsednik ste?

Svetovni slovski kongres vodi že drugo mandatno dobo dr. Jože Bernik iz Chicaga. V času njegovega predsedovanja dobro sodelujemo in usklajujemo programe. Težišče Slovenske konference je dogajanje v Sloveniji in zamejstvu. SSK pa usklajuje dejavnosti ostalih 12 konferenc po svetu. Množičnost, ki je bila značilna za kongresno gibanje v času nastajanja slovske države in v podporo njeni mednarodni uveljavitvi, se umirja in terja nove oblike organiziranosti. Na kongresu v Mariboru v juniju 1997 smo med drugimi akti sprejeli tudi Deklaracijo o mednarodni spravi, kar

predstavlja velik uspeh. Slovenija kot majhna država lahko z dobro organiziranim kongresnim gibanjem samo pridobiva v mednarodnem prostoru. V Slovenski konferenci pa izhajamo iz načela, da je biti Slovenec ne samo lepo in plemenito, ampak tudi koristno. Zato pripravljamo različne oblike gospodarskega sodelovanja med Slovenci doma in po svetu ter njihovimi gospodarskimi družbami. Slovenska konferenca bo po novem Zakonu o društvih pridobila status delovanja v javnem interesu.

Ali se je z vašim prihodom na to mesto (kot predsednik) kaj spremenila usmeritev Konference za Slovenijo?

Menim, da se je z mojim prihodom na mesto predsednika spremenila usmeritev Slovenske konference. Iz ideološko nestrpne in često konfliktno organizacije postaja medijsko prepoznavna, dejavna organizacija, ki združuje vse Slovence dobre volje. Ne gre za novo metlo, ampak za novo filozofijo in delovanje na podlagi strpnosti, sožitja, ne sovraštva in izključevalnosti.

Ali se vam ne zdi, da je SSK pošla sapa, v javnosti ni čutiti pravega odmeva na njegovo delovanje? Kakšne so vaše izkušnje? In ali drži mnenje, da vas sile iz prejšnjega sistema (stranke kontinuitete - naslednice prejšnjega sistema) ne podpirajo dovolj ali pa celo nič?

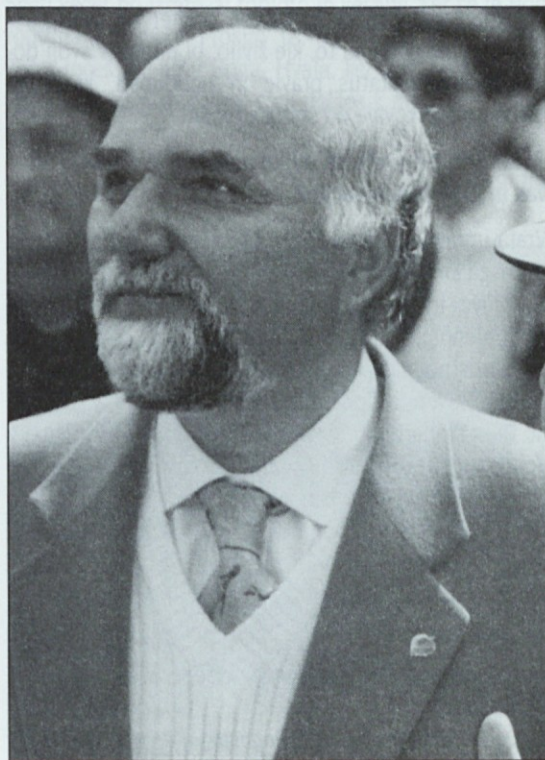
Na videz gre res za manjši vpliv SSK v javnosti, to je tudi posledica izjemno majhnih finančnih sredstev iz državnega proračuna. Za primerjavo: SSK dobi za delovanje v letu 1997 4 mio tolarjev, Slovenska izseljena matica pa 52 mio tolarjev. Ne glede na to, pa ima naše delovanje vpliv v parlamentu in vladnih službah, zlasti tistih, ki pokrivajo področje zamejstva in slovenstva po svetu. Strinjam se z vašim mnenjem, da politične sile t.i. kontinuitete niso naklonjene našemu delovanju in se ne vključujejo v naše dejavnosti. Po svetu je več kot 50.000 slovenskih državljanov, ki imajo volilno pravico in tudi to je pomemben faktor političnega vpliva. Večina teh volilcev, ni naklonjena starim silam. Iz tega razloga še danes obstajajo številne birokratske ovire za izvajanje volilne pravice.

Ali lahko rečete, da vam je uspelo s svojimi javnimi apeli o problematiki slovenskega izseljenstva in zamejstva ter s tem povezanimi državljanskimi pravicami vsakega Slovenca, ne glede na to, kje trenutno prebiva?

Na podlagi 5. člena ustave RS, ki določa, da Slovenci brez slovenskega državljanstva lahko v Sloveniji uživajo posebne pravice in ugodnosti in da vrsto in obseg teh pravic in ugodnosti določa zakon, smo pripravili predlog takega zakona, ki je v parlamentarni proceduri. Tekoče se odzivamo na pritiske na našo manjšino v Italiji, na Koroškem, naša stalna skrb pa so tudi neurejeni odnosi s Hrvaško, posebej zaradi slovenske pomorske usmeritve in nedoločene meje na morju. Z našim taborom: Mladi-mladim, s katerim povežujemo mladino Slovencev po svetu in doma, želimo obogatiti sodelovanje tretje in četrte generacije Slovencev. Veliko pričakujemo tudi od našega programa gospodarskega, znanstvenega in drugega sodelovanja Slovencev z matično domovino.

Katere so prednostne naloge, s katerimi se trenutno ukvarjate?

V teku so organizacijske priprave za izvajanje sprejetih resolucij in sklepov naše volilne konference, ki je bila 20. septembra letos v Kranju. Dejavnosti smo tudi v zvezi s predsedniškimi volitvami, odprta je nova slikarska razstava, dnevno se izvajajo aktivnosti številnih združenj civilne družbe.

Za nami so letošnje predsedniške volitve. Naši zdomci so spet naleteli na neštete težave, ki se ponavljajo iz leta v leto: prekratek volilni rok za glasovnice iz tujine, mnogi bi volili, pa niso vpisani v volilni imenik.... Kje je rešitev?

Rešitev je v spremembi volilne zakonodaje, ki zdaj namerno ovira volitve Slovencev po svetu, zaradi posebnega volilnega imenika in kratkega roka dostave glasovnic. Ustavno sodišče je te dni s posebnim sklepom rok podaljšalo za 5 dni.

Pred časom ste predlagali zanimivo rešitev o slovenskem državljanstvu. Ali nam lahko na kratko

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Konferenca za R Slovenijo

predstavite vaš predlog in ali mislite, da je uresničljiv?

Ne gre za slovensko državljanstvo, ampak za posebne pravice in ugodnosti Slovencev po poreklu, ki nimajo državljanstva. Gre za edinstven primer na svetu. Vsi Slovenci ne glede na to, kje živijo, bi morali v svoji domovini imeti status pravic in ugodnosti, ki bi se bistveno razlikovale od statusa tujcev.

V katerih primerih se lahko naši bralci obrnejo na vas in vašo organizacijo?

Vrata upravne pisarne SSK v Ljubljani so vedno odprta in veseli smo vsakega obiska in pogovora z našimi rojaki. Nove ideje in predloge sprejemamo z največjo naklonjenostjo. Sodelovanje, ki temelji na osebnih stikih, je pristno in uspešno. Morda bomo organizirali obisk članov Slovenske konference pri naših rojaki v Argentini. Premalo je tistih Slovencev po svetu, ki se vračajo v domovino s svojimi družinami in izkušnjami. Zaželjene bi bile tudi nove zakonske zveze Slovenk in Slovencev, ki živijo v domovini, v zamejstvu in po svetu. Tudi naše geslo je "Stati in obstati", saj je padanje rojstev v Sloveniji skrb zbujujoč pojav.

G. predsednik, hvala za pogovor in vašo naklonjenost za reševanje težav slovenskega izseljenstva, zamejstva in zdomstva.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Predsedniške volitve 1997

Jože Bernik: Izgubo domovine sem vedno čutil zelo osebno in boleče. Po več kot desetletju brezdomstva mi je Amerika velikodušno dala možnost za študij, poklicno delo, spoznavanje sveta in občutek za realnost. Poklicno sem se moral naučiti razumevanja drugih kultur, navad, različnosti, skratka drugačnosti. Pri tem sem se naučil strpnosti, kulture občevanja, standarda sprejemljivega obnašanja in izražanja, spoštovanja do pravic drugih. In to so elementi demokratične družbe. Imam izkušnjo in poznanje domačega in tujega sveta. To bi rad dodal k vnemi svojih rojakov za boljšo, bolj optimistično in srečnejšo Slovenijo. O moji vrnitvi v Slovenijo: iz nje pravzaprav nisem nikdar odšel!

Janez Podobnik: Menim, da bi kot predsednik Republike Slovenije lahko več prispeval za preseganje ideološke razcepljenosti slovenske družbe, k iskanju skupne poti, po kateri bo v prihodnje hodila slovenska država in družba. Potrebujemo pot pred seboj. Sam sem rasel v takem gibanju Pot, ki ga je ustanovil in ga že dolgo vodi duhovnik Vinko Kobal. Ta moja izkušnja se mi zdi dragocena. Poleg enotne podpore SLS pa je eden pomembnih razlogov za mojo kandidaturo tudi prepričanje mnogih slovenskih kristjanov in drugih uglednih predstavnikov iz kroga slovenske pomladi, da bi ob spoštovanju ostalih kandidatov, edini lahko uspešno konkuriral proti sedanjemu predsedniku države tudi v drugem krogu volitev. Izpostavil se torej nisem zaradi želje po lastnem napredovanju, ampak zaradi prepričanja, da z uspešno kandidaturo za predsednika države lahko pridobi ugled vsa Slovenija. Politiko namreč jemljem kot služenje državi in svojemu narodu.

Marjan Cerar: Predsednik države je po slovenski Ustavi tudi velika moralna avtoriteta. Menim, da bi lahko kot predsednik pomagal Cerki doseči položaj, ki ga zaradi svoje moralne moči v družbi zasluži. Cerkev je vendarle ustanova, ki lahko z moralnimi vrednotami, kot so usmiljenje, oduščanje, ponižnost, pripravljenost pomagati drugim, ogromno pomaga tudi predsedniku države pri preseganju narodne razdeljenosti.

(Družina, 45/97)

Orehi

November se je neslišno prelil v december. Dnevi so postajali še krajši in jutra se kar niso mogla izkopati iz nadležne megle. Tudi prvi sneg je že pobelil valovito pokrajino. Ni se dolgo obdržal, vendar je dal vedeti, da se je jesen s svojimi toplimi barvami dokončno poslovila.

Sredi decembra je prišel na obisk Tomažev nečak z družino. Konec tedna so ostali pri njem in vmes pridno hodili v mesto na ogled in po nakupih. Tomažu so prinesli tudi nekaj dobrot od doma. Kosmačev s stare jablane je bil Tomaž nadvse vesel. Dišali so po domačem vrtu in obujali spomine na dneve, ko jih je še sam obiral pozno v jeseni. Takrat so bila jabolka zlatorumena in najbolj sočna. Prinesli so tudi novega vina, ki da je letos še posebej dobro, ker je bila jesen dolga in sončna. Ko pa so iz avta prinesli še zajetno košaro orehov, tistih pravih z oreha, ki se košati sredi domačega dvorišča, je bil Tomaž zares ganjen. Žena je sicer nekaj godrnjala, da jih bo treba še streti, ko ima ona vendar že pripravljene v zamrzovalniku. Toda ni hotela Tomažu pokvariti veselja in se je nečaku hitela zahvaljevati, ker so jima prinesli toliko dobrih, naravno pridelanih reči.

Kmalu potem, ko je nečak z družino odšel, je poklicala Tomaža: "No, zdaj se pa le spravi k delu!" "H kakšnemu delu?" jo je Tomaž začudeno pogledal. "Orehe moraš streti, sicer jih boš imel za božič v potici kar cele, z lupino vred." "No, če ni nič hujšega, bom to prav rad naredil," se je Tomaž nasmehnil.

Orehov se je lotil tako kot predavnimi leti doma, s kladivom. Po pravici povedano, je bilo tedaj le nekoliko drugače. Oče je najprej strl orehe s kladivom, otroci pa so potem izluščili jedrca. Zdaj je sam in tudi ne more pričakovati, da mu bo žena pomagala. Udaril je po orehu, toda lupina je vzdržala. "Trdi so. Takšni so bili tudi takrat pred leti, ko sem bil še doma. Še vedno so enaki. Zdravi in čvrsti. Ne dajo se." Ko je udaril drugič, je lupina počila in pokazalo se je zdravo jedrce. "Kako znajo orehi varovati tisto, kar je najdražje. Kakšna čvrsta lupina!" je pomislil. Podržal je v eni roki strto lupino in v drugi roki jedrce ter ju opazoval. Zdelo se mu je, da mu lupina govori: "Narejena sem zato, da varujem nežno jedrce. To jedrce nosi v sebi življenje. Zelo nežno je in neboljeno. Toda močnejše je od moje trdnosti, od mojega oklepa. Ko bo prišel njegov čas, bo to v jedrcu

skrito življenje razklenilo moj oklep. Ni ga oreha, ki bi imel tako trden oklep, da ga moč novega življenja ne bi razklenila. Toda, Tomaž, ne s kladivom, tako kot to delaš ti in drugi ljudje, ampak z močjo življenja, ki hoče ustvariti novo drevo. Moč življenja je kot utrip ljubezni. Moč življenja razklepa lupino, četudi je nadvse trdna. Utrip ljubezni odtaja ledene oklepe okrog srca pa naj bodo še tako debeli in ledeni." In tisti hip je bilo Tomažu žal, da je strl dragoceni oreh, ki bi lahko postal veliko drevo.

Potežkal je jedrce v desni roki. Skoraj ga ni bilo čutiti. Ločeno od trdne lupine je bilo videti razgaljeno in ranljivo. Drobno je bilo, a vendar zdravo, polno in vabljivo. Začutil je, da mu tudi jedrce želi nekaj povedati: "Zgodi se, da nekateri orehi postanejo drevesa, drugi pa smo za hrano ljudem in živalim. Tistim, ki ne postanemo drevesa, je sicer hudo, ampak saj je tudi lepo, če si hrana ljudem. Ljudje so potem zadovoljni in mislijo lepe misli. Ko bom v lepo zapečeni in dišeči potici na belo pogrnjeni božični mizi, bom prinašal mir in srečo. To bo moja usoda. Morda se takrat ne boš več spomnil name, ker boš videl potico in jaslice nad mizo. Sveti večer bo izžareval toploto in veselje, ker se je Bog rodil na tem svetu. Prosim te, Tomaž, da na ta božični večer rečeš mojemu Bogu: Hvala, ker sem bil koristen. Hvala, ker sem prispeval svoj delček k miru in k lepoti svete noči.

Jože Urbanija

Za namizni so letalniki predobrodelni
zlonci so spet natevni za zvezo

Apostolska dela

O avtorju

Avtor te knjige je skoraj gotovo isti kot pisec tretjega evangelija, to je **Luka**. Apostolska dela so v nekem smislu nadaljevanje njegovega evangelija, tako da jih nekateri označujejo kot peti evangelij. Evangelist Luka velja med novozaveznimi pisci za najbolj izobraženega. Po poklicu je bil verjetno **zdravnik**; kot takega ga označuje Pavel v enem svojih pisem. Poleg tega ni izhajal iz izrazito judovskega, ampak iz bolj helenističnega okolja. Glede na suvereno obvladovanje grščine, mu je bila ta najbrž materinščina.

Palmira, grško mesto v sirski puščavi

Slogovne značilnosti

Slog, iz katerega veje osebni pristop, govori v prid tezi, da je Luka delo pisal kot Pavlov spremljevalec na njegovih misijonskih potovanjih. Pripoved v Apostolskih delih pogosto prehaja iz objektivne v subjektivno, iz tretje osebe množine v prvo osebo množine. Ti, tako imenovani odlomki "mi" so lep dokaz, da so Apostolska dela **izraz osebnega doživetja**, da avtor, čeprav si je prizadeval ostati hladen, objektivni pripovedovalec, kljub temu od časa do časa spregovori sam.

Zgradba knjige

O zgradbi te knjige se je veliko razpravljalo, mnenja pa so deljena. Nekateri vidijo v njej diptih, nekateri trojno zgradbo, nekateri vertikalno kompozicijo in tako naprej. Na začetku knjige je triptih, **tri svetle podobe**. Kristusov vnebohod, binkoštni čudež in skoraj idilična podoba prvih krščanskih občestev, ko je vsem vse skupno in si bratje vzajemno pomagajo.

Temu sledi **prvo preganjanje**, ko so apostoli v ječi, prvi mučenec Štefan. Sledi opis Pavlovega spreobrnjenja in začetki njegovega delovanja, ko se pripoved oddaljuje od izraelskega, jeruzalemskega jedra in se pomika v obliki potopisa proti Siriji, proti Mali Aziji, dokler se spet ne vrne v Jeruzalem. Nekje na aritmetični sredini knjige je **opis prvega cerkvenega zbora**, na katerem apostoli sprejmejo odločitev, da je Cerkev odprta vsem, ne samo Judom, ampak tudi poganom. V smislu te odločitve se Pavel, ki postaja osrednja osebnost Apostolskih del, odpravi na svoja velika apostolska potovanja.

Tu spet naletimo na **triptih**, soočenje Pavla s tremi središči tedanje moči. Najprej se poda v Atene, ki so središče kulturne moči. Tam ima Pavel znameniti govor na Aeropagu, v katerem se spusti v polemiko z intelektualno elito takratnega časa; s stoiškimi in epikurejskimi filozofi. Potem sledi njegova **pot v Efez**, ki je središče gospodarske moči. Mesto trgovcev, obrtnikov, mesto, ki živi na račun obrednega turizma. Ob kultu Artemide kiparji in obrtniki živijo od raznih ulitkov. Pisec Apostolskih del ve, da je hujši kot spopad z idejno elito spopad z elito, ki obvaduje gospodarstvo. Nazadnje se poda Pavel še v središče politične moči, v Rim. Tam se knjiga konča.

Beduinski šotor in mesto Betlehem v ozadju ponazarjata zgodnje nomadsko življenje v svetopisemskih časih.

Literarna vrsta

Apostolska dela so knjiga, ki spada v antično zgodovinospisje. Že predgovor, posvetilo Teofilu, spominja na **posvetila**, ki jih srečamo v antičnih zgodovinospisnih delih. Tudi tehnika podajanja kronoloških podatkov spominja na antično zgodovinospisje, ki pa se ne izgublja samo v nizanju kronoloških podatkov, ampak skozi nje sije in žari Duh, ki vse to usmerja in osmišlja. Apostolska dela so tako **prva cerkvena zgodovina**.

Vsebina Apostolskih del

Apostolska dela vsebujejo tako bogato sporočilo, da je že cerkveni učitelj Irenej v drugem stoletju po Kristusu zapisal, da po bogastvu svoje bogoslovne misli v ničemer ne zaostajajo za evangeliji. Na začetku knjige, do vnebohoda, je še **neposredno navzoč Kristus**, potem pa čedalje močneje čutimo navzočnost tretje božje osebe, Svetega Duha. Duh je tisti, ki preveva celo knjigo in bedi nad Cerkvijo. Če so evangeliji, še posebej Lukov, posvečeni predvsem **Kristusovi dejavnosti**, je v ospredju te knjige Cerkev kot **Kristusova ustanova**, v kateri in po kateri Kristus še naprej neposredno biva med ljudmi. Luka nam da jasno vedeti, da Kristus Cerkve ni postavil za debatni krožek, ampak kot strukturo. Čeprav je Duh

tisti, ki Cerkev vodi in usmerja, ima Cerkev vendarle že od svojega začetka svojo disciplino in svojo strukturo. Ima apostole, diakone, starešine, ki si razdelijo vloge, ima nekoga, ki je prvi med apostoli in je nesporno zadnja in najvišja avtoriteta.

Ob tem je pomemben tudi **prikaz rojevanja Cerkve** iz judovskega okolja in judovske miselnosti v njen planetarni pomen, v njeno univerzalnost. Apostolom večinoma ni bilo lahko pretrgati z judovsko tradicijo. Navsezadnje pa je vendarle prevladala smer, ki je poudarila, da je **Cerkev odprta tako za Jude kot za pogane**, tako za Izraelce kot za Grke, Rimljane in barbare.

Iztok Kržič

Po drugem stoletju po Kristusu je, v želji po dopolnitvi kanoničnih Apostolskih del, nastalo še več apokrifnih apostolskih del (Janezova dela, Petrova dela, Andrejeva dela, Pavlova dela, Tomaževa dela,...). Večinoma so bila napisana v stilu rimskega romana, v katerih opisujejo delovanje apostolov. Ti spisi nimajo posebne zgodovinske vrednosti, vsebina je moralizirajoča in prepletena z mnogimi prvinami takratne ljudske pobožnosti. Slednja značilnost pa nam lahko služi kot pomoč za razumevanje takratnega kulturnega okolja in s tem izhodišč za nastanek prvih dogem.

V istem zgodovinskem obdobju Kristusove cerkve pa so nastali tudi spisi, ki sicer niso kanonični, bili pa so v življenju Cerkve vedno izjemno cenjeni in so, kot tudi še danes, bili smerokaz v časnem in verskem razvoju Cerkve. To so spisi apostolskih očetov; Klemen Rimskega, Polikarpa, Ignacija Antiohijskega ter Kvadratov fragment. Apostolski se imenujejo zato, ker so imeli še osebni stik z apostoli, ali pa se vsaj po vsebini in obliki tesno navezujejo na Apostolska pisma v Novi zavezi. Ti spisi so pomembni ne le kot prva krščanska literatura, ampak zato, ker dokazujejo prehod nauka apostolov v prvo poapostolsko generacijo in razvoj prvih krščanskih poapostolskih občestev - Cerkve.

Ljubljanska (nad)škofija

Pobudo za ustanovitev ljubljanske škofije je dal cesar Friderik III. V ustanovni listini z dne 6. decembra 1461 je cesar novi škofiji dodelil posest benediktinske opatije v Gornjem Gradu s pridruženimi župnijami in še nekatere župnije na Kranjskem in Koroškem, nad katerimi je imel sam patronat. Cesarsko ustanovitev ljubljanske škofije je 6. septembra 1462 potrdil papež Pij II. Papež je kot nekdanji tajnik cesarja Friderika III. naše kraje dobro poznal, zavedal se je potrebnosti boljše pastoralne organiziranosti v habsburškem delu oglejskega patriarhata, ni mu pa uspelo za cesarjeve načrte pridobiti patriarha Ludovica Trevisana (1439-65). Zato ljubljanska nadškofija ni bila vključena v oglejsko metropolijo, ampak je bila od samega začetka neposredno podrejena Svetemu sedežu.

Ozemlje škofije je bilo sicer večje kakor pri sosednjih župnijah, vendar je patriarh ohranil še vedno polovico slovenske zemlje južno od Drave. Za prvega ljubljanskega škofa je papež imenoval svojega prijatelja Sigmunda Lamberga (1463-88), ki je formalno-pravno povezal novo škofijo. Umril je v sluhu svetosti. Prva desetletja nove škofije so bila v znamenju uveljavljanja pravic novega škofa nasproti oglejskemu patriarhu. Spori s patriarhom so se vlekli vse do leta 1530.

Seveda je bilo tako raztrgano škofijo, kot je bila ljubljanska, silno težko pastoralno upravljati. Pestilo jo je pomanjkanje duhovnikov, hude pretrse je doživljala v času reformacije, v času kmečkih uporov in turških vpadov. **Pri obnovi katolištva** so pomembno vlogo odigrali jezuiti (v Ljubljani od 1597) in kapucini. Prenovo škofijskih meja je snoval že škof Oton Friderik Buchheim (1641-64). Bil se je pripravljen odreči župnijam na Koroškem in Štajerskem in škofijske meje zaokrožiti

okrog škofijskega sedeža na Kranjskem. Čeprav je bil odličen pravnik, za svoje načrte ni mogel ogreti ne Rima in ne Dunaja. To je uspelo šele škofu Karlu Janezu Herbersteinu (1772-87), ki je v ta namen izkoristil vladarjevo voljo po preureditvi cerkvenih razmer v notranjeavstrijskih deželah. Z odredbami Jožefa II., ki jih je nato sprejel tudi Rim, je prišlo do preoblikovanja cerkvene uprave in s tem tudi do preoblikovanja škofijskih meja ljubljanske škofije. V letih 1785-88 je ljubljanska škofija oddala vse župnije na Štajerskem, Koroškem in v Žumberaku svojim sosedam, sama pa je prevzela župnije ukinjenega oglejskega patriarhata na Kranjskem. Istočasno je bila Ljubljana povzdignjena v nadškofijo in sedež metropolije za senjsko modruško (1787), gradiščansko (1788), tržaško (1791) in koprsko (1797) škofijo.

Po smrti Jožefa II. so del cesarjevih ukrepov na cerkvenem področju preklicali. Leta 1807 je bila med drugim tudi ljubljanska nadškofija spet degradirana v navadno škofijo.

S papeškim dokumentom 1831 sta bili Ljubljani iz tržaške škofije dodeljeni dekaniji Postojna in Trnovo ter dekanija Vipava iz goriške nadškofije. Vse tri dekanije je Ljubljana izgubila z novimi državnimi mejami po prvi svetovni vojni. **Okupacija med drugo svetovno vojno** je ljubljansko škofijo razdelila med nemškega (Gorenjska in Zasavje) in italijanskega okupatorja (tim. ljubljanska pokrajina). Nasilno postopanje Nemcev z duhovniki (zapori in izgon) je skušal škof Gregorij Rožman kompenzirati z navidez milejšo taktiko Italijanov. V političnem procesu po vojni je bil škof Rožman obsojen kot vojni zločinec na 18 let prisilnega dela in izgubo državljskih pravic. Za Katoliško cerkev v Sloveniji se je po vojni začelo **obdobje hudih preiskujenj**, ki so bile boleče zlasti v ljubljanski škofiji. Škof Rožman je namreč leta 1945 zapustil domovino in se umaknil na Koroško. Škofijo je vodil Anton Vovk, najprej kot pooblaščen generalni vikar, od leta 1946 kot pomožni škof, od 1950 kot apostolski administrator in od leta 1959 kot redni ljubljanski škof. Papež Janez XXIII. je leta 1961 Ljubljano povzdignil v nadškofijo brez sufraganov in škofa Vovka imenoval za nadškofa. **Dokončno pravno podobo** in svoje mesto v vesoljni Cerkvi je slovenska Cerkev dobila, ko je papež Pavel VI. 22. novembra 1968 ustanovil samostojno slovensko pokrajino, imenovano ljubljansko. Za prvega ljubljanskega metropolita novoustanovljene metropolije je bil imenovan nadškof Jožef Pogačnik (1963-1980).

France M. Dolinar

Predsedniške volitve 1997

Čeprav je v Republiki Sloveniji parlamentarna demokracija, kjer ima vso oblast v svojih rokah parlament, ki izvoli vlado, so volitve predsednika države tudi pomembne. Najprej že zato, ker predsednika volijo neposredno državljani in ne poslanci v parlamentu, kakor na primer v Nemčiji ali Italiji, kjer prav tako predsednik države nima druge službe, kakor da predstavlja državo. Ko so se sestavljavci slovenske ustave odločili, da bomo predsednika države volili vsi, so mu dali več teže, kakor bi jo imel, če bi ga volili samo poslanci.

Predvsem pa je predsednik simbol te države. Slovenija je v tem trenutku država, ki bi se naj otrsela dediščine komunizma in je to tudi pogoj za njen vstop v Evropsko zvezo. Pri tem pa Slovenija zamuja. Že nekaj časa se ni zgodilo nič, kar bi dokazovalo, da smo naredili kakšen pomemben korak proti zahodnoevropskemu modelu demokracije. Dosedanji predsednik, ki je nekdanji predsednik slovenske komunistične partije, simbolizira prej kontinuiteto kakor pa prelom s preteklostjo. Čeprav po ustavi nima nobene oblasti, ima dejansko v svojih rokah niti in vajeti, s katerimi obvladuje velik del gospodarstva in financ, skoraj vsa javna glasila in nekatera pomembna ministrstva.

Po sedanji slovenski ustavi je lahko isti človek predsednik države samo dvakrat. Dosedanji pa kandidira že tretjič, ker se pač šteje, da prvič ni bil izvoljen po novi demokratični ustavi, ki omejuje možnost kandidiranja na dva mandata. Znatno del prebivalstva je že naveličan istega predsednika. Toda to ni tista molčeča večina, ki dejansko odloča, temveč ljudje, ki so javni misliti s svojo glavo. Po drugi strani je dosedanji predsednik povsod navošč. Radio, televizija in časopisi ga vedno kažejo in ima zastoj izdatno reklamo zase. Za ljudi, ki so bili vzgojeni v komunizmu, pa je značilna konzervativnost in hlapčevski odnos do oblastnikov. V oblastnikih vidijo očeta in avtoriteto, ki je ni dovoljeno kritizirati, in ki vse, kar stori, stori prav. Ta hlapčevski in nekritičen odnos do sedanjega predsednika države javna glasila, ki so pod njegovim nadzorom, samo še utrjujejo.

Vendar pa **slovenski državljani** v večini **niso naklonjeni bivšemu komunističnemu režimu** in tistim, ki ga še danes s svojo osebnostjo predstavljajo. Na zadnjih parlamentarnih volitvah so stranke slovenske pomladi (Slovenska ljudska stranka, Krščanski demokrati in Socialdemokrati) dobili večino. Od 88 političnih sedežev v Državnem zboru so jih zbrali 45. Potem pa so se zgodile neustavnosti, ki jih čudna slovenska ustava dovoljuje. Dva poslanci manjšin sta dodatno podprla levo, bolj ali manj komunizmu naklonjeno stran. Potem pa se je zgodil še prestop enega poslanca na levo in tako so bili volivci spet izdani in opeharjeni. Toda jasno je, da večina slovenskih državljanov ne voli leve politične smeri. Iz tega bi lahko sklepali, da se bo v primeru predsedniških volitev, ko ni mogoče varati volivcev z raznimi prebarvanimi strankami ali preskoki, večina odločila za novega kandidata.

Toda za to je treba še nekaj drugega: edinost na nasprotni strani. Tu je pa zgodba resnično žalostna. Odkar je Slovenska ljudska stranka stopila v koalicio z Liberalno demokracijo, so stranke slovenske pomladi med seboj čedalje bolj sprte. Krščanski in socialni demokrati tako niso bili pripravljeni podpreti predsednika parlamenta dr. Janeza Podobnika iz Ljudske stranke za skupnega kandidata vseh treh strank slovenske pomladi. Te razprtije nikakor niso v prid demokratičnim spremembam in bodo resno ogrozile - mogoče pa celo onemogočile - zmago demokratičnih in nekomunističnih sil.

Ta zgodba se v Sloveniji vleče že predolgo. Človek je zgrožen, ko vidi, da je pri politikih in strankah, ki imajo komunistično preteklost ali izvir, več smisla za enoten nastop, ko so v igri skupni interesi, pa tudi več trezno presoje dejanskega stanja in več samokritičnosti voditeljev strank. 'Slovenska pomlad' izgublja v glavnem zaradi svojih lastnih voditeljev, zaradi njihove neenotnosti, nesposobnosti in nekritičnosti do samih sebe. Zato ni dovolj obtoževati nekdanje komuniste, da ne dajo oblasti iz rok. Nihče je ne da, če v to ni prisiljen. Voditelji strank "slovenske pomladi" bi jih v to lahko prisilili, vendar samo tedaj, če bi jim to postalo bolj pomembno, kakor pa medsebojno prehitevanje in ljubosumna skrb, da ne bi kdo od njih postal preveč uspešen. Tako pa so neuspešni vsi, pa ne samo oni, ampak tudi vsa Slovenija z njimi.

Anton Stres

Sinoda na Slovenskem

Izberi življenje

Današnji človek je na mnogih področjih življenja postal pesimist. To pomeni, da ga zapušča upanje, da bi moglo biti kdaj kaj bolje. Sile, ki vodijo in urejajo svet, se mu zdijo nečloveške in egoistične, tako da posameznik nima nobene možnosti, da bi si poiskal srečno in zadovoljno življenje. Nasilje, gospodarske zlorabe, ubijanje, mamila, splavi, samomori, ... so znamenja tega, kar papež imenuje 'kultura smrti', zato Cerkev po svetu in pri nas z novo zavzetostjo išče za vse ljudi 'kulturo življenja'. V tem smislu je treba razumeti geslo sinode: Izberi življenje!

Namen sinode

Katoliška cerkev na Slovenskem, zvesta Jezusu Kristusu, zmagovalcu nad smrtjo, v občestvu z vesoljno Cerkvijo in Petrovim naslednikom ter vsemi dobrohotnimi ljudmi, želi na pragu tretjega tisočletja premisliti svojo dosedanjo pot in se zazreti v prihodnost. V skladu s svojo tisočletno povezanostjo in solidarnostjo s slovenskim narodom z vso močjo obnavlja svojo zavzetost za življenje in za prihodnost slehernega človeka in celega naroda. To je zlasti nujno zaradi velikih sprememb in usodnih izzivov, pred katerimi stoji vse človeštvo. Zato želi Cerkev s sinodo poglobiti svojo vero, upanje in ljubezen ter v luči živega izročila izpolniti poslanstvo v svojih skupnostih ter v slovenski družbi in državi.

Sinoda je priložnost za sodelovanje vseh ljudi dobre volje.

Zgornje besedilo je izjava o namenu, s katerim Cerkev na Slovenskem vabi k sodelovanju na sinodi katoličane in vse ljudi dobre volje. To je začetek zavzetega iskanja lastne preнове in vrednot v blagor vseh ljudi.

Slovenski škofje z metropolitom dr. Francem Rodetom na čelu so s tem napovedali slovensko sinodo, ki naj se izteče v času do velikega jubileja 2000. Vsi trije ordinariji slovenskih škofij se opirajo na dosedanje prizadevanje za prenovo Cerkve na Slovenskem. Tako so v zadnjih desetih letih potekali škofijski zbori. Imeli so različno tematiko in tudi delo in izsledki ter navodila so dokaj raznovrstna. Kljub pomanjkljivostim, ki jih odkrivajo v vseh treh škofijah, je to delo vendarle oblikovalo življenje Cerkve na Slovenskem.

Zdaj je čas, menijo škofje, da se vse to prizadevanje zlije v skupen in enoten prenovitveni proces. Škofje,

duhovniki in mnogi zavzeti kristjani čutijo potrebo, da nas mora sinoda pripeljati do takšnih odločitev in navodil, ki bodo uživala splošen ugled in bodo obvezna za vso Cerkev na Slovenskem. Tako je bila obujena zamisel, da Cerkev na Slovenskem vstopi v sinodalni proces in si poišče primerno usmeritev pastoralnega dela, ki bo bolj primerna za naš čas in za naš narod v celoti.

Zadnji cilj sinode je dobrobit vernikov in vse družbe.

Cilj sinode je pomoč škofu pri njegovem poslanstvu, da vodi cerkveno skupnost. V navodilih za sinode je škof tisti, ki sam ali skupaj s sodelavci predlaga tematiko za razpravo in pogovore. Sinodalni udeleženci v širšem smislu so vsi, ki se odzovejo vabilu k razmišljanju in iskanju v pogovoru z drugimi. Tako razumejo tudi naši škofje sinodalni proces, saj so povabili vse 'katoličane in ljudi dobre volje', se pravi vse, ki jih skrbi naša Cerkev in družba, naš narod in država, da dajo svoj prispevek, svoja vprašanja, poglede in predloge in svoje mnenje.

Naloga škofov je, da razlikujejo duhove, zato ostanejo svobodni pri upoštevanju mnenj in odločanju, kaj je treba bolj upoštevati, kaj manj. Cerkev se pač podreja nauku evangelija, ki je nadčasoven in odgovarja na vsa vprašanja časov in ljudi z božjo avtoriteto. Zato ostaja Cerkev vedno v vseh časih v iskanju novih poti poslušna božjemu daru odrešenjskega sporočila. Tako so škofje tisti, ki najprej prisluhnejo vsemu, kar v skrbi za Cerkev in svet rečejo kristjani in dobronamerni ljudje, vendar ostanejo neodvisni v presoji, kaj je treba iz vsega izbrati in kaj opustiti. Škof je tudi edini zakonodajalec, ki pa mora svoje odločitve predstaviti tudi vesoljni Cerkvi, ki ima svojega voditelja v papežu.

Organizacija sinodalnega procesa

S cerkvenopravnega vidika je to, kar načrtujemo, **območni cerkveni zbor**, vendar je bilo sprejeto, da bomo uporabljali **besedo sinoda**, ki je pri nas v tem pogledu že utečena in znana beseda.

Sinoda ima svojo zgradbo po predpisih Katoliške cerkve. Tajništvo sinode spremlja vse dogajanje z organizacijskega vidika in pripravi pravilnik. Zbira in shra-

njuje vso dokumentacijo in jo posreduje naprej. Njegovo delo je oblikovanje strnjenih besedil, ki morajo odsevati to, kar so predlagali in priporočili razpravljalci. Tiskovni urad skrbi za primerno informiranje javnosti.

V sinodalnem procesu je lahko več zasedanj zastopnikov sinodalnih udeležencev, ki so izbrani in poslani, da govorijo v imenu župnij, skupnosti, krščanskih združenj, duhovnih gibanj ali tudi v osebnem imenu. Zasedanje sinode je vmesni pregled, kaj se je postorilo, povežejo se vsi predlogi v skupna delovna besedila, ki se razmnožijo in razdelijo v nadaljnje razpravljanje.

Na zadnjem plenarnem zasedanju pa zbor sprejme končno redakcijo, ki jo predloži škofom v pregled in potrditev. S pripombami škofov opremljeno besedilo škofovska konferenca pošlje v potrditev svetemu očetu. Ko Rim potrdi skladnost z učenjem vesoljne Cerkve postane dokument obvezujoč za Cerkev na območju, kjer je sinoda potekala, in postane zaklad učenja in navodil vesoljne Cerkve.

Predlogi tem za slovensko sinodo

Tajništvo se je na prvem pripravljalnem srečanju odločilo za teme sinodalne razprave. Škofje so te teme potrdili in sprejeli.

- teološko-oznanjevalni sklop
- bogoslužje
- življenje in odnosi v Cerkvi
- poslanstvo kristjana
- Cerkev, družba in država
- območno pravo

Prvih pet sklopov bo obravnavala sinoda, šesto temo pa bo sinoda naročila v izvršitev pravnim strokovnjakom po načelih, ki jih bo prinesla sinoda.

Za vsak sklop je bila znotraj tajništva oblikovana podkomisija, ta že pripravlja prvi tekst, ki bo dan najprej škofom v odobritev in bo nato posredovan javnosti v razpravo.

Slovenci po svetu imamo svojega predstavnika v skupini št. 3, ker je v tem sklopu zajeta problematika odnosov Cerkve in domovine do izseljencev in obrnjeno. Takoj lahko pošljete predloge na naslov: Urad slovenske sinode, Liebigstr. 10, D - 80538 München, Nemčija.

Brez molitve sinoda ne more uspeti.

Novo pri Mohorjevi družbi iz Celja

Redna zbirka za leto 1998

Joža Lovrenčič: Karnska Kraljica

Selma Lagerlöf: Kristusove legende

David Wilkinson, Rob Frost: O Bogu in znanosti

Tatjana Angerer: Pismo naslednji generaciji

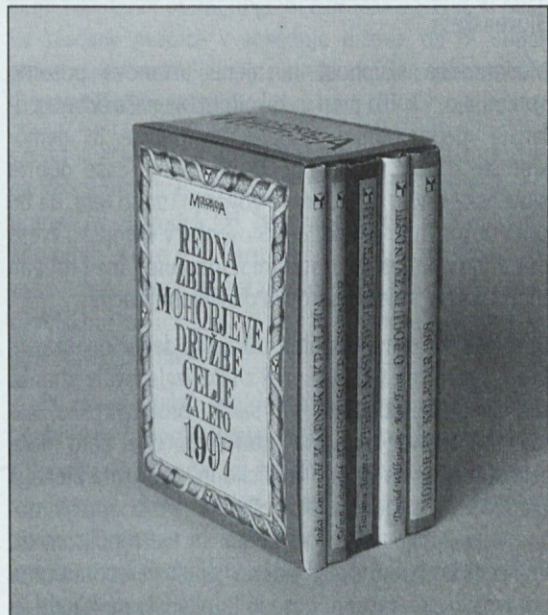
Mohorjev koledar 1998 in manjši stenski koledar

Zbirka ponuja skupaj več kot 1000 strani mikavnega, prijetnega, poučnega in zabavnega branja o starih in novih vprašanih in izzivih, pred katerimi stoji človek, povesti, legende, eseji, razmišljanja, vprašanja, odgovori... izpod peresa več kot 50 avtorjev in avtoric. Okrog 150 ilustracij, ki so jih prispevali priznani likovni ustvarjalci, poklicni fotografi, amaterji, avtorji člankov in drugi.

Uprava: 3001 Celje, Razlagova 10, p.p. 150,
tel.: 063/484-047, 481-563, faks 063/442-782

Uredništvo: 1001 Ljubljana, p.p. 532,
tel.: 061/126-14-74, faks 061/210-031

Prodajalna: Poljanska 4, 1000 Ljubljana,
tel., faks: 061/314-768

Zapisali so...

Janez Gril, DRUŽINA 42

Ob tem je usodnejše vprašanje temeljne naravnosti naših javnih glasil in njihove verodostojnosti. Njihovo poročanje v zvezi s Cerkvijo nikakor ni objektivno obveščanje javnosti. Prav tako ni izraz skrbi za kar najbolj natančno in polno sliko nekega cerkvenega pojava ali dogodka? Njihovi nameni so najbrž drugačni: z zavajajočim enostranskim in nepopolnim predstavljanjem stvari in dogodkov ustvariti sliko Cerkve, kot jo želi videti določena politika ali politična skupina.

Verni in drugi ljudje dobre volje vedo, da podoba Cerkve, kakršno v zadnjem času v svojih prispevkih širijo nekatera javna glasila, na primer TVS ali Delo, ni resnična. Gre za zelo enostransko, klišejsko prikazovanje Cerkve in njenih vodilnih ljudi. Tiste, ki imajo vsaj malo zgodovinskega čuta, spominja na stare nedemokratske čase, ko je bilo o Cerkvi treba poročati tako, kot so ukazovala navodila partijskih sekretarjev. Po nareku.

Verni ljudje smo upravičeno ogorčeni nad takšnim načinom poročanja. Nihče nas nima pravice žaliti z absurdnimi in neresničnimi trditvami na račun Cerkve. Nacionalizacija kateregakoli premoženja - tudi cerkvenega - je bila velika krivica, ki jo je zagrešil revolucionarni komunistični režim. Zakon o denacionalizaciji mora vsem - tudi Cerkvi - popraviti te krivice, kolikor je le mogoče. Samo to in nič drugega ne pričakujemo v Cerkvi na Slovenskem.

Mednarodna skupnost in njene ustanove pozorno spremljajo, v koliki meri in kako hitro se naša država prilagaja mednarodnim standardom pravne in demokratične družbe. Sporočila, ki jih zadnje čase dobiva slovenska vlada, nedvoumno govorijo tudi o tem, da bo pred dokončnim sprejetjem Slovenije v Evropsko zvezo potrebno pohiteti z nekaterimi reformami - med drugim tudi z dokončanjem postopka denacionalizacije.

Sprejetje 27. člena dopolnil zakona o denacionalizaciji, ki so ga prejšnji teden skupaj z LDS izglasovale stranke proticerkvene koalicije, ni samo protievropsko naravnano, temveč tudi protiustavno početje. Zato meče zelo slabo luč na vladno koalicijo in zagotovila njenega predsednika dr. Janeza Drnovška. Ta je s podpisom dogovora z ljubljanskim nadškofom in metropolitom dr. Francem Rodetom izrazil pripravljenost za sporazumno poravnavo pri vračanju gozdov ljubljanski nadškofiji in

za pogajanja za ureditev odnosov med rimskokatoliško Cerkvijo in državo. Kakšna verodostojnost je to, če vladna koalicija zagotavlja eno, parlamentarna združba levih strank pa sprejema povsem drugačne odločitve? Cerkvena podkomisija za vračanje gozdov ljubljanske nadškofije je vladni strani že pred meseci ponudila kompromisno rešitev. Še vedno čaka na pisni odgovor in predlog vladne strani...

Vladimir Vodušek, DELO, 3. november

Prejšnji vikend se je končalo ugibanje o predsedniških kandidatih. Če si med prazniki nihče ni premislil, jih je v igri osem. Legitimnost volitev je več kot zadovoljiva, vendar je inflacija predsedniških kandidatov (večje parlamentarne stranke jih imajo celo po dva ali več) kljub zavrnitvi in odstopu tako imenovanih družbenih outsiderjev in marginalcev še vedno očitna.

Outsiderji zahtevajo posebno analizo, čeprav drži, da so tudi voditelji pomladnega bloka - potem ko je bilo po parlamentarnih volitvah mogoče napovedati izid tudi predsedniških - razmišljali, da bi volitve preprosto bojkotali. Pa niso zdržali, čeprav je bilo jasno, da po parlamentarnih volitvah in oblikovanju koalicije liberalne demokracije in ljudske stranke pomladniki nimajo možnosti za skupnega kandidata na predsedniških volitvah in da je favorit še vedno sedanji predsednik.

Tega niso spoznali samo nekateri tuji analitiki. Na to opozarjajo tudi zadnje raziskave javnega menja, po katerih naj bi se vse skupaj končalo že v prvem krogu z več kot polovično podporo Milanu Kučanu. Tega se je zavedal njegov štab in politični nasprotniki, tudi opozicijski voditelji, ki so se zato najprej sami previdno umaknili iz tekme in kot možne kandidate omenjali ustavne sodnike, zatem pa literate okrog Nove revije.

Ponudba predsedniških kandidatov ni nikoli dopuščala suma, da so stranke vsaj za trenutek razmišljale, da bi lahko ogrozile kandidato Milana Kučana, ampak je šlo zgolj za urejanje neporavnanih računov. Morda vnovični vstop Janeza Podobnika v predsedniško tekmo sicer odpira teoretično možnost drugega kroga, vendar si je Podobnik zaradi spreminjanja odločitve, ne glede na okoliščine, zapravlil precej politične kredibilnosti, saj bodoči predsedniki ne odstopajo zaradi "nerazumljivih in neutemeljenih napadov".

Ko je bilo jasno, da ima Tone Peršak premalo karizme in težave z zbiranjem podpisov ter so ostali v igri le še so-

cialdemokrati in krščanski demokrati z dr. Bernikom in Združenje ob Lipi sprave z dr. Toplakom, se je nenadoma pojavil kontroverzni Marjan Cerar. Ta predstavlja nekakšno nostalgijo za SDZ-jem še iz časov, ko so demokrati v političnem prostoru nekaj pomenili. Obenem pa je tudi nekakšna sinteza Demosa, saj so mu glasove zbrali krščanski demokrati in socialdemokrati in, kot pravi, SDZ-jevski del liberalne demokracije, Tancigovi zeleni in Žakljevi socialisti.

Cerarjeva kandidatura zato ni toliko naperjena proti Kučanu, ampak je predvsem demonstracija nezadovoljstva z dr. Drnovškom - kot da bi ta nastopal na predsedniških volitvah! Odgovor liberalne demokracije, bolj natančno Drnovškovega kroga, je bil predsedniški kandidat dr. Bogomir Kovač. Zanimivo je, da pravzaprav nihče med kandidati ni bil imenovan na podlagi resne volilne strategije, uperjene zoper sedanjega voditelja države, ampak je zgolj posledica zamer in neporavnanih političnih računov, nemara nezadovoljstva z lastnim položajem na političnem prizorišču.

Volilna kampanja ne bo potekala med Milanom Kučanom na eni strani in preostalimi kandidati na drugi. Potekala bo predvsem med množico kandidatov brez Kučana, ki se bodo izčrpavali in drug drugemu jemali odstotke. Pravo presenečenje bi bilo, če bi jih taka "strategija" pripeljala do drugega kroga, ki bi bil sicer neprijeten za sedanjega predsednika, vprašanje pa je, ali tudi nevaren.

Bernard Nežmah, MLADINA 43/97

Štos iz pomladniških vrst: zakaj tokrat Kučan ne izdaja časopisa "Predsednik?" - Ga ne rabi, ima že "Delo".

Kandidat, ki je znan po svoji skromnosti, pa ima vsak dan brezplačno barvno fotografijo na naslovnica osrednjega slovenskega časopisa "Delo". V ponedeljek kot govornik na slovesnosti v Libečah, v torek na pogovorih z izraelskim premierom Natanjahujem, v sredo z obiska pri izraelskem predsedniku Weizmanu, v četrtek je na privilegirani hrbtni strani na velikem posnetku s sprejema jadrancev, v petek kot hodeči gost akademije Evangeličanske cerkve in v soboto kot sedeči gost mednarodnega simpozija v Cankarjevem domu.

V istem tednu ni nihče izmed njegovih tekmecev prišel ne na prvo, ne na zadnjo stran samostojnega časnika "Delo". Prof. Bogomir Kovač se s svojo podobo ni prebil na naslovnico "Dela" niti na dan, ko je bil postavljen za predsedniškega kandidata najmočnejše parlamentarne stranke. Istega dne je npr. "Delo" ocenilo, da na prvo stran sodi posnetek policistov, ki se na vajah znojijo v Bohinju, in gneča tovornjakov s parkirišča v Trepčah!!!!!!

Kdo bi seveda oporekal, da gre za alergični pogled na Milana Kučana. Nikakor, predsednik vsekakor sodi na naslovnico, če obišče Benjamina Natanjahuja. Izraelskega premiera, ki je pokopal mirovno pogodbo iz Osla, ki na zasedenih ozemljih gradi židovska naselja, ki pošilja plačane morilce v sosednje države, da bi ubijali palestinske voditelje, se najvišji državni predstavniki izogibajo kot hudič križa.

Če torej slovenski predsednik obišče rušitelja mirovnega sporazuma med Izraelci in Palestinci, je to vsekakor pomenljiv dogodek, ki nazorno govori o Kučanovih afinitetah. Ko je bil v Jeruzalemu pred časom francoski predsednik Chirac, je ostal v spominu po izbruhu proti izraelskim policajem, ki ga niso hoteli spustiti v palestinski del mesta!

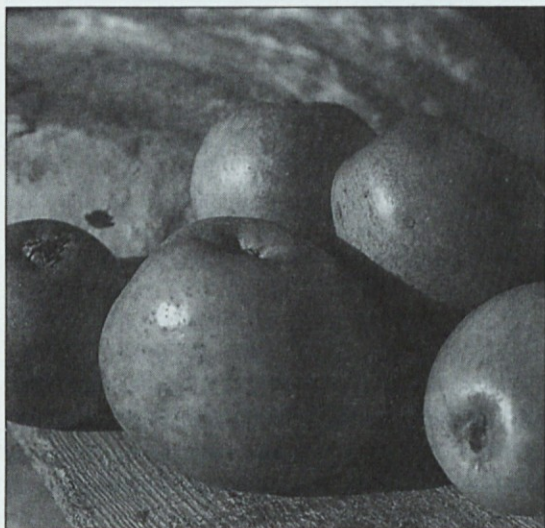
Toda, da se Kučan znajde na eminentni zadnji strani "Dela", ker je zgolj sprejel ekipo slovanskih jadrancev? Dogodek, ki bi sodil na športno stran. In res, ko podpredsednik vlade Marjan Podobnik sprejme svetovne prvake v raftingu in osvajalcev kajakaških medalj, se znajde v kotu drobnih vestič in na športnih straneh in kajpak brez fotografije.

Prokučanovska politika "Dela" tako nameni sprejemu športnikov pri Podobniku 6 krat 4 cm na delu športne strani, ki je niti športni zanesenjaki ne preberejo, pri Kučanu pa barvno fotografijo in članek na vrhu udarne strani v šestkrat večjem obsegu!

Ali pa, če vzamemo sobotni izvod, ko pod člankom "Začetek volilne kampanje le z dvema kandidatom" objavi fotografijo Kučana iz povsem drugega dogodka iz Cankarjevega doma.

Ja človek božji, saj je vendar predsednik! - Že, že, toda "Delo" na naslovnici objavi fotografije častnih gostov, ne pa udeležencev mednarodnega simpozija o slovenski kulturi. Si predstavljate, ko bi namesto zmagovitih prizorov pod tivolskimi koši, časopis objavil posnetek vplivnežev iz častne lože?

Da "Delo" kult Kučana ni nekaj samoumevnega, postane evidentno, če odprete konkurenčni "Dnevnik". Ta v istem tednu objavi fotografijo predsednika na prvi strani enkrat samkrat, ko se je srečal z enakovrednim po rangu, z izraelskim predsednikom Weizmanom. Fotografijo Kučanovega obiska v Libelcih objavi na peti strani med krajevnimi vestmi, v torkovi izdaji v častniku sploh ni najti predsednikove fotografije, v četrtek objavi posnetek Kučanovega sprejema za jadralce na športni strani, nevsiljivo ob spodnjem robu, foto Kučanovega srečanja z evangeličani postavi na četrto stran, v soboto pa s simpozija o kulturi prinese le članek, ki govori o vsebini razprav - sedeče na častni klopi decentno izpusti -, medtem ko šele na šesti strani objavi drobno podobo

Kučana, ki je sprejel predsednika avstrijskega parlamenta.

Že primerjava z "Dnevnikom" - ki niti ni opozicijski dnevnik kaže, da uredniška politika "Dela" v predvolilnem obdobju gradi natanko tak kult Kučana kot pred desetletji tovariša Tita. Tudi tega se je postavljalo vedno na prvo stran, najsi je šel na izlet z jahto ali pa streljat merjasca in jelena lopatarja.

Kučan v "Delu" postaja podoben fenomen kot kraljeva družina v angleških tabloidih. Z drobno razliko kajpak: tabloidi so neprizanesljivi do stanovalcev Buckinghamске palače, medtem ko "Delo" svojega junaka glorificira kot kralja.

Danilo Slivnik, MAG 45/97

V Sloveniji je nastal paradoks, ki ga bomo težko razrešili. Vsi politiki stvari samo hvalijo in se prilizujejo javnosti, ker nihče ne želi biti "negatevec", težave pa enormno naraščajo. V bistvu je prav dekadentno: kot da bi bili vsi skupaj pijani in bi se veselili skorajšnjega vesplošnega potopa. Saj poznate tisto: če vidite luč na koncu predora, je to lahko le luč prihajajočega vlaka. V resnici pa gre za to, da so slovenski politiki zaradi tranzicijskih ambicij povsem zanemarili svojo temeljno nalogo, in sicer, da morajo državo voditi skladno z nacionalnimi interesi in da so pri tem dolžni sprejemati tudi nepopularne ukrepe, če ne želijo, da bo država gospodarsko povsem propadla. A prav to se danes žal v veliki meri dogaja, saj z nujnimi reformami vsi po vrsti odlašajo. Take stvari pač ljudem niso dopadljive in všečne.

Kdo si v predvolilnem obdobju potemtakem sploh upa Slovincem reči kaj neprijetnega? Recimo to, da se bodo morali najbrž tudi oni nekoliko spremeniti, če bomo želeli izboljšati razmere. Ali pa denimo, da bomo morali nekoliko bolj delati, kot so doslej (počasnih socialističnih delovnih navad so se namreč kar precej navadili). Prepričan sem, da nihče. Milan Kučan je v zadnjih dneh že začel govoriti, da Slovenci "še nikdar nismo imeli takšnega intelektualnega in gospodarskega potenciala kot zdaj". Pa to sploh ni res. Toda sliši se dobro, še posebej, ker hkrati pomeni, da ima za ta "velikanski napredek" tudi on velike zasluge, ker je bil ves čas na oblasti. Ali pa še več! Ali si kdo danes Slovincem upa reči, da so se v zadnjih desetletjih tudi oni hudo spridili in da sploh niso taki, za kakršne se imajo: pridni, pošteni, delovni, skromni in poslušni (morda so res bogaboječji, toda to je prej slabo kot dobro)?

A N G L I J A

Naši rojaki v Bedfordu prirejajo slovenske misijonske dneve že mnogo let. Zasluga za to gre peščici ljudi, ki iz leta v leto vztrajno in zvesto pomaga ter sodeluje pri pripravi vsakoletnega **misijonskega dneva** za pomoč slovenskim misijonarjem po svetu.

Tudi letos ni bilo drugače. V soboto, 11. oktobra, smo se zbrali v cerkvi sv. Križa k misijonski maši in nato še k družabni prireditvi s tombolo in srečelovom v župnijski dvorani. Tokrat sta nas s svojim obiskom počastila dva ugledna slovenska duhovnika, ki sta nadomeščala našega župnika. Ta je bil na konferenci slovenskih izseljenških duhovnikov, ki delujejo med rojaki v zahodni Evropi. Veseli smo bili, da smo lahko imeli v naši sredi **patra Borisa Markeža**, gvardijana frančiškanskega samostana v Mariboru, in **g. Francija Trstenjaka**, direktorja radia Ognjišče. Ob prihodu v Bedford sta bila deležna domačega gostoljubja **Alme** in **Maksa Gregorca**. Pri sv. maši v cerkvi, ki se je je kljub slabemu vremenu udeležilo kar lepo število naših rojakov, smo lahko prepevali ob orgelski spremljavi **Francke Theobald** (roj. Rehberger) in njenega **sina Marka**. Z veliko pozornostjo smo poslušali pridigo g. Trstenjaka, s katero je obogatil sv. mašo.

Po njej smo se zbrali v župnijski dvorani, v kateri je bilo vse pripravljeno za tombolo z bogatimi dobitki. Tombolo je duhovito vodil **Miha**

Rehberger, da smo ji z veseljem sledili. Naši najmlajši so kar tekmovali, kdo bo zadel največ dobitkov. Ko so prišle na vrsto razne steklenice, so tudi starejši z zanimanjem čakali na izid žreba. Da je bil dan še prijetnejši, so poskrbele naše dobre bedfordske žene z odličnimi klobasami in dobrim domačim pecivom. Niti domače kapljice ni manjkalo. Sredi najboljšega razpoloženja sta se morala posloviti oba duhovnika, ker ju je čakala še dolga pot do Londona. Zasluga in zahvala za uspeh celega dneva in večera gre predvsem požrtvovalni **Gabrijeli Rehberger**, ki že toliko let neutrudljivo dela za misijone in slovenske misijonarje.

Drugi dan, v nedeljo, 12. oktobra, sta naša gosta maševala v kapeli našega doma v Londonu, kjer je pridigal **pater Boris Markež**. Pridiga je bila izvrstna, škoda le, da se je ni moglo udeležiti še več poslušalcev. Vedno smo veseli, kadar lahko pri nas pozdravimo duhovnike iz domovine, še posebno kadar nas obogatijo s svojimi govori.

Vsaki družini je v veselje in ponos, kadar sinovi ali hčere diplomirajo na univerzi. Tokrat lahko poročamo o uspehu našega "Petrčka", kakor ga je vedno imenoval njegov, zdaj že pokojni, stari oče Jože Pavlič. Naš mladi diplomant je sin Veronike (roj. Pavlič) in Johna Castles. **Peter Castles** je diplomiral iz ekonomije in političnih ved na univerzi v Leedsu. Tisti londonski Slovenci, ki poznamo družino Castles, Petru iskreno čestitamo ter mu želimo še veliko nadaljnjih življenjskih uspehov.

V. Savrič

Denarni izid tombole in srečelova z letošnjega misijonskega dneva v Bedfordu je bil 102.40 angleškega funta Dobiček pri hrani in pijači pa 22 funtov.

Prostovoljne prispevke za naše misijonarje so darovali sledeči misijonski prijatelji:

Franc Lapanja 40, Nada Sekolec 30, Marija in Jože Grkman 30, Marica Biberović 30, Franc Sedelšak 20, Janez Prevc 20, Filip Vidmar 20, sestra Agnes Žužek 15, Tončka Tivadar 10, Anton Žle 10, Ivanka Zajc 10, N.N. 10, N.N. 10, Jaka Kenk 10, A. Slana 10, Stanko Stefančič 10, Mirko Kravos 10, Bruna Lavrič 10, Marcela Klemenčič 10, N.N. 10, N.N. 5, Gabrijela Rehberger 20 angleških funtov.

Skupni znesek za slovenske misijone je znašal 474.40 (štiristoštirinsedemdeset angleških funtov in štirideset penijev).

Omenjena vsota je bila poslana slovenskemu misijonarju v Zambijo, **patru Lojzetu Podgrajšku**, za potrebe beguncev iz Ruande.

A V S T R I J A

DUNAJ

Jesenski izlet

Letošnji izlet v Prlekijo je bil za vse udeležence prijetno in nepozabno doživetje. V nedeljo, 5. oktobra, smo v zgodnjih jutranjih urah zapustili Dunaj. Najprej smo se v jutranji molitvi priporočili Bogu. Za boljše počutje želodcev sta prispevala Ana in Werner Oswald, ki sta

nam postregla s slastnimi krofi in slivovko iz lastne "žganjekuhe".

Tako smo prispeli v Ljutomer, kjer je bila naša prva postaja, dobre volje. Na parkirnem prostoru pred cerkvijo nas je pričakal ljutomerski župnik in dekan, g. Izidor Veleber. Ob 10. uri smo se udeležili svete maše, pri kateri smo sodelovali z branjem prvega berila.

Po končani sveti maši nas je g. dekan seznanil z zgodovino cerkve. Medtem pa je prispel med nas že ljutomerski podžupan, g. Stanko Ivanušič, ki je prevzel vodenje našega izleta. Po pozdravnem nagovoru in predstavitvi programa izleta nas je dekan povabil v svoje prostore, kjer nas je čakalo nemajhno presenečenje. Na mizi so se nam ponujale izbrane domače jedi in pijače. 11-letni Bojan Režonja, ki je bil z nami na izletu, pa je raztegnil harmoniko in že je zadonela pesem. Nadarjeni mladi muzikant nam je kasneje še nekajkrat zaigral.

Čas je priganjal, mi pa bi še kar ostali v tem prijetnem, gostoljubnem okolju. Poslovali smo se od dekana in pod Ivanušičevim vodstvom odšli v Slamnjak na turistično kmetijo Frank-Ozmec. Znašli smo se v okolju, obdanem z gozdovi, nad nami pa se je razpenjalo sinje nebo, obsijano s toplim jesenskim soncem. V tem idiličnem okolju so nas sprejeli s pečenim kostanjem, grozrdjem, domačim žganjem in harmoniko. Naša srca so se lahko samo smejala in predajala tem darovom. Po okusnem domačem kosilu smo se zavrteli in zapeli.

A čas nas je silil dalje skozi Železne dveri po vinski cesti med Jeruzalemske gorice. Po ogledu tega raja smo se skozi Ljutomer odpravili v

toplice Banovci, kjer smo si ogledali turistično naselje Zeleni gaj. Gostitelji so nas popeljali še do idiličnega Babičevega mlina na Muri pri Veržeju. Tam smo si lahko po zelo ugodni ceni nakupili razne mliinarske izdelke.

Sledil je še krajši postanek v Križevcih, nato pa slovo od prijateljev iz Ljutomera. Na Dunaj smo se vrnili veselih src in polni nepozabnih doživetij.

Veselica

V slovenskem pastoralnem centru prirejamo vsako leto trgatveno veselico, s katero si približamo košček domovine. Večina naših rojakov na Dunaju izhaja namreč iz vinorodnih območij severovzhodne Slovenije. Letošnja veselica v soboto, 18. oktobra, je bila še posebej vesela, saj smo veliko prepevali in poslušali poskočno in priljubljeno glasbo. Obisk je bil izjemen. Naši nekdanji tamburaši so se namreč odcepili od SPC in ustanovili svoje društvo "Fermata". Posneli so zgoščenko, ki so jo 18. oktobra popoldne predstavili v minoritski cerkvi na Dunaju. Na to slovesnost so povabili tudi tamburaše od drugod, tudi iz Ljutomera. Po končani predstavitvi in slovesnosti so prišli na našo veselico, kjer smo se z njimi poveselili v petju in plesu do zgodnjih jutranjih ur. Poleg tamburašev nas je zabaval še harmonikar g. Jože Čekon z Raven na Koroškem.

Veselice in pred tem še predstavitve zgoščenke so se udeležili še slovenska veleposlanica na Dunaju, dr. Katja Boh, in konzul g. Franc Pristovšek.

Srečolov je bil bogat. Za številne dobitke in izvedbo tombole je tudi

tokrat uspešno poskrbela Karmen Fabi, pri pripravi veselice pa je bil dejaven celotni župnijski svet.

Za kuhinjo in dobrote iz nje je poskrbela Irena Kos; krofe sta spekla Ana in Werner Oswald; oskrba pijač je bila v rokah g. župnika in Jožeta Mesariča, dvorano pa smo skupaj z Evo Slawik in Jožetom Mesaričem okrasili z zelenjem in sadovi vinske trte.

Zahvaliti se moramo tudi pokroviteljem, ki so po svojih močeh prispevali dobitke, nekateri tudi denar. Posebej se zahvaljujemo firmi Gorenje Austria.

Živi rožni venec

V oktobru smo spet, kot že nekaj let, molili živi rožni venec po določnem namenu. 15 oseb je vsak dan zmolilo desetko rožnega venca in s tem dalo čast Kraljici rožnega venca.

Lep pozdrav z Dunaja

Darja B.

LINZ

Oktober, posvečen Roženovski Materi Božji, je bil precej razgiban. Na koncu svete maše smo zmolili eno desetko in predvsem mislili na naše bolnike in tiste, ki so zemeljsko popotovanje že končali.

12. oktobra je bila blagoslovitev novih orgel v cerkvi svete Trojice v Salzburgu. Nove orgle, prenovljene sedeže, novi oltar in ambon je blagoslovil **salzburški nadškof dr. Georg Eder**. Slovesnost se je začela ob treh popoldne in se je zaključila z orgelskim koncertom ob 20. uri. Našim Slovencem iz Salzburga in Freilassinga je ta cerkev, ki jo od obeh strani obdaja bogoslovje, dobro znana, saj so

Ivan Brodarič in Vikica Hauseder pri slovenski stojnici

pred leti imeli marsikatero sveto mašo v tej cerkvi in še druga srečanja v bogoslovnih prostorih. V bogoslovju stanuje med tednom tudi naš **dušni pastir Ludvik Počivavšek**.

V oktobru je obhajal 45-rojstni dan **g. Vinko Dvoršak**. Prav zadnje leto je bilo zanj težko. Večji del časa je preživel v bolnišnici pri elizabetinkah v Linzu. Presaditev kostnega mozga, ki mu ga je daroval njegov brat iz Slovenije, je uspela. Prepričani smo, da je to tudi sad naše molitve, saj smo se ga med njegovo boleznijo pri vsaki sloven-

ski maši spominjali. In Bogu smo hvaležni, da je uslišal naše molitve. Slovenska skupnost mu je izrekla zahvalo za pogostitev in mu v prihodnosti zaželela več zdravja.

V oktobru sta v našem centru slavila svoj rojstni dan tudi **zakonca Gizela in Viktor Kerec** iz Astena. Slovenska skupnost jima izreka zahvalo za reden obisk naše maše, h kateri pripeljeta navadno tudi svoje vnuke. Zahvala velja tudi za njuno darežljivost, ki sta nam jo izkazala. Bog naj vaju živi še mnoga leta!

Anton Zore

Slovenke iz Linza pri maši narodov

B E L G I J A

GENT

Iztok Kovač in En Knap

V četrtek, 23. in petek, 24. 9., je bil znani plesalec Izток Kovač iz Trbovlja s skupino En Knap na gostovanju v flamskem mestu Gent. V četrtek je bila predstava njegove plesne kompozicije Codes of Cobra, drugi dan pa plesnega filma Vertigo Bird.

Že v letu 1991 je prvič neznan slovenski plesalec Izток Kovač obiskal Belgijo in v Leuvnu zaplesal solo How I caught a Falcon. Potem je ustanovil plesno skupino En Knap. V kratkem času je postala skupina zelo poznana tudi zunaj slovenskih meja. Za predstave v Gentu je bila dvorana vedno zasedena do zadnjega sedeža.

37. slovenski dan v Maasmechelenu

Slovenski dan v Maasmechelenu, tradicionalno slovensko praznovanje na soboto pred drugo nedeljo v oktobru, v soboto, 11. 10., je bil že sedemintrideseti v Kulturnem centru. Velja za največji slovenski praznik, ki ga vsako leto priredi **društvo Slomšek**.

To praznovanje je uveljavil in spodbudil pokojni mons. Vinko Žakelj, ki je bil eden od soustanoviteljev društva v letu 1960. Njegova največja skrb pri kulturnem in duhovnem delovanju v društvu je bila, kako bomo na ta dan napolnili dvorano. Zelo si je prizadeval, da bi ljudje najprej šli k maši in na kulturni

program, šele potem na večerno zabavo.

Tudi letos je bil slovenski dan zelo obiskan. Pri božji službi je bilo več ljudi kot ponavadi. V imenu Slovenske katoliške misije je vse pozdravil **slovenski župnik Alojzij Rajk**. Po maši se je v kulturnem domu zbralo še več ljudi. Pozdravili smo folklorno skupino in predstavnika občine, prijatelje iz Škofje Loke. Na odru so nastopili mešani in moški zbor Slomšek, folklorna skupina Škofja Loka in Škofjeloški muzikantje. Predstavnika občine Škofja Loka so že dopoldne sprejeli na občini, kjer so se z njima pogovarjali o po-bratenju med občinama.

Med kulturnim programom je Alojzij Rajk v imenu Slovenske škofovske konference izročil **Viliju Roglju** za več kot 35-letno zvesto sodelovanje v društvu kot pevovodja **odličje Cirila in Metoda**. Za to nagrado je še pred smrtjo skrbel mons. Vinko Žakelj.

Med obiskovalci tradicionalnega praznika smo lahko pozdravili številne goste iz drugih slovenskih društev, celo iz tujine, številne

Škofjeloški gostje in občinski odborniki Maasmechelena pred občino

občinske predstavnike in zveste obiskovalce slovenske države z veleposlaništva in misije pri Evropski zvezi v Bruslju. Zvečer je bilo veselo razpoloženje z ansamblom "Die Mergelländer Buben" in razigranimi veseljaki iz Škofje Loke. Mladi škofjeloški muzikantje so nas presenetili, saj so z ansamblom in med pavzami igrali do zgodnjih uric.

Gostje iz Škofje Loke so obiskali in si ogledali tudi mesti Maastricht in Bruselj.

Prepričani smo, da je bil letošnji slovenski dan uspešen in da smo skupni praznik doživeli kot prikaz naše zvestobe slovenstvu v tujini.

Na 37. slovenskem dnevu v Maasmechelenu je iz rok slovenskega duhovnika A. Rajka Vili Rogelj prejel "Odličje Cirila in Metoda"

Novakova oma

V nedeljo, 26. oktobra, je v Genku (Belgija) v visoki starosti **umrla ga. Aloysia Zibert**, vdova po Martinu Dimcu, med Slovenci poznana kot "Novakova oma". Rodila se je v Has-selbachu 11. junija 1905.

Vsa leta je na tujem svetu svojo družino vzgajala v slovenskem in krščanskem duhu. Zelo je podpirala društvena dela v prid slovenstva. Z drugimi člani družine je bila **zvesta članica** društev Slomšek, Naš dom ter vztrajna pevka pri pevskem zboru Naš dom do smrti. Na odprtju prenovljenega Našega doma je še pela z zborom. Slika je bila objavljena v novembrski številki Naše luči na strani 20. Verjetno je bila to zadnja fotografija Novakove mame. Čeprav so jo zadnja leta morali prevažati v stolčku, je kljub temu pri zboru prepevala iz srca.

Svoje ome ne bodo pogrešali samo otroci, vnuki in pravnujinja, ampak tudi Slovenci, saj se zavedamo, da smo izgubili najstarejšo Slovenko.

Pogreb je bil v petek, 31. oktobra, v cerkvi Kristusa Kralja (Waterschei-Genk). Na zadnji poti jo je spremljalo slovensko petje združenih zborov Naš dom in Slomšek, kot se spodobi za Slovenko, ki je iz srca ljubila in doživljala slovensko

zborovsko petje. Hvaležni za vse, kar je storila, izrekamo vsi Slovenci v našem kraju iskreno in krščansko sožalje. Prepričani smo, da bo njena moč živela naprej in da nam bo njen zgled in podpora pri delu v prid slovenstva na tujem.

Polde Cverle

F R A N C I J A

JUŽNA FRANCIJA

Dolga leta so Slovenci v južni Franciji imeli samostojno misijo s sedežem v Nici, ki je po področju verjetno večja kot tri Slovenije, saj obsega vso obalo Sredozemskega morja od Italije do Španije in še približno 300 km proti severu.

Slovske izseljence je življenje privedlo na področje južne Francije predvsem po drugi svetovni vojni, ko je bila za večino prva postaja Nica ali pa pomembno pristanišče Marseille. Veliko jih je nadaljevalo pot v čezmorske dežele, precejšnje število slovenskih rojakov pa si je tu začasno ali pa vse do danes našlo svoj dom. Kasneje so se tem pridružili še nekateri drugi, ki so prihajali v Francijo zaradi različnih razlogov. Med njimi jih je kar nekaj služilo v znameniti tujski legiji.

Cerkev je za vse te ljudi tudi duhovno poskrbela. Od leta 1950 do 1960 je med njimi deloval jezuit, p. Zupan. Leta 1963 je bila ustanovljena misija za Jugoslavijo, ki se je 1971 razdelila na slovensko in hrvaško misijo. Od leta 1963 do 1972 je skrbel za Jugoslovane in kasneje samo za Slovence

frančiškan p. Jakob Vučina. Nasledil ga je g. Franjo Pavalec, ki je bil dušni pastir Slovencev na jugu vse do letos, ko je vstopil v zasluženi pokoj. Kolikor in dokler bo mogel, bo še vedno pomagal v Nici in daroval ob nedeljah sveto mašo za rojake. Odgovornost za to področje pa prevzema Slovenska katoliška misija iz Pariza po duhovniku Davidu Taljatu, ki bo zaenkrat petdo šestkrat letno prihajal obiskovat rojake na jugu.

Od 23. do 27. oktobra sem se prvič podal med vas, dragi rojaki v južni Franciji. Gotovo me je sprva prevzela nekakšna negotovost, saj nisem nikogar poznal. Mrzlično sem iskal vaše naslove v minitelu, a obširen spisek mi ni mogel povedati, kakšna srca bijejo za temi imeni, kako živite in čutite, kako me boste sprejeli, kakšen je vaš odnos do Kristusa, Cerkve, vaših slovenskih korenin. Ob tem sem razmišljal, se vas spominjal v molitvi in se pripravljaj, da se prvič srečam z vami. Kar na 90 naslovov sem poslal tudi pisma, s katerimi sem najavil naše srečanje. Veliko mi je pomenilo, da ste se nekateri tudi odzvali in me poklicali po telefonu. Vse to je manjšalo moje skrbi, ki jih je Bog s svojo ljubeznijo postopoma spremenil v čudovita odkritja, v prava presenečenja.

LORGUES

Enega od mojih kratkih dni na jugu sem namenil obisku vasi Lorgues, ki se nahaja med Marseillesom in Nico. Tu v dveh redovnih hišah prebiva kar osem slovenskih redovnic.

Najprej sem se oglasil v skupnosti Les Oblates de l'Assomption ter se srečal s sestrama Cirilo Knafelc in

Nežko Rifelj. Sestre Cirile se še dobro spominjajo Slovenci v Parizu, saj se jim je dolga leta razdajala s poučevanjem verouka in pričevanjem lastne vere. Še vedno je polna moči in zdravega duha, vselej navdušena za vse, kar je dobro. Enakega duha sem začutil tudi med njenimi sosestrami.

Drugo redovno skupnost v Lorguesu pa ustvarjajo sestre v Notre Dame des Anges. Šest sester je Slovenk: s. Kristina Polda, s. Ana Kirina Pirman z Brezij, s. Stanislava Svojšak iz Mojstrane, s. Jelisava Stare z Bleda, s. Avguštinija Francka Poženel iz Logatca in s. Jerica Svolfšak iz Mojstrane, ki je obenem prednica. Čeprav sem se tokrat pomudil pri njih samo kratko urico, sem mogel zajeti iz bogastva njihovega duhovnega življenja.

Odhajal sem srečen, ker me je spremljalo zagotovilo sester, da bo Lourgues ostal nekakšna duhovna zakladnica zame in za rojake, h katerim me Bog pošilja. Hvala vam, sestre, ker ste pripravljene biti naše molitveno zaledje!

MARSEILLE

Tudi ob obmorskem Marseillu me je pričakoval topel jesenski sprejem in še bolj topel sprejem rojakov, ki tam žive. Prvega gostoljubja sem bil deležen pri družini Kobale v mestecu Vitrolles, katerega ime je bilo povsod moč slišati že pred meseci v zvezi s političnim dogajanjem in volilno zmago skrajnih nacionalistov v tem kraju. Prijazni Kobalovi družini dolgujem veliko hvaležnost, da so mi s svojo prizadevnostjo utrdili pot tudi do drugih rojakov, ki sem vas obiskal v naslednjih dneh. Pred menoj so se razkrivale vaše življenj-

ske poti, vaše veselje in upanje, vaši strahovi in stiske. Bogu hvala za vse te zveste in dobre družine! Naj naštejemo samo nekatere: Juriševičevi, Lipuščkovi, Plešnarjevi, Ferjančičevi, Pavlinovi...

Poseben blagoslov Cerkve so tudi naši bolniki, ki darujejo svoje molitev in trpljenje Bogu za blagor drugih. Hvaležno se spomnim nekaterih, ki sem jih obiskal. Najprej omenjam Justino Lutman, ki ji je vid popolnoma odpovedal in zdravje opešalo. Njeno veselje je skozi dolga leta bilo vrtnarstvo, saj je sama pridelala doma veliko zelenjave, ki jo je potem prodajala in tudi razdajala. Njen dom je bil pogosto prizorišče nepozabnih družabnih srečanj Slovencev. Danes v svoji bolezni ne obupuje, ampak se z vedrostjo zanima za vse in se veseli tudi majhnih pozornosti. Ob njeni bolniški postelji sem daroval sveto mašo in z njo molil za blagoslov naši slovenski skupnosti.

Obiskal sem tudi zakonca Stanka in Amalijo Mahnič v Martiguesu, ki zaradi bolezni skoraj ne zapuščata več doma, pa zvestega in požrtvovalnega člana slovenske skupnosti Ivana Ferjančiča, ki je v bolnišnici Clerval v Marseillu preživel več mesecev po zahtevni srčni operaciji in je njegovo življenje viselo na nitki. Vašim molitvam in skrbi za drugimi bolniki priporočam tudi gospo Hermine Michel, ki jo je bolezen prikrajšala za udeležbo pri slovenskih mašah, katerih se je vedno zelo radostila.

Med drugim moram omeniti tudi enega od obiskov, ki je bil nekoliko poseben. V Marseillu sem namreč obiskal priznanega umetnika slovenskega rodu Alberta Ličena. Pred 69 leti so ga prinesli v Francijo,

ko je bil star komaj 6 mesecev. Po študiju na slikarski akademiji v Parizu je marljivo razvijal svoje darove in leta 1989 so mu podelili zavirljivo odlikovanje - francoskega oskarja za umetnost. Njegov skromni dom je prava galerija čudovitih stvaritev njegovega čopiča. Vsekakor pa dosega višek delo, ki ga je ustvaril v letošnjem letu - Kristusa na križu. S ponižnostjo pred skrivnostjo Zveličarjeve daritve se je na upodobitev pripravljaval kar 10 let.

V soboto, 25. oktobra, ob 17. uri smo se Slovenci zbrali pri maši v hiši sester frančiškank v Marseillu. Tu prebiva sestra Francka Brčan, ki je že leta 1993 obhajala 60.-letnico redovništva in je še vedno z vsem srcem v veliko pomoč pri pripravi srečanj za Slovence, obenem pa neutrudno skuša povezovati rojake. Naše tokratno srečanje ob Kristusovem oltarju je imelo poseben pomen. Udeležil se ga je tudi g. Franjo Pavalec iz Nice, ki je vodil sveto mašo in se obenem poslovil od svojih dosedanjih marsejskih vernikov. Hvaležni smo mu za dolgoletni zgled in požrtvovalnost dobrega dušnega pastirja in se mu še naprej priporočamo v molitev. Po maši nas je združila še prijateljska pogostitev, ki je v zdomstvu tako potrebno in povezujoče dopolnilo vsakega evharističnega srečanja.

Kot sklep lahko rečem: več sem prejel, kot sem mogel dati, Bog pa je v skromno odmerjene trenutke skupnega odkrivanja vere razlil veliko milosti. Dragi slovenski rojaki! Vložimo vse svoje moči, da bi iz malega rastlo veliko, če že ne v tolikšni meri po številu pri obisku naših maš, pa najprej po globini vere in trdnih medsebojnih vezeh.

Vaš David Taljat

CHILLEURS-AUX-BOIS

V zgodnjih jutranjih urah sva z g. prelatom Nacetom Čretnikom zapustila Pariz in se odpeljala v Chilleurs-aux-Bois, kjer sva ob 10. uri imela sveto mašo za slovensko in francosko občestvo. Sveta maša je bila dvojezična in verniki so lepo sodelovali pri obredih. **G. Čretnik** je v uvodnih besedah povabil obe skupnosti, naj molita za edinost kristjanov in častita božjo Mater Marijo Devico. Povedati moram, da ima francoski duhovnik že devet župnij, ki so zelo razstresene po tem območju. Pomanjkanje duhovnikov se v Franciji vedno bolj čuti, pa tudi upanja, da bi se v kratkem kaj spremenilo na bolje, ni veliko. Pri sveti maši je pridigal g. Česnik in prosil ljudi, naj molijo za duhovniške in redovniške poklice. Dejal je: "Župnijske skupnosti brez duhovnika bodo postale lažji plen za razne sekte, ker bo v Cerkvi manjkalo pravo evharistično duhovno življenje."

Po sveti maši smo se vsi zbrali v majhni gostilniški dvorani, kjer smo se pogovarjali o domačih in tujih težavah. Taka srečanja so koristna in bogata, ker si lahko med seboj veliko povemo in se lažje vključimo v skupno pastoralno delo. Vsem skupaj se z g. Čretnikom lepo zahvaljujemo za vse, kar dobrega naredite za Cerkev in slovenski narod. Bodimo ambasadorji! Pravi sinovi in hčerke slovenskega naroda. Bodimo ponosni, da še vedno hranimo naš jezik, običajne in vero!

MÉRICOURT

V jeseni je vedno lepo, saj je doba dozorevanja, preliivanja barv. V tem času se na praznik vseh svetih dobi mo na pokopališčih, kjer čakajo

vstajenja naši dragi verni rajni. V tem mesecu je bilo v Méricourtu mnogo srečanj. Zdaj imamo sveto mašo ob sobotah, saj je za vse najprimernejši dan. Sveta maša imamo najmanj dvakrat na mesec ob 17. uri. Tako se lahko duhovnik vrne v Pariz in se lažje pripraviti na nedeljsko sveto mašo ob 17. uri.

19. oktobra smo imeli med sveto mašo kar dva krsta. **Nadini Wachoux** smo podelili zakrament svetega krsta po volji staršev, očeta Dominika Laurenta Wacheux in matere Nadine Mlinar ter slovenskega župnijskega občestva.

Sina Robina Choqueta (oče Christophe in mati Sandrine) smo po rokah g. Silvestra Česnika uvedli v slovensko občestvo. Pri delitvi zakramenta svetega krsta so vsi navzoči lepo sodelovali in z veselimi obrazi in močnim glasom odgovarjali na obredna vprašanja. Med obredom sta znala pokazati, da bosta dobra pevca, saj sta pokazala, da melodijo joka usklajujeta po nekem pravilu otroškega petja. S tem sta pokazala, da se ne bo ustavila pevška tradicija v družinah in bo še vedno odmevala slovenska pesem na severu Francije.

Staršem male Nadine in malega Robina čestitamo v imenu vsega slovenskega župnijskega občestva ter obema želimo veselo in lepo življenje med nami. Naj ju dobri Bog podpira in vodi po stezah resničnega in pravega življenja.

Na vse svete smo se zbrali v kapeli sv. Barbare in skupaj molili za svetost nas vseh, obenem pa smo se zahvaljevali Bogu za vse svetnike in svetnice, ki še niso priznani po Cerkv. To je bil za nas lep dan, ko se vsak spomni svojih dragih, ki so

morda že pri Bogu in za nas prosijo Boga, da bi lepše in bogatejše živeli v Cerkv in v družbi. Vsak je poklican k svetost in vsak s svojo svetostjo ustvarja prihodnost vesoljne Cerkve. Po sveti maši smo se dobili v dvorani slovenske hiše v Méricourtu in se pogovorili, kako bomo v naslednjih dneh obiskali pokopališča, kjer so pokopani naši rajni bratje in sestre.

Takoj po kosilu sva šla z g. Vinkom Razložnikom na pokopališča in tam pri vsakem znanem ali neznanem slovenskem grobu **molila s sorodniki umrlih** za njihov večni mir in pokoj. Kljub mrazu so se naši ljudje zbirali ob določeni uri in skupaj molili za večni mir vseh rajnih. Vsak grob smo blagoslovili, molili Oče naš, Zdravo Marijo in Čas bodi. Vsak je sodeloval po svojem prepričanju in veri. Eni so prižigali na grobovih svojcev sveče, drugi so polagali lepe rože, vsak je hotel pokazati, da ima še vedo veruje v večno življenje. Upam, da se bo ta lepa navada še mnogo let ohranjala med našimi ljudmi in da bodo še vedno sledili Vinkovim besedam: "Lepe navade imamo Slovenci, ki jih drugi narodi nimajo ob teh velikih dneh. Biti povezan s svojimi sorodniki, znanci in prijatelji onkraj groba je res lepa navada in bogato srčno doživetje."

4. decembra bo ob 10. uri sveta maša na čast svete Barbare. Po njej bo kot vsako leto kosilo. Organizatorji prosijo, da bi se vsaj nekaj dni prej prijavili za skupni obed.

24. decembra bo sveta maša ob 24. uri, na sam božič pa ob 10. uri. Pridite v lepem številu!

PARIZ

Že več let si župnijsko občestvo v Parizu prizadeva, da bi na misijonsko nedeljo molili in naredili čim več za slovenske misijonarje in misijonarke po svetu. Tako smo na misijonsko nedeljo molili za uspeh naših misijonarjev po vseh celinah in med raznimi narodi po svetu. Vsak je molil in daroval po svojih močeh. **Misijonsko tombolo** pa smo imeli osem dni pozneje, ker niso bili vsi dobitki zbrani in prineseni v dvorano slovenskega doma. Tončka Šimc, ki je naša vidna in pridna roka pri delu za misijonske stvari, je pridno pomagala pri sami pripravi, prodajala srečke in zbirala stvari, da bi misijonska tombola prinesla čim več za misijone po svetu. Dogovorili smo se, da bi ves dobiček od tombole in nedeljska nabirka pri sveti maši šla za slovenske misijonarje na Slonokoščeni obali. Med tednom nam je vse potrebno pripravila sestra Rozalija. Vsak je dobil en dar, če je kupil deset srečk. Med nagradami sta bili tudi dve kolesi, ki sta lepo izstopali pred našimi očmi. Marsikatero oko je bilo svetlo v hrepenenju, da se bo tako le mogel peljati z njim domov. Začelo se je žrebanje in žreb je določil, da žensko kolo dobi Marija Šuman, kolo pa Marija Škrli. Obema smo čestitali za ta veliki dobitek. Nato je vsak pristopil k dobro obloženim mizam, ki so jih pripravile pridne roke naših gospa. Vsem hvala za vse. Tombola je lepo uspela, saj nam je prinesla 5.038 frankov. Moliti, darovati in delati za misijone je največja vrednota kristjana. Hvala vsem za vse!

Štefan Poje (1912-1997)

8. marca je v petinosemdesetemu letu v La Machineu umrl Štefan Po-

je. Rodil se je v Čabru, od koder je leta 1958 odšel v Francijo in se z družino naselil v LA CHARBOU-NIERU, RAVEAU, kjer je z ženo Marijo vodil majhno gospodarstvo. Vse življenje se je trudil, da bi njegova družina bila trdna in dobra. Trdo je delal, da je tako z ženo Marijo lepo vzgajal svoje tri hčerke: Marijo, Ivanko in Zdenko ter sina Štefana. Svoji ženi je bil zvest, otrokom pa pravi oče. Vsem je dajal dober zgled, kar je pokazal v svojem življenju. Leta in leta je bil zvest reviji Naše luč in jo pridno bral ter še **druge Slovence spodbujal**, naj se naročijo nanjo. Zadnja leta je bolehal in prišel je gospodar življenja, da mu povrne za vse, kar je dobrega storil v svojem življenju.

Slovensko župnijsko občestvo in vsi duhovniki izrekamo globoko sožalje ženi Mariji, sinu Štefanu, hčerkam Mariji, Ivanki in Zdenki ter vsem vnukom in vnukinjam. Pokojnemu Štefanu pa želimo, naj mu bo zemlja lahka in naj počiva v miru!

Uredil Silvester Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

Slomškova nedelja

Ker duhovna sekcija pri Kulturno-prosvetnem društvu v Zagrebu nosi ime po Antonu Martinu Slomšku, je razumljivo, da smo se tudi mi vključili v praznovanje Slomškove nedelje, 28. septembra. K slovesnemu razpoloženju pri sv. maši prav

gotovo najbolj prispeva petje. Pevski zbor pod vodstvom prof. Vinak Glasnovija je izvajal Pastoralno mašo slovenskega skladatelja Lojzeta Mava. Med pesmimi sta bili kar dve na Slomškovo besedilo: V nebesih sem doma in Romarska. Seveda nismo pozabili na najbolj pomembno, molili smo za Slomškovo beatifikacijo z gorečo prošnjo, da se bomo lahko kmalu zahvalili Bogu za slovesno razglasitev Slomška med blažene. Po sv. maši je bila na srečanju še kratka proslava. Pevski zbor je zapel tri pesmi na Slomškovo besedilo: Tri rožice, Preljubo veselje, Glejte, že sonce zahaja. S krajšo poučno zgodbicco Trnjolica in vinska trta in dvema pesmima Najboljše sladko vince in Zdravico za Slovence smo sklenili proslavo.

V nedeljo, 12. oktobra, smo se pri sv. maši spomnili **pokojnega Dragutina Pondeljaka**, ki je umrl 6. oktobra. Čeprav je bil po rodu Hrvat, je z ženo Jožico, ki je med najboljše pridnimi v Slomškovi sekciji, redno prihajal k slovenskim mašam in hodil na romanja, dokler so mu dopuščale moči.

Plemenitega in ljubečega moža in očeta bo zlasti pogrešala žena Jožica, otroci in vnuki. Bolečo praznino

naj napolni tolažba v veri, da se življenje ob smrti spremeni, ne pa uniči.

MK

N E M Č I J A

BERLIN

Ubrano petje polepša bogoslužje

Maše v slovenskem jeziku so nekaj posebnega. To radi povedo predvsem tujci, ki jih pot zanese v cerkev nekje v Sloveniji. Ljudsko petje, čudovite Marijine, božične in druge pesmi naredijo čisto navaden dan bolj bogat, bolj slovesen. S tem tudi daritev na oltarju in duhovnikove besede sprejemamo drugače, bolj odprto, globlje.

V slovenski župniji v Berlinu imamo glede dobrih pevcev res srečo, hvala Bogu! V okviru župnije delujejo trije sestavi: **moški oktet, ženski sekstet in ansambel Druga generacija**.

Neresheim – ob letošnjem obisku grobov naših rojakov

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence na tujem

JANUAR

1 Č Marija - Novo leto - d. p.
2 P Bazilij, Gregor - d. p.
3 S Genovefa
4 N 2. n. po bož., Angela
5 P Milena ☞
6 T Gospodovo razglašenje
7 Š Valentin, Rajmund
8 Č Severin
9 P Julija, Hadrijan
10 S Agaton, Viljem
11 N Jezusov krst
12 P Tatjana ☺
13 T Veronika, Hilarij
14 Š Feliks
15 Č Pavel, Maver
16 P Marcel
17 S Anton (Zvonko) Pušč.
18 N 2. nav. n., Marjeta
19 P Makarij
20 T Fabijan, Boštjan ☺
21 Š Neža
22 Č Vincenc
23 P Ildefon, Mesalina
24 S Francišek Saleški
25 N 3. nav. n., Spreobr. Pavla
26 P Timotej, Tit
27 T Angela Merici
28 Š Tomaž ●
29 Č Valerij
30 P Hijacinta
31 S Janez Bosko

FEBRUAR

1 N 4. nav. n., Brigita
2 P Svečnica - Jez. dar.
3 T Blaž, Oskar ☞
4 Š Gilbert
5 Č Agata
6 P Pavel Miki
7 S Egidij, Rihard
8 N 5. nav. n. - Preš. d., d. p.
9 P Apolonija
10 T Sholastika
11 Š Lurška MB ☺
12 Č Evlalija
13 P Hermenilda
14 S Valentin (Zdravko)
15 N 6. nav. n., Klavdij
16 P Julijana
17 T Aleš, Silvin
18 Š Simeon
19 Č Konrad ☺
20 P Leon, Sadot
21 S Peter Damiani
22 N 7. nav. n.
23 P Polikarp
24 T Matija, pust
25 Š ++ Pepelnica
26 Č Aleksander ●
27 P + Gabrijel Žal. MB
28 S Ožbolt, Roman

MAREC

1 N 1. post. n., Albin
2 P Neža
3 T Kunigunda
4 Š Kazimir
5 Č Hadrijan ☞
6 P + Fridolin
7 S Perpetua - kvatre
8 N 2. post. n., Janez od Boga
9 P Franciška
10 T 40 mučencev
11 Š Sofronij
12 Č Doroteja
13 P + Kristina ☺
14 S Matilda
15 N 3. post. n., Klemen Dvoržak
16 P Herbert
17 T Jerica, Patrik
18 Š Ciril Jeruzalemski
19 Č Jožef
20 P + Klavdija
21 S Nikolaj Fl. e ☺
22 N 4. post. n., Lea
23 P Turibij
24 T Dionizij
25 Š Gospodovo oznanjenje
26 Č Evgenija
27 P + Rupert
28 S Bojan ●
29 N 5. post. n. - tiha
30 P Amadej
31 T Modest

APRIL

1 Š Hugo, Teodora
2 Č Francišek
3 P + Rihard, Irena ☞
4 S Izidor Seviljski
5 N Cvetna
6 P Irenej
7 T Janez Salle
8 Š Valter
9 Č Vel. četrtek
10 P ++ Vel. petek
13 S Vel. sobota
12 N VELIKA NOČ - d. p. d. ☺
13 P Vel. pon., Martin - d. p. d.
14 T Lidvina
15 Š Anastazija
16 Č Bernardka Lurška
17 P Inocenc, Rudolf
18 S Eleverij
19 N Bela nedelja ☺
20 P Hilda
21 T Anzelm
22 Š Leonid
23 Č Jurij, Vojteh
24 P Fidel
25 S Marko ●
26 N 3. vel. n., Pashazij
27 P Cita, Dan up., d. p.
28 T Lukezij
29 Š Katarina Sienska
30 Č Pij V., Donat

MAJ

1 P Jožef delavec - d. p.
2 S Atanazij - d. p.
3 N 4. vel. n., Filip, Jakob ☞
4 P Florjan
5 T Gotard
6 Š Dominik Savio
7 Č Gizela
8 P Viktor
9 S Pahomij
10 N 5. vel. n., Job
11 P Mamert ☺
12 T Leopold Mandij
13 Š Servacij
14 Č Bonifacij
15 P Zofija (Sonja)
16 S Janez Nepomuk
17 N 6. vel. n., Jošt
18 P Erik
19 T Celestin ☺
20 Š Bernardin
21 Č Vnebohod
22 P Emilij, Donat
23 S Dezider, Renata
24 N 7. vel. n., Marija
25 P Beda ●
26 T Filip Neri
27 Š Avguštin Canterbur.
28 Č German
29 P Maksim
30 S Ferdinand, Kancijan
31 N BINKOŠTI

JUNIJ

1 P Marija Mati Cerkve
2 T Erazem ☞
3 Š Karel Lwanga
4 Č Kvirin
5 P Bonifacij
6 S Norbert - kvatre
7 N Sv. Trojica
8 P Medard
9 T Primož, Felicijan
10 Š Bogumil ☺
11 Č Sveto Rešnje telo
12 P Eskil
13 S Anton Padovanski
14 N 11. nav. n., Elizej
15 P Vid
16 T Beno, Gvido
17 Š Gregor, Adolf ☺
18 Č Amand, Marina
19 P Srce Jezusovo
20 S Srce Marijino
21 N 12. nav. n., Alojzij
22 P Ahacij
23 T Agripina
24 Š Janez Krstnik (kres) ●
25 Č Eleonora, D. drž., d. p.
26 P Vigilij (Stojan)
27 S Ema (Hema), Ladislav
28 N 13. nav. n., Irenej
29 P Peter in Pavel
30 T Prvi rimski mučenci

19

98

Svetogorska Mati Božja, prosi za nas.

JULIJ

1 Š Estera ☞
2 Č Sviton
3 P Tomaž (Tomislav)
4 S Urh (Ulrik)
5 N Ciril, Metod
6 P Marija Goretti
7 T Vilibald
8 Š Kilijan
9 Č Veronika ☺
10 P Amalija
11 S Benedikt, Olga
12 N 15. nav. n., Mohor
13 P Henrik
14 T Kamil Leljiški
15 Š Vladimir
16 Č Karmelska MB ☺
17 P Aleš (Aleksij)
18 S Friderik
19 N 16. nav. n., Arsen
20 P Marjeta
21 T Danijel
22 Š Marija Magdalena
23 Č Brigita ●
24 P Krištof, Kristina
25 S Jakob Starejši
26 N 17. nav. n., Ana
27 P Gorazd
28 T Viktor, Nazarij
29 Š Marta
30 Č Peter Krizolog
31 P Ignacij Lojolski ☞

AVGUST

1 S Alfonz Ligvorij
2 N 18. nav. n., porciunkula
3 P Lidija
4 T Janez Vianey
5 Š Marija Snežna, Ožbolt
6 Č Jezus. spremiteniv
7 P Kajetan
8 S Dominik ☺
9 N 19. nav. n., Jaroslav
10 P Lovrenc
11 T Klara
12 Š Inocenc
13 Č Hipolit
14 P Maksimilijan Kolbe ☺
15 Š Marijino vnebov. - d. p. d.
16 N 20. nav. n., Rok
17 P Liberat
18 T Helena
19 Š Boleslav
20 Č Bernard
21 P Sidonij (Zdenko)
22 S Marija Kraljica ●
23 N 21. nav. n., Roza
24 P Jernej
25 T Ludvik
26 Š Zefirin
27 Č Monika
28 P Avguštin
29 S Mučenstvo Jan. Krst.
30 N 22. nav. n., Feliks ☞
31 P Rajmund

SEPTEMBER

1 T Tilen
2 Š Maksima
3 Č Gregor Veliki
4 P Rozalija
5 S Viktorin, Rozvita
6 N 23. nav. n. - angelska ☺
7 P Regina
8 T Marijino rojstvo
9 S Peter Klaver
10 Č Nikolaj Tolentinski
11 P Helga, Gvido
12 S Marijino ime
13 N 24. nav. n., Janez ☺
14 P Povišanje sv. Križa
15 T Žalostna Mati božja
16 Š Ljudmila
17 Č Robert Belarmin
18 P Irena (Mira)
19 S Januarj - kvatre
20 N 25. nav. n., Kandida ●
21 P Matej
22 T Mavricij
23 Š Lin, Tekla
24 Č Marija reš. jetn., Rupert
25 P Sergij Radoneški
26 S Kozma, Damijan
27 N 26. nav. n., Vincencij
28 P Venčeslav ☞
29 T Mihael, Gabrijel, Rafael
30 S Hieronim (Jerko)

OKTOBER

1 Č Terezija DJ
2 P Angeli yaruhi
3 S Ewald, Zarko
4 N 27. nav. n. - rožnovenska
5 P Marcelin ☺
6 T Bruno
7 Š Rožnovenska Mati božja
8 Č Pelagija
9 P Dioniz Pariški
10 S Florencij
11 N 28. nav. n., Firmin
12 P Maksimilijan ☺
13 T Gerald
14 Š Kalist
15 Č Terezija Avilska
16 P Hedvika, Gal
17 S Ignacij Antiohijski
18 N Misijonska, Luka
19 P Pavel
20 T Vendelin, Vital ●
21 Š Uršula, Celina
22 Č Saloma
23 P Janez Kapistran
24 S Anton Klaret
25 N Žegnanjska
26 P Valerijan
27 T Sabina
28 Š Simon, Juda ☞
29 Č Narcis
30 P Alfonz Rodriguez
31 S Bolfenk - D. r., d. p. d.

NOVEMBER

1 N Vsi sveti - d. p.
2 P Verne duše
3 T Just, Viktorin
4 Š Karel Boromejski ☺
5 Č Zaharija, Elizabeta
6 P Lenart
7 S Engelbert, Ernest
8 N Zahvalna, Bogomir
9 P Teodor
10 T Leon Veliki ☺
11 Š Martin (Davorin)
12 Č Jozafat, Milan
13 P Stanislav Koščka
14 S Nikolaj TaveliE
15 N 33. nav. n., Albert
16 P Gertruda
17 T Elizabeta Ogrska
18 Š Odon
19 Č Matilda ●
20 P Edmund
21 S Marijino darovanje
22 N KRISTUS KRALJ
23 P Klemen
24 T Flora, Krizogon
25 Š Katarina Aleksandrijska
26 Č Leonard Portomavriški
27 P Virgil ☞
28 S Berta, Sosten
29 N 1. adv. n., Radbod
30. P Andrej

DECEMBER

1 T Eliqij, Natalija
2 Š Vivijana, Blanka
3 Č Francišek Ksaver ☺
4 P Barbara (Barica)
5 S Saba (Savo)
6 N 2. adv. n., Miklavž
7 P Ambrož
8 T Brezmadežna
9 S Valerija
10 Č Melkijad ☺
11 P Damaz
12 S Ivana Šantalska
13 N 3. adv. n., Lucija
14 P Dušan
15 T Kristina
16 Š Adela
17 Č Lazar
18 P Teotim, Gacijan ●
19 S Urban, Favsta - kvatre
20 N 4. adv. n., Evgen
21 P Peter Kanizij
22 T Demetrij (Mitja)
23 Š Janez Kancij
24 Č Adam, Eva
25 P BOŽIC - d. p. d.
26 S Stefan - Dan samost. - d. p. ☞
27 N Sv. družina
28 P Nedolžni otroci
29 T David, Tomaž
30 Š Sabin
31 Č Silvester

Člani moškega okteta so: pevodvaja in prvi basist Franc PUKMEISTER, prvi bas Karel BOŽIČ in Mihael TURNŠEK, drugi bas Niko NIKAŠ in Marjan VRHOVNIK in tenoristi Ivan RAJH, Karli BOŽIČ ml in Marija WEBER.

V ženskem sekstetu pejoje: Sonja PUKMEISTER, ki očetu Francu včasih pomaga pri vodenju, Marija WEBER, Olga JAKOPLIČ, Jolanda TURNŠEK, Suzana IPAVEC in Jožica BAŠOVNIK.

Člane ansambla DRUGA GENERACIJA in njihovo delo smo na straneh Naše luči obširneje predstavili lani v tem času. Kljub temu pa je prav, da te mlade, nadarjene glasbenike predstavimo še enkrat, to so: Kristjan BOŽIČ, Stane MIKLIŠ, Martin ERMAN, Danijel HORVAT in Kristijan GABOR

Oba zbora in ansambel redno, vsak po svoje sodelujejo pri sv. mašah, na skupnih prireditvah z nemško župnijo, na javnih nastopih v Društvu Slovenija, na raznih drugih prireditvah v Berlinu.

Vsi redno in zavzeto vadijo. Udeležujejo se pevskih revij po Nemčiji in zunaj meja. Vsem gre iskrena zahvala za požrtvovalnost, za voljo, da redno hodijo na vaje, čeprav iz precej oddaljenih delov Berlina. Njihovo petje je nepogrešljivo pri bogoslužju, pogrebih, proslavah, osebnih jubilejih. Kdor poje, zlo ne misli! Tako mislijo tudi naši vrli pevci.

Oba zbora že od samega začetka vodi Franc PUKMEISTER, ki z veliko ljubeznijo do slovenske pesmi uspešno opravlja to zahtevno nalogo. Tudi člani Druge generacije pridno vadijo in na nastopih zaigrajo ter zapojejo veliko slovenskih uspešnic

zabavne glasbe, pa tudi druge vrste glasbe. Igrajo za ples, pa tudi v cerkvi.

Pohvaliti velja prav vse, ker nas s petjem in igranjem razveseljujejo. Vsi imajo tudi druge dolžnosti pri delu v župniji ali v Društvu Slovenija. Ti ljudje so stebri liturgije in kulture v župniji in mnogokrat tudi navzven.

Ob prazniku sv. Cecilije, zavetnice glasbenikov in izdelovalcev instrumentov, bomo imeli skupno mašo, s sodelovanjem obeh zborov in ansambla, potem pa se bomo poveselili v prid vseh in v upanju, da se bo glasbena tradicija v naši skupnosti nadaljevala.

Sv. Barbara v Trobnem Dolu

V začetku adventa, 4. decembra, praznuje sv. Barbara, zavetnica stolpov, livarjev zvonov, rudarjev, priprošnjica v stiski in za srečno zadnjo uro, zavetnica umirajočih.

V Sloveniji je veliko deklet, ki nosijo njeno ime, veliko pa je tudi cerkva in kapelic, posvečenih sv. Barbari. Ena novejših, najlepših, ki izstopa po svoji arhitekturi, je gotovo **kapelica v Trobnem Dolu**. Zgrajena je bila po načrtih arhitektov Iztoka VODUŠKA in Saša URANA, notranjo opremo je izdelal umetnik Tomaž KRŽIŠNIK. Vsi skupaj so tej zanimivi zgradbi vdihnili dušo. Ko stojiš pred njo, imaš občutek, kot da bo izza priprtih polkrožnih vrat vsak čas stopila mučenka sv. Barbara.

V Trobnem Dolu je na mestu, kjer stoji nova cerkva, pred leti že stala kapelica, posvečena sv. Barbari. Ko je tedanji šentrupertski in naš sedanji, berlinski župnik Izidor Pečovnik hodil po svoji župniji, mu

je neka stara ženička rekla, kako lepo bi bilo, če bi tu enkrat stala cerkev, kjer bi lahko imeli nedeljske maše, da ne bi bilo treba hoditi tako daleč v farno cerkev v Šentrupert. Gospod Dori se je zamislil, ideja ga je navdušila in s pomočjo dobrih ljudi, darovalcev iz vse Slovenije in z božjo pomočjo je cerkva resnično zrasla. Z velikim veseljem so jo 15. avgusta 1993 blagoslovili.

Omenili smo njeno arhitekturo. Avtorji so si jo zamislili v obliki okroglega stolpa, v zgornji polovici zastekljenega. V zadnjem delu visijo štirje zvonovi. Kapelica stoji v diagonalni hriba na tisti strani. Posebnost je njena streha, v obliki manjše in velike kaplje. Veliko ljudi se sprašuje, kaj pomeni. Tudi nekaj naših berlinskih Slovencev se je že ustavilo ob njej in se tudi to vprašalo. Gospod Dori nam je to prav rad pojasnil.

V opuščenih rudniških rovih so v tistem času hoteli v tem odročnem, vendar čudovitem kraju urediti odlagališče jedrskih odpadkov, s tem pa bi gotovo okužili tudi pitno vodo. Ljudje so se z vsemi močmi branili tega zla. Tudi arhitekta sta bila s tem seznanjena in tako sta si zamislila, kako zvonijo zvonovi, Barbara pa joka nad dolino, ki jo hočejo oskruniti. Nad zvonikom je solza, ki teče iz Barbarinih oči in polzi v morje solz nad stolpom. Te pa se zlivajo po strmi poti v dolino Trobnega Dola. To nam pokaže dnevna asociacija.

Barbarine solze in molitev presrečnih krajanov, ki so dobili svojo cerkvico, vse to je pomagalo, da je dolina ostala taka, kot je - neoskrunjena.

In če vas bo pot kdaj zanesla tja, vam bosta prijazni ključar Dani ali pa njegov sin Silvo rade volje odklenila vrata, da boste vstopili v notranjost kapelice, okrašene s čudovitimi modernimi kiparskimi umetninami. V miru, ki ga moti le ptičje petje, se boste lahko priporočili k sv. Barbari.

Tudi v naši župnijski skupnosti v Berlinu imamo dve Barbari, to sta Barbara PUCKO in Barbara TURNŠEK, pridni ženi, ki redno pomagata v župniji. Ob njenem prazniku jima želimo vse lepo!

Kot zanimivost naj omenimo, da sta bila Barbara PUCKO in njen mož Štefan prva človeka, ki sta dala svoj dar za kapelico v Trobnem Dolu! Leto 1992 je bil župnik Dori na obisku v Berlinu. Tam je omenil, da namerava zgraditi kapelico, ki bo posvečena sv. Barbari. Tedaj se je oglasila Barbara PUCKO in rekla, če bo kapelica res posvečena njeni zavetnici, da takoj daruje svoj dar. Tako je tudi storila, njej in njenemu možu pa se je z darom pridružil še tedanji župnik Martin HORVAT.

In tako se je zgodilo, da je Dori postavil kapelico v Trobnem Dolu, zdaj pa župnikuje v Berlinu.

M.M.

INGOLSTADT

Nürnberg - Slovenski dan. Če se hočemo ljudje poznati in razumeti, se moramo srečati. Ta namen ima tudi župnijski praznik Slovenski dan, ki ga že vrsto let prirejamo v okviru naše prostrane župnije izmenoma v Nürnbergu in Ingolstadtu. Letos smo praznovali v soboto, 25. oktobra, v Nürnbergu. Praznovanje se je začelo s sv. mašo. Glavni mašnik ob dveh somaševalcih je bil msgr. Janez Pucelj, ki je v mašnem nagovoru med drugim poudaril, kako smo slovenski kristjani tako v Sloveniji kot v svetu osebno soodgovorni, če naš narod tepe zlo, kot je recimo bič samomorov, splavov in smrtnih nesreč na cestah, ker smo premalo kristjani. Ubrano ljudsko petje je med mašo povzdignil še dekliški župnijski zbor iz Münchna in mladinska skupina iz Ingolstadta. Po maši se je slovesnost nadaljevala v tamkajšnji župnijski dvorani v

prijateljskem srečanjem ob glasbi ansambla Jožeta Šegure s Ptuja. Pesem je govorica mladih, ki nam imajo veliko povedati sploh pa si najlepše si povemo ljudje s pesmijo. Tako so mlade pevke iz Münchna pod vodstvom Marjane Bončina v kulturnem programu v pesmi poklonile svoje sporočilo navzočim, zato smo jih nagradili z glasnim aplavzom; tudi skupina iz Ingolstadta je zapela svojo priljubljeno pesem. Na praznovanju so se zbrali rojaki naše župnije iz Erlangna, Ingolstadta, oddaljenega Neutraublinga in Weidna, pridružili pa so se še rojaki iz sosednjih slovenskih župnij Ausburga in Münchna s svojima duhovnikoma Joškom Bucikom in Marjanom Bečanom. S tem so čutili medsebojno povezanost in skupno pripadnost, ki ne pozna razdalj. Vsem, ki so pripravili, oblikovali in izvedli praznovanje v cerkvi in v dvorani ter vsem, ki so se zbrali na praznovanju, prisrčna hvala s psalmistovim vzklikom: "Glej, kako dobro je, kako prijetno, če bratje prebivajo skupaj."

GS

MÜNCHEN

Šola v slovenskem jeziku je ena izmed najlepših dejavnosti naše župnije. Skoraj vsako soboto se v župnišču zberejo šolarji in poglobljajo svoje znanje v materinščini: vadijo se v lepšem izražanju, rešujejo slovnične naloge, pišejo sestavke. Mlajši radi rišejo ali oblikujejo kakšen izdelek. Vse pa pritegne petje otroških pesmic in igrice, ki jo zavzeto vadijo za materinski dan. Duhovno pa rastejo ob veroučnih urah. Znamo se tudi poveseliti. Tako sta nas **Tatjana in Luka** pogostila ob njihovih osebnih

Tessmanovi na izletu po rečnem prekopu Donava-Ren-Maina

Krst malega Roka Rabzelja

praznikih. O pristrčnem ozračju nam najbolj priča fotografija.

Dekliški pevski zbor naše župnije je v soboto, 5. oktobra, sodeloval na Slovenskem dnevu v Nürnbergu, ki ga je pripravila slovenska župnija iz Ingolstadta. Dekleta so pod vodstvom **Marjane Bolčina** ubrano zapela in s svojim nastopom poživila kulturno prireditev naših rojakov. Omeniti je treba, da vadijo v našem župnišču skoraj vsak petkov večer in žrtvujejo za ohranjanje slovenske pesmi veliko svojega prostega časa.

Krst je za vsako družino velik dogodek. **Kristini in Leopoldu Rabzelju** se je rodil pristrčen sinček **Rok**. Krstni obred je bil opravljen v domovini, na katero so Rokovi starši še posebno navezani. Rok pripada že tretji zdovski generaciji. Njegova mamica Kristina je vrsto let obiskovala našo slovensko šolo, rada nastopala pri igricah, redno obiskovala mladinski verouk in pomagala pri poučevanju najmlajših. Sedaj še vedno sodeluje pri dekliškem pevskem zboru. Staršem pristrčno čestitamo, Roku pa vse najlepše v življenju.

Poroka

Med našo skupnostjo so poroke redkost, zato smo toliko bolj veseli,

Poroka Oliverja Klančnika in Andjelke Bratulović

kadar dva mlada ustanovita družino pred Bogom. **Oliver Klančnik** in **Andjelka Bratulović** sta sklenila zakon v Rogaški Slatini, od koder izhaja ženinova družina. Ob tem veseljem dogodku jih je spremljalo poleg domačih veliko prijateljev, ki so prišli od daleč tako iz Bosne, od koder izhaja nevesta Andjelka, kakor iz Slovenije in Nemčije, kjer živi ženin Oliver.

Mlademu paru čestitamo in želimo vso srečo za veliko let.

ROSENHEIM

Sinovi naših ljudi, ki so že vrsto let tukaj, so odrasli in se že poročajo.

Kristina Rutar in Uwe Stegmaier

Kristina Rutar iz Rosenheima se je poročila z arh. Uwejem Stegmaierjem iz Brannenburga, koder imata novoporočenca zdaj svoj dom. Poleg domačih je bilo pri poročnem obredu veliko prijateljev, ki so se skupno veselili njune podaritve drug drugemu. Mi jima čestitamo in jima želimo vso srečo veliko let.

KIEFERFELDEN

V farni cerkvi lepe pokrajine Kieferfelden sta sklenila zakonsko zvezo **Anja Brojan** in **Markus Beham**. Cerkev so napolnili domači in prijatelji novoporočencev, kar dokazuje njihovo priljubljenost. Mlademu

Anja Brojan in Markus Beham

paru čestitamo in prosimo Boga, naj jima podeli veliko srečnih let v skupnem življenju.

OBERHAUSEN

Letošnja topla jesen je prijetno odzvanjala tudi v župnijskem življenju. Na rožnovensko nedeljo (5.10.) nas je združilo tradicionalno **romanje k Materi božji v Kevelaer**. Pridružili so se nam župljani iz kölnske župnije, da nas je bilo vseh okrog 250. Mnogi so pravilno razumeli romanje in opravili tam tudi sv. spoved. Slovesno bogoslužje je obogatil mešani pevski zbor Slovenski cvet iz Moersa. Marijinim litanijam, ki jih je zapel moški zbor Slovenskih fantov iz Moersa, je odpeval mogočen "prosi za nas" množice slovenskih grl, ki je svoj romarski "amen" zaključila pri Marijini kapeli na prostem s pesmijo in posvetilno molitvijo.

Tudi sicer je bil oktober močno zaznamovan z molitvijo in Marijino bližino. Romarski poti kipa fatimske Matere božje po domovini smo se pridružili tudi po vseh skupnostih naše župnije. Portugalska skupnost, ki ima v Oberhausnu bogoslužje v

ŽPS iz Essna na dan izvolitve

isti kapeli kot mi, nam je za dober mesec dala na razpolago kip fatimske Matere božje, ki je zbiral v molitvi in pesmi naše slovenske skupnosti po župniji ves mesec.

Slovenska skupnost v Essnu, ki je med vsemi najštevilčnejša, se je dobro pripravljala na svoj **prvi ŽPS**. Volitve so bile 26.10., sočasno kot v vsej essenski škofiji. Izvoljeni so bili: g. Anton Kavčič, učitelj g. Branko Oman, ga. Štefka Potočnik, g. Rudi Zdovc in ga. Marjanne Zelko-Sečkar. Iskrene čestitke in veliko blagoslava pri pastoralnem

sooblikovanju skupnosti jim želimo.

15-letnico obstoja je 18.10. praznovalo kulturno društvo Slovenska beseda iz Hückelhovena. Praznovanje z uvodno mašno daritvijo, pri kateri je dovršeno pel zbor Zvon iz Nizozemske, je bilo v Ratheimu, kjer so si postavili društveni dom. V njem je bil tudi uradni del praznovanja, ki ga je vodila predsednica. Nadja Krančan-Grčar, ter družabni večer, ki so se ga udeležili mnogi Slovenci ter drugi gostje. Etos krščanskih kulturnih korenin, naj jih vodi k novim obletnicam.

Slovenci iz Oberhausna so se poslovili od g. Janeza Puclja in sprejeli medse g. Alojzija Zaplotnika.

Sveta maša ob 15-letnici Slovenskega društva Slovenska beseda

Neopazni nista bili niti **papeževa in misijonska nedelja** ter vsi sveti, vmes smo praznovali še župnijsko srečanje z Abrahamom in ponovitev srebrne maše. Veliko skrbi in zahvale gre prizadevnim posameznikom in skupnostim (Essen, Oberhausen, Moers, Castrop, Wetter, Eschweiler...).

Še oddahnili si nismo in pred nami so že v teku priprave na dobrodelni bazar, miklavževanje ter adventna srečanja s pripravo na božični praznik.

Dobre žene in gospodinje komaj dohajajo z dobrotami iz kuhinje, možje pa pomodrujejo, da brez slovenskega cvička in rebule nikakor ne gre. Naj ostane vse v prijetnem ozračju Kane galilejske, Jezus pa naj med nami dobiva vedno prvo mesto.

AZ

REUTLINGEN

Vsak od nas je kdaj hvaležen Bogu. Neštetokrat se sliši beseda "hvala Bogu": za ozdravljenje po hudi bolezni, po nesreči, ki se je srečno končala, ali po nevihti, ki nam je

prizanesla. Največkrat pa izrečemo to besedo kar podzavestno, kar je lepa navada.

V cerkvi darujemo sv. maše za zdravje, za dobro letino in podobno. Na Württemberškem, kjer živo Svabi - "Donaušvabi", že od nekdanj naseljeni ob reki Donavi, od Madžarske prek Jugoslavije, Romunije, Bolgarije pa vse tja do Rusije, je malo mestece Hirlingen, nedaleč od sedeža škofije Rottenburg. Tam se vsako leto posebno potrudijo za zahvalo Bogu za dobro letino. Oktobra v farni cerkvi pred glavnem oltarjem sestavijo iz pridelkov sliko. Letos je tla pred glavnim oltarjem krasila slika sv. Martina na konju, pred glavnim in stranskimi oltarji pa je bil razstavljen živobarvni mozaik poljski pridelkov. Spretno in z velikim potrpljenjem več tednov sestavljajo to umetnost v naravnih barvah, iz fižola do raznih žitaric, ter tako izkažejo Bogu svojo hvaležnost za dobro letino in obilen pridelek. V tem primeru pride naš stari rek posebno do izraza: "Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo."

Vlado Kodela

Bogu hvala za darove

STUTT GART

Obisk škofa in potrditev mladih v Svetem Duhu

Ponovni obisk škofa Metoda Piriha v slovenski skupnosti, ob spremstvu našega delegata, mons. Janeza Pucelja iz Münchna, nas je znova obogatil in nam vlil novo zaupanje ter moč za prihodnost.

Že v soboto, 11. oktobra, zvečer smo se srečali s škofom člani župnijskega sveta in sodelavci, se medsebojno seznanili z delom in življenjem, z uspehi in težavami med nami in v naši domovini. Pred nami je začetek sinode na Slovenskem, in v to dogajanje se bomo vključili tudi Slovenci, ki živimo zunaj domovine.

V nedeljo dopoldne sta škof Pirih in mons. Pucelj obiskala slovensko skupnost v Schwäbisch Gmündu. Po maši smo bili skupaj še na kosilu v gostistišču "Novi svet" našega rojaka, g. Antona Imenška.

Popoldne je škof Pirih v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu podelil **zakrament svete birme** štirinajstim mladim in enemu odraslemu iz naše župnije. Slovesnosti se je udeležil tudi zastopnik škofije Rottenburg-Stuttgart, prelat Adam, naš delegat mons. Janez Pucelj, župnik Joško Bucik iz Augsburga ter pastoralni sodelavec, dr. Marko Dvorak iz Ulma. Ob veliki udeležbi vernikov je pri bogoslužju izstopalo zelo lepo sodelovanje birmancev ter staršev in župnijskih sodelavcev. Slovesnosti pa je dalo pečat tudi zelo občuteno petje MPZ Domači zvon, pod vodstvom g. Damjana Jejčiča.

Po maši je bilo najprej skupno praznovanje s slavljenci: birmanci,

Birmanci s starši, botri, prijatelji in s škofom

godovnjaki v župnijski dvorani, nato pa večerja v Slovenskem domu.

Pri večerji sta bili tudi družini Malovrh in Rožman; v soboto so bili na poroki (Igor Malovrh in Irena Rožman), v nedeljo pa je prejela zakrament sv. birme ženinova sestra Monika.

Vinska trgatev , folkloriada...

V soboto, 18. 10., je bila sveta maša in nato Vinska trgatev v Weißbachu, kjer skupina Slovencev pridno pripravlja bogoslužja in srečanja, ki se jih udeležujejo tudi tamkajšnji domačini. Letos so za zabavni del iz Slovenije povabili

ansambel "Grajski fantje" s pevko Ivico.

Letošnja **Vinska trgatev** v Esslingenu je bila povezana z misijonsko nedeljo. Z nabirkami pri mašah /Heilbronn, Oberstenfeld in Esslingen/ ter s prostovoljnimi darovi smo zbrali 560 DM, pri pecivu 260 in pri nabirki v dvorani dodatnih 340 DEM. Naš skupni prispevek za misijone znaša torej 1.160 DEM. Vsem iskrena hvala in Bog povrni!

Veselju, ki ga ob takšnih prireditvah doživljamo, se pridružuje še veselje v zavesti, da od naše velikodušnosti prejemo nekaj še drugi. Hvala tudi ansamblu Veseli godci, ki so za

minimalni prispevek zaigrali na prireditvi.

KŠD Triglav iz Sindelfingena je v soboto, 18. 10., pripravilo letošnjo Folkloriado, ki je privabila deset folklornih skupin iz Nemčije in veliko ljubiteljev slovenskega izročila.

Da so pesmi kot mostovi med ljudmi, se je pokazalo tudi 25. oktobra na praznovanju 30-letnice ljubiteljev ljudske pesmi, zbranih v "Klingende Kreis" v Musbergu. V tem krogu prepevata tudi gospe Marija Petrič in Jožica Šplajt, ki sta ta večer obogatili in predstavili drobec iz naše zakladnice.

V Neresheimu in pri Ave Mariji

Slovenec iz Aalna in Schw. Gmündu ter okolice smo se pridružili še predstavniki iz Stuttgarta in tudi letos obiskali grobove naših rojakov v Neresheimu. V nedeljo, 19. okt., smo najprej pomolili na pokopališču, nato pa v cerkvi opravili najsvetejšo daritev. Petje pri maši in pri družabnem delu je spremljal študent Danijel Rudolf iz Esslingena.

Na praznik vseh svetih pa smo se Slovenci zbrali na tradicionalnem zahvalnem romanju pri Ave Mariji v

Srečanje s škofom v Schwäbisch Gmündu

Novoporočenca Igor Malovrh in Irena Rozman

Srečanju pri oltarju je sledilo srečanje v Slovenskem domu

Deggingenu. Slovesno sveto mašo je vodil mons. Janez Pucelj. Somaševala sva še Joško Bucik in Janez Šket. Pri tej sveti maši smo bili v duhu povezani z našimi pokojnimi, posebej smo se spomnili pokojnega dr. Franca Felca, ki je tukaj začel s slovenskim bogoslužjem, Gospod pa ga je sredi oktobra poklical v svoje kraljestvo. Petje pri tem bogoslužju je spremljal g. Damjan Jeličič, nabirko pri maši (530 DEM) pa smo namenili za Andreanum v Mariboru.

Nekateri smo se potem zadržali še v gostišču gospe Helene Cafuta "Pri vrtnici" v Deggingenu.

Na vernih duš dan pa smo obiskali še grob pokojnega duhovnika Ignacija Kunstlja v Stuttgartu-Zuffenhausen.

Poroka in srebrni jubilej

Na dan pred sveto birmo smo imeli v Stuttgartu še en lep dogodek. Mladoporočenca **Igor Malovrh**, dipl. inž. informatike, in **Irena Rožman**, bančna uslužbenka, oba rojena v Stuttgartu, sta si pred oltarjem v cerkvi sv. Konrada obljubila ljubezen in zvestobo. Veliko njihovih prijateljev in sorodnikov se je z nji-

ma ta dan veselilo in jima zaželelo vse dobro na skupni življenjski poti.

V Neresheimu pa smo v nedeljo, 19. okt., nazdravili **srebrnoporočencema, Janezu in Cvetki Nuč**, roj. Fekonja. Spoznala sta se v Nemčiji, se 13. okt. 1972 poročila v Unterkochnu in potem zazibala hčerko, ki zdaj že študira na Dunaju. Za srebrbrom naj pride še zlato!

Š V I C A

SOLOTHURNSKO OBMOČJE

Po našem poletnem srečanju v Poljanah nad Škofjo Loko se je na (do konca letošnjega septembra obstoječem) Solothurnskem območju zvrstilo kar nekaj omembe vrednih dogodkov. Za njihov pregled in objavo je namenoma izbrana zadnja letošnja številka NAŠE LUČI.

Poročno slavlje. Na soboto, 9. avgusta, sta si v podružnični cerkvi sv. Volbenka na LOGU v Poljanski dolini (župnija POLJANE) vpričo p.

Damijana obljubila trajno zvestobo nevesta IRIS OBLAK iz Reinacha pri Baslu in ženin RALF FREIHERR VON GREGORY iz Feldkircha. Poročno slavlje se je nadaljevalo v hotelu BOR v PREDDVORU pri Kranju.

Draga poročenca! Bog naj vama da dolgo in srečno življenje, polno blagoslova v raznoterih oblikah!

Srebrna poroka. Naslednjo soboto, 16. avgusta, sta v AARBURGU pri Oltnu slavila srebrno poroko SILVA in STANE ŽIČKAR. Najprej je v kapucinski cerkvi v OLTNU p. Damijan imel mašo v zahvalo za 25 let skupnega življenja, nato pa je v večnamenski dvorani v AARBURGU sledil srebrnoporočni večer z večerjo, petjem in godbo. Draga slavljena! Barva srebrne poroke se bo s časom začela spreminjati. Naj v naslednjih 25 letih zadovoljnega življenja postane zlata! Bog vaju živi!

Romanje na Ziteil. Sivo in ponekod celo deževno vreme nam ni obetalo nič lepega in tudi ne velikega števila romarjev, ko je prišel čas priprave in odhoda k najvišjemu romarskemu svetišču v Švici (malo nižjem od naše Kredarice) - k cerkvi Marije, Matere Dobrega Pastirja na ZITEIL. V koledarju je pisalo: sobota 30. avg. 1997. Ko smo prišli na cilj, smo se najprej okrepcali, nato na 14 stopnicah pod cerkvijo (letos so jih obnovili oz. namesto dotrajanih naredili nove) opravili pobožnost križevega pota in se nazadnje v cerkvi udeležili še skupnih večernic, pri katerih vsakokrat obvezno zapojemo eno slovensko pesem.

Nedeljsko jutro je bilo kot velikonočno. Sonce nas je prijazno pozdravilo z jasnega obzorja in nas tudi čez dan ni zapustilo. Dopoldne smo imeli mašo, ki pa je za p. Dami-

jana bila zadnja na Ziteilu. Po prihodu do parkirišča smo si privoščili še kratek piknik ob klepetu in petju, tako da so nas mimoidoči z zanimanjem poslušali in nam celo zaploskali. Ob sončnem vremenu smo se čez hribe in doline vrnili domov.

Abrahamovo slavlje. Letos so se še trije odločili, da bodo hkrati in skupaj s povabljenici proslavili srečanje z Abrahamom. To so bili: Martin BRUMEC, Marta SEKOLEC in Edi STRAŠEK. Na soboto, 6. sept., je bila v OLTNU ob 17. uri maša v zahvalo in priprošnjo (daroval jo je p. Damijan), nato pa je v cerkveni dvorani župnije sv. Martina sledila pogostitev in bogat spored.

Dragi slavjenci! Hvala vam za povabilo in za vse, kar mu je sledilo. Dobri Bog naj vas ohranja čile in zdrave, srečne in zadovoljne še v drugi polovici vašega življenjskega stoletja!

Srečanje v Grenzachu. Dobro-namerno prijateljsko srečanje zmeraj osrečuje. Ob tem dejstvu in zavesti se nas je lepo število Slovencev z nemške in švicarske strani ob meji tudi letos zbralo k skupnemu srečanju v nemškem GRENZACHU blizu švicarskega Basla. Za mašo in pogostitev po njej so poskrbeli ROŽMANOVI iz Grenzacha. V ta namen so za glavnega maševalca in pridigarja povabili svojega sorodnika iz Slovenije; z njim so somaševali še Janez Modic, Jože Cimerman in p. Damijan. Za poživitev družabnega večera so Rožmanovi naprosili tudi folklorno skupino ENCIJAN in moški kvartet KRANJCI, ki so sodelovali že pri maši. Hvala prirediteljem, sodelujočim, župniji (za cerkev in dvorano) in udeležencem.

Biserni jubilej zaobljub. V sredo, 17. sept., je v FRIBOURGU s. MARICA BUTOLEN, doma iz Žetal, članica družbe Frančiškank Marijinih misijonark, slavila 60-letnico REDOVNIH ZAOBLJUB. Maša, ki jo je v zahvalo za biserni redovni jubilej imel p. Damijan, je bila v francoskem in slovenskem jeziku; prav tako tudi petje - ob Marinkini spremljavi na citre.

Slovo od p. Damijana. Po sklepu kapitla Slovenske kapucinske province in odločitvi provincijalnega vodstva je bil p. Damijan s 30. sept. razrešen službe izseljenskega duhovnika v Švici (na Solothurnskem območju). Zato so se - do tedaj mu zaupani - rojaki v Švici pred njegovo vrnitvijo v domovino od njega tudi primerno poslovili. Pravo poslovilno slavlje so mu (za Bernom, Engelbergom, Fribourgom, Lengnauom pri Bielu, Luzernom in Vispom) slovenski verniki iz bogoslužnih središč BIRR, OLTEN in SOLOTHURN pripravili v petek, 26. sept., v TRIMBACHU pri Oltnu. Mašo v tamkajšnji župnijski cerkvi so navzoči spremljali z občutenim sodelovanjem, zlasti s petjem, svoj pečat pa sta pridala trobentar Franc

Kvartet patra Damijana iz Solothurna

KOMPARE in moški kvartet KRANJCI. Po maši je sledila pogostitev in obdaritev - v znamenje in izraz hvaležnosti za opravljeno dušnopastirsko in drugo delo.

Naslednji dan se je nekaj podobnega zgodilo v BASLU. Tudi tam je maša lepo potekala in tudi tam je sledil poslovilni večer podobno kot v Trimbachu. K večerji je prišel tudi domači župnik (župnije sv. Antona, kjer je slovenska maša že vseskozi).

Zadnje poslovitveno dejanje pa je bilo v nedeljo, 28. sept., na slovenskem romanju v EINSIEDELNU. V popoldanski spored v Dorfzentrumu je bil vključen poslovilni plesni nastop folklorne skupine ENCIJAN (ki jo je pred 11 leti ustanovil p. Damijan) in več krajših nagovorov predstavnikov iz vse Švice. Za sklep poslovitvenega dela je še p. Damijan pozdravil navzoče in se zlasti vsem zaslužnim toplo zahvalil za 17-letno sodelovanje, pomoč in požrtvovalnost ter za vse druge dobre. Romanje z nekoliko okrnjenim veseljem.

P. Damijan je zdaj pomočnik v župniji Sv. Ožbalta na Ptuj.

Martinovanje. Letos je v načrtu še jesensko praznovanje - veselo MARTINOVANJE, in sicer v soboto, 8. nov., v dvorani SCINTILLA v ZUCHWILU pri Solothurnu z začetkom ob 20. uri. Igral bo ansambel OBZORJE iz Železnikov. (Ko boste to brali, bo seveda martinovanje že mimo.)

Miklavževanje. 6. decembra bo MIKLAVŽEVANJE v OLTNU. K maši bo možno iti v cerkvi sv. Martina - skupaj s švicarskimi verniki - ob 17.30. Po maši bo v zgornji dvorani srečanje z Miklavžem, ki bo darove za otroke prinesel s seboj. - Vabljeni!

Jan

**OZNANILA
IZ NAŠIH
ŽUPNIJ**

ANGLIJA

SLOVENSKE MAŠE V ADVENTNEM IN BOŽIČNEM ČASU:

ABERDARE: sobota, 29. nov., ob

11.30 dop.

CHAPEL END: sobota, 6. dec., ob 4.00 pop.

DERBY: nedelja, 7. dec., ob 3.00 pop.

LONDON: nedelja, 14. dec., ob 5.00 pop.

ROTHWELL: sobota, 20. dec., ob 4.00 pop.

KEIGHLEY: nedelja, 21. dec., ob 3.00 pop.

BEDFORD: sreda, 24. dec., ob 8.00 zvč.

Maša na sv. večer v župnijski cerkvi na Midland Roadu

ROCHDALE: petek, 26. dec., ob 3.00 pop.

V kapeli poljskega kluba v Beechwoodu.

LONDON: nedelja, 11. jan., ob 5.00 pop.

(praznik Jezusovega krsta)

FRANCIJA

Ob prihodnjem obisku v decembru vas vabim, da poravnate naročnino Naše luči za leto 1998, ki bo znašala za Francijo po novem 120 FF. Seveda lahko to storite tudi pozneje po pošti s čekom, ki se mora glasiti na "Mission catholique slovene". Naša luč je za Slovence na tujem resnično luč in vez, zato jo priporočite tudi drugim, da jo še pravočasno naročijo.

Lorgues: 18. decembra ob 17. uri bo slovenska sveta maša in srečanje pri sestrah Notre Dame des Anges (rue Notre Dame). Prisrčno vabljeni vsi rojaki, ki živite v istem departmaju in bi se želeli med seboj zblížiti.

Nica: G. Franjo Pavalec kot običajno daruje slovensko sveto mašo vsako nedeljo ob 10. uri (kapela salezijancev, Place don Bosco 40). Novi duhovnik pa bom prvič z vami na božič ob 10. uri. V predhodnih dneh (od 19. decembra dalje) pa vas bom obiskoval po domovih. Kot Jožef in Marija v Betlehem bom tudi sam kot popotnik prišel k vam v upanju, da mi bo kdo že v dneh mojega bivanja med vami morda ponudil prenočišče, kanček gostoljubja...

Marseille: Spet se srečamo pri maši v soboto, 7. decembra, ob 16. uri pri sestrah frančiškankah, vhod: 5, rue Lacédemone. Pol ure pred mašo bo priložnost za spoved. Po maši bo kratek božični koncert in prijateljsko srečanje ob prigrizku. Spodbudite drug drugega, da bomo v čim večjem številu praznovali božično skrivnost.

Pariz

7. decembra bo po sveti maši v dvorani slovenskega doma miklavževanje. Otroci in mladina nam bodo pripravili kratek program z pesmimi in recitacijami, nato bo sveti Miklavž podaril darove vsem navzočim. Povabite na to lepo srečanje tudi druge prijatelje in znance. Obvestimo se med seboj, da bodo vaši otroci, vnuki in vnujke doživeli lepoto svetega Miklavža.

NEMCIJA

Berlin DO KONCA LET A 1997

ADVENTNI KONCERT, sobota, 29. 11., ob 19. uri maša, priložnost za božično spoved takoj po maši koncert v cerkvi, nastopil bo pevski zbor REVOZ iz Novega mesta.

Dobri ljudje, ki bi bili pripravljeni prenočiti pevce (45 oseb), naj se oglasijo na telefon 030/625 97 19, g. Jože FLAIS.

MIKLAVŽEVANJE, sobota, 6. 12., ob 19. uri maša, po maši bo v veliki dvorani predstava, ki jo z otroci pripravlja slovenska učiteljica Lilijana Stajan. Sveti Miklavž bo obdaril otroke.

Organizatorji: Bojan Simončič, Kristjan Božič in Sonja Pukmeister

SVETI VEČER, sreda, 24. 12.

- ob 23. uri začetek božičnega programa, v katerem bo nastopil deklški pevski zbor iz Ilirske Bistrice

- znani TV-napovedovalec Tilen Skubic bo predstavil svetniškega škofa Antona Martina Slomška

- ob 24. uri maša in polnočnica

BOŽIČ, četrtek, 25. 12., ob 19. uri božična maša

SVETI ŠTEFAN, 26. 12., ob 19. uri maša, blagoslov otrok, družin in vina
SILVESTROVO, 31. 12., ob 19. uri maša, po maši silvestrovanje v veliki dvorani, igral bo ansambel iz Slovenije, rezervacije sprejema g. Janez Milharčič, tel. 030/685 56 61

BOŽIČNI ČAS, od 27. 12. 1997 do 6. 1. 1998

Možnost blagoslova. V tem času bo župnik Dori blagoslavljal hiše in stanovanja. Svoje želje sporočite na tel. 030/788 19 24, 784 50 66 ali 0171/927 35 76

KONZULARNI DNEVI

V letu 1997 bo konzularni dan v prostorih Slovenske katoliške misije, Kolonnenstrasse 38, 10829 Berlin, in sicer v četrtek, 18. 12., od 10. do 17. ure

V letu 1998 bodo konzularni dnevi v DRUŠTVU SLOVENIJA na Methfesselstrasse 43, 10966

München

Nedeljske maše so ob 16.30 v cerkvi Svetega Duha na Tal blizu Marienplatz. Pol ure pred mašo spovedovanje. Prvo nedeljo v mesecu ob 16.00 molitev za mir in duhovne poklice.

5. 12., prvi petek, molitvena ura ob 18.00 v župnišču

8. 12., Brezmadežna, nezapovedan praznik; maša ob 18.00 v župnišču

24. 12., polnočnica ob 22.00 v župnišču

25. 12., božična maša ob 16.30 pri Svetem Duhu

26. 12., sv. Štefan, nezapovedan praznik; maša ob 18.00 v župnišču

1. 1., novo leto, zapovedan praznik; maša ob 18.00 v župnišču

2. 1., prvi petek, molitvena ura ob 18.00 v župnišču

6. 1., razglasenje Gospodovo, zapovedan praznik; maša ob 18.00 v župnišču

Šola bo 6. 13. in 20. decembra, pa spet 10., 17. in 24. januarja ob 9.00

Miklavževanje bo v nedeljo, 7. decembra, po nedeljski maši v dvorani na Blumenstrasse. Z Miklavževno igrico bodo nastopili gostje iz Slovenije pod vodstvom gledališkega igralca g. Gregorja Čušina. Vabljeni.

Mladinci se dobijo v soboto, 13. decembra, ob 14.30. Po pogovoru družabnost.

Waldkraiburg

6. in 20. 12. ter 3. in 17. 1. ob 18.00 v cerkvi Kristusa Kralja.

Rosenheim

14. in 28. 12. ter 11. in 25. 1. ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču.

Freilassing

14. 12. in 11. 1. ob 16.00 v župnijski cerkvi.

Traunreut

23. 12. spovedovanje ob 18.00.

Stuttgart: Svete maše decembra in januarja:

STUTT GART - Sv. Konrad: 7., 14., 21., 24. (ob 22.00), 25. in 28. dec. ter 4., 11. in 18. jan. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 7. dec. in 6. jan. /TRIJ E KRALJ I/ ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 14. dec. in 11. jan. ob 9.30

SCHORNDORF: kapela - sestre: 21. dec. in 18. jan. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 21. dec. in 18. jan. ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: SOBOTA: 6. dec. in 24. jan. ob 17.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 21. dec. in 25. jan. ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 26. dec. (božična tombola) in 25. jan. ob 17.00!

SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: 6. ter 13. dec. ter 10. in 31. jan. od 15.00 do 17.00.

Böblingen: 7. dec. in 6. jan. ob 9.00.

Kateheze za mlade in odrasle: Slovenski dom ob torkih in četrtek ob 20.00.

Pevska vaja za mešani zbor vsako 1. in 2. nedeljo v mesecu po maši, 3. nedeljo v mesecu pa pred mašo v Slovenskem domu oz. v cerkvi.

Miklavž bo obiskal otroke: 6. dec. v Heilbronn, 7. dec. v B'blingenu in v Stuttgartu, 14. dec. pa v Schw. Gmündu - vedno po maši.

Lojze Kozar: Materina ruta

Zima je minila in kar čez noč je prišla pomlad. Ne samo v koledarju, tudi v naravi so nastopili tako topli dnevi, da je človeka kar vleklo na njive, travnike in v neznane daljave. Kljub temu pa delo ni šlo od rok. preveč je bilo stvari, o katerih se je bilo treba pogovoriti. V nedeljo je bila ura pred mašo prekratka, da bi mogli vsemu priti do kraja, zato so prihajali še bolj zgodaj, samo da ničesar ne preslišijo, zlasti ne tistega, kar se je začelo s tistim "Ste slišali?" in "Pravijo...", kajti prav to je bilo najbolj vznemirljivo.

"Zakaj pa ne obračunate?"

"Kralj se bo vrnil, verujte, da se bo. Grofje so še vedno močni. Dobro pa vedo, da brez kralja ne pomenijo nič. Sicer pa res ne vem, kakšen bi bil svet brez kraljev."

"Kakšen neki! Saj vidiš, kakšen je. Da še vedno stoji, čeprav že nekaj mesecev nimamo kralja. Tudi drugod ne vladajo kralji, pa jim gre bolje kot nam."

"Kje neki jim gre bolje?"

"Poglej Ameriko. Čemu se je toliko naših ljudi izselilo tja, če ne zato, da bi jim bilo bolje. In to takrat, ko je tu vladal kralj, tam pa so imeli predsednika. Tam ima vsak svoje pravice in so vsi enaki. Tam pred sodiščem kmet prav toliko velja kot gospod."

"Vidiš, rekel si gospod. Dokler bo razlika med gospodi in negospodi, ne bo bolje na svetu," se je vmešal Grabnarov Štef, ki je doslej samo poslušal. "Vsi bi morali biti enaki."

G. Zvone Podvinski, izseljenski duhovnik na Švedskem, je v Ljubljani predstavil svoje delovanje med Slovenci v Skandinaviji.

"Neumnosti govoriš, vsi enaki! Pa pojdi ti zdaj na prižnico in pridigaj, če moreš in znaš."

"To je nekaj drugega. Ne mislim, da bi morali vsi vse znati in vse delati. Toda vsi smo enaki, ker smo vsi ljudje. Zato bi vsi morali imeti enake pravice."

"Imaš prav. pravico imamo, ampak vsak svojo. Mi imamo pravico, da živino krmimo, oni pa imajo pravico, da jo odvežejo od jasl in jo odvedejo. Mi imamo pravico, da zaradi tega preklinjamo, oni pa da živino zakoljejo in si napolnijo trebuhe. Tako ima res vsak svojo pravico."

"Zato pa pravim, dokler bodo na svetu gospodje, toliko časa nam ne more biti dobro. Na fronti smo o tem mnogo govorili in vedno smo prišli na isto: z gospodo je treba obračunati."

"Zakaj pa ne obračunate?"

"Povem, zakaj ne. Zato, ker ni dovolj zamenjati samo naslov, zamenjati je treba ljudi. V novembru smo dobili republiko. Dobro, republiko. Toda kaj pomaga, ko so vsi tisti, ki so prej služili kralju, ostali na svojih mestih in zdaj služijo republiko. Malo prijaznejši so postali, to je vse. Zato vam zopet pravim: Ne bo dobro, dokler ne vzide rdeča zvezda."

"Kakšna rdeča zvezda?"

"Kaj se sprenevedate! Dobro veste kakšna. Boljševiška. Kaj zijate vame, druge rešitve za delavca in kmeta ni. Vsaka druga oblast je oblast gospode. Rdeča oblast pa je oblast delavcev in kmetov, ki so bili tlačeni, odkar svet stoji. Zdaj je konec nasilja. Zdaj dobijo oblast tisti, ki za skupnost največ delajo in skupnosti največ dajo, to so delavci in kmetje."

"To, kar smo že davno želeli, se je zdaj uresničilo. Zdaj vladamo mi, rdeči," se je udaril Štef po prsih.

"Kaj ne poveš? Pa ne, da so tebe postavili za predsednika?"

"Ti se samo norčuj! Predsednik je postal Šandor Garbai, pred dobrim tednom, enainvajsetega marca. Toda on ni nič. Ni pravi rdeči. V resnici zdaj vlada BĚla Kun. Ta je pravi boljševik."

"Zdaj bo dobro vsakemu, ki hoče delati. Vsi bomo delali za vse in vse bo skupno. Zdaj je vžšla naša zvezda in ne bo več zašla, to si zapomnite. Razpisane so volitve in zdaj ne bomo volili bogatih, kakor je to bila navada, od-

Mladi iz Stutgarta z vrstniki iz Berlina

kar svet stoji. Zdaj bomo volili take, ki vedo, kako se služi kruh."

"To morda mi vsi vemo bolje od tebe, kako se služi kruh, zato sem res radoveden, koga bomo volili."

Drugi četrtek bo tu pred cerkvijo zborovanje. Pridite vsi, da vas seznanimo z novo oblastjo in se pripravimo za volitve."

"Kdo pa bo prišel in nas seznanil s to tvojo novo oblastjo?"

"Kaj pa cerkveno imetje, dragocenosti?"

"Tvoj dedek, če bi rad vse naprej vedel. Pridi in boš videl. Vsi pridite, ne bo vam žal."

In res so se ljudje drugi četrtek zbrali. prišli so kar tako, v domači obleki in z orodjem, ki so ga pravkar imeli v rokah, z grabljami, z motiko, lopato ali pa z vilami. Vsi so bili nekam nasršeni, celo tisti, ki so sicer druge vedno zabavali z domisljicami in zbadljivkami.

Nasršeni pa so bili zaradi tega, ker je že ves teden med ljudmi krožila vest, da so volitve samo pretveza, v resnici pa gre za cerkveni denar in cerkvene dragocenosti, ki jih bojda nova oblast hoče imeti zase, ker so vse blagajne prazne. Nihče doslej ni vedel, da bi cerkev imela kaj prida denarja, zlasti pa ne, da ima kakšne dragocenosti. Toda zdaj so bili prepričani, da so kelih in monštranca iz zlata in srebra in neprecenljive vrednosti.

"Tega pa ne damo! Tega pa se naj noben zlodej niti ne dotakne. Če se v Rusiji ljudje niso postavili za svoje, mi se bomo."

"Tako je. Dali smo živino, dali smo pridelke, dali smo zvonove, zdaj je dovolj."

"Kaj pa orgelske piščali? Ste na to pozabili? Takrat je bila vojna in smo potrpeali. Zdaj pa je mir, zato naj vse pustijo pri miru."

"Meni so odnesli likalnik, medeninast možnar in tolkač."

"Pa se še čudiš, če jih je zamikalo srebro in zlato?"

"Res je. Lahko, da so blagajne prazne, dežela opustošena. Toda smo mi tega krivi? Smo mi hoteli ali začeli vojno? Smo mi opustošili deželo? Krmil sem kravo in bila je tik pred telitvijo. Pa ti pride tak cepec in jo odveže. Zaklali so jo, ne da bi vsaj toliko počakali, da bi prišlo tele iz nje. Zdaj pa jadikujejo, da ni živine, ni mleka, ni mesa, ni kož."

"Meni vojska ničesar ni vzela," je nekoliko porogljivo rekel Miška.

Niso zvedeli, da imaš kozo. Ko bi zvedeli, bi se moral od nje kar lepo posloviti."

"Ne mečite vsega v en koš, ljudje. Kar je bilo, je minilo. Sedanja oblast vam noče ničesar vzeti, pač pa dati," je rekel Štef in videlo se mu je na obrazu, kako se ga loteva jeza.

"Kaj pa cerkveno imetje, dragocenosti?"

"Kdo pa govori o tem? Kaj vam je le šinilo v glavo? Poleg tega pa ne vem, zakaj se toliko za te stvari ženete? Kdaj pa je bilo to vaše?"

"Čigavo pa? Cerkev in kar je v njej, je naše in tega ne damo. Če se nameravate kaj okrog tega sukati, ti povem, da se raje prej premislite. Sam si rekel, da zdaj o vsem sami odločamo."

"Seveda sem rekel. In tako tudi je. Toda saj vam pravim, da ne gre za cerkev ali kakšne dragocenosti."

"Kako pa ti to tako dobro veš, Štef? Si morda ti oblast? Glej, notar stoji sam tamle pri lipi, pridruži se mu, da bo oblast skupaj."

"Ne bo več dolgo notar. Rdeči postavimo svoje ljudi. Ne bogataše ne šolane, ampak take, ki dolsej niso bili nič. Taki imajo zdaj besedo in tako je prav."

"Si slišal, Miška. Zdaj si ti na vrsti. Gospod župan ti bomo rekli in roko ti bomo poljubljali."

"Zakaj pa ne? Samo prej si boš moral umiti svoj umazani rilec, da mi roka ne bo smrdela po tvoji bagi."

"Kako neki bi se zdaj držal župan, če bi bil doma?"

"Kako? Z eno roko bi držal klobuk, z drugo pa bi samega sebe tiščal navzdol, da bi bil priklon dovolj globok, ko se bo gospoda pripeljala."

"Ti si od včeraj," je rekel Miška. "Zdaj ni več gospode. Zdaj smo vsi enaki ali vsaj bomo. To se pravi, da boste

vsi taki, kakor sem jaz. In verjemite, ne bo vam niti tako slabo. Gospoda ne moremo vsi postati. Torej bomo postali vsi reveži."

"Imaš prav, Miška. In do tega niti ni daleč."

Tedaj se je množica prestopila in vzpela na prste. Od Monoštra sem se je naglo bližala črna kočija. Nastala je tišina. Sonce je medlo sijalo skozi megleno svetlobo, kakor je navadno okrog velike noči. Zdaj je bil četrtek pred cvetno nedeljo. Velika noč je bila zgodaj in travniki so bili še goli, samo nekaj trobentic je oznanjalo pomlad in vrbe so pognale mačice. Vrabčki so še malo prej gnali vrišč okrog cerkvene strehe, zdaj pa so ali kam odleteli ali pa so prisluhnili z ljudmi vred, kaj se bo zgodilo.

Konje je vodil zlovoljen kočijaž z velikimi, čez usta visečimi brki. Množica se je leno in nerada odmikala. Tišina je bila kar pretežka in zlovešča.

V kočiji je sedel en sam človek. Mahal je z roko v vidni zadregi in nespretno. Ni bilo mogoče ugotoviti ali maha, naj ga ne pozdravljajo, ali pa odzdravlja. Pri teh se je rahlo nasmehnil, kakor da prihaja med znance in prijatelje. Toda niti en sam obraz se mu ni nasmehnil, niti ena roka se ni dvignila, da bi mu pomahala v pozdrav. Ko sta privozila v sredo med množico, je človek nekaj rekel kočijažu. Ta je ustavil konja tako surovo, da sta

(Stuttgart) Spomin na Triglav 1997

odrinila kočijo krepko nazaj in zadela tiste, ki so se zgrnili za njo kot voda za ladjo.

Človek v kočiji je bil očitno nervozen. Tipal je po žepih in nekaj iskal. Bil je bledega, žalostnega obraza in oči so mu ležale nenavadno globoko. Bile pa so svetle in žareče, polne nekega skritega ognja. Roke je imel močne, z debelimi grčavimi prsti, toda bile so bele kakor roke krojača ali čevljarja.

Ko je pretipal žepe in ni našel, kar je iskal, si je pomel roke, vzela klobuk z glave in si ga nekaj časa ogledoval, kakor da ne verjame, da je njegov. Potem se je sklonil in se rokoval z Grabnarovim Štefom.

Nekaj časa sta šepetaje govorila, dokler se v to napeto tišino ni zaletel mlad fantovski glas enega izmed tistih, ki so s sedemnajstimi leti morali na fronto in so se mu vrnili, kateri so se pač vrnili, kot izkušeni starci:

Tedaj je mož na kočiji znova zamahnil z roko in začel:

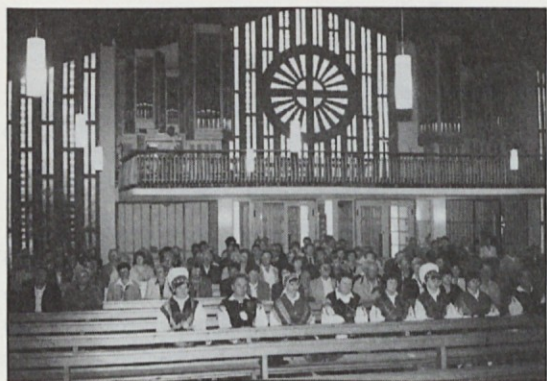
"Če imaš kaj povedati, povej na glas. če bi se pa rad spovedal, pojdi v cerkev. Štef ti ne more dati odveze."

Te besede so napetost spremenile v izzivalnost, v zlobo, v potrebo, da bi se nad kom znesli, da bi nad kom pokazali svojo moč. Molč je bil premegan. Ljudje so se sprostiti, zakrohotali, dvignili so orodje nad glave in kričali vseprek.

"Govori, na glas. Govori na glas!" so vpili in množica se je začela zgoščevati kakor roj, ki je našel svoje središče. Mož na kočiji je še bolj prebledel. Razumel je vsako besedo, saj je bil doma iz Sakalovec. Spoznal je, da mu zbrana množica ne samo ni naklonjena, ampak sovražna. Ni imel časa razmišljati in dognati, zakaj je tako, čeprav mu je Štef skušal povedati, kaj imajo ljudje v mislih. Toda hrup je bil tolikšen, da Štefa ni dobro razumel.

Nazadnje se je odločil. Vstal je, da je bil višji od vseh. presegali so ga samo tisti, ki so stali na cerkvenem nasipu in tako tiščali k ograji na njem, da bi skoraj popustila pritisku, čeprav je bila iz močnih in težkih brun. Ko je zamahnil z roko, se je množica počasi umirila. Preden pa je spregovoril prvo besedo, ga je prehitel Miška, ki ga je neka veselost kar razganjala:

"Štef, vprašaj ga no, če je moja kočija že v delu? Zdaj, ko bomo vsi enaki, bo imel vsak svojo. Če bom pa jaz še dalje hodil peš, on se bo pa vozil, potem to ni naša oblast."

Slovenci v cerkvi v Grenzachu

"Preveč čekate, Miška! To ni dobro," je rekel Štef nekoliko preveč preteče.

"Smemo povedati, kar hočemo, ali ne?" so kričali ljudje. "Kdo pa si ti, da nam boš pretel in dajal nauke?"

"Vzemi raje v roke klešče in kladivo in delaj, kako da se nam vsiljuješ za voditelja."

"Povejte temu zelenemu, naj vendar že pove, po kaj je prišel. Saj menda ni prišel v ogledi, da bi moral najprej govoriti o vsem drugem, samo o tistem ne, zaradi česar je prišel."

Tedaj je mož na kočiji znova zamahnil z roko in začel:

"Elvat-rsak!"

"Povej mu, Štef, naj govori slovensko, ali pa naj gre svojo pot. Če ne zna po naše, naj ne hodi med nas!"

Človek na kočiji se je čisto zmedel. Rad bi povedal vse, kar si je doma iz programov in raznih gesel pripravil, po domače, po slovensko. Toda naenkrat se je vse razblinilo. Ni mogel najti prave besede in vse se mu je zavozlalo. Čutil je le, da bi se dalo povedati vse tako po domače, tako preprosto, kakor bo odslej življenje preprosto, domače, razumljivo in veselo.

Največje težave mu je povzročal prav nagovor. Da bi rekel: Dragi ljudje, bi bilo vendarle presplošno, premalo zavedno, premalo po novem. Že dva dni je tuhtal, kako naj bi po slovensko povedal elvt-rsak. Niti v madžarščini ni te besede do dna razumel, kako bi jo torej mogel prevesti v slovenščino? Lahko bi rekel: "tivaršje", toda kaj, ko je to besedo že Cerkev vzela v svojo rabo in pomeni zakonskega druga, nikakor pa ne tovariša na splošno.

Ker ni našel druge besede, je sklenil, da bo ljudi nagovoril kar z madžarsko besedo, vse drugo pa bo povedal po slovensko. Ga bodo že razumeli, si je mislil.

Toda človek na kočiji ni računal s tem, da ljudje razumejo samo tisto, kar sami hočejo in je množica prav v tem nepreračunljiva.

Kaj so mu pravzaprav zamerili? Čemu so vsi navzoči postali na mah še bolj nasršeni? Doslej so mirno prenašali, da so morali madžarsko govoriti v uradu, v šoli, na pošti, z orožniki, edino v cerkvi so se z Bogom pogovarjali slovensko in v gostilni so se slovensko zmerjali. Množica je začela valovati in konja sta postala do kraja nemirna. Bliskala sta z očmi in ušesa so jima stala kot sulici na glavi. Začela sta stopicati in udarjati s kopiti ob vago, ker so jima ljudje, ki so stali zadaj, kočijo porivali pod noge.

Govornik je na kočiji začel izgubljeni ravnotežje, z njim pa tudi prisebnost. Prevzel ga je strah in ni vedel, kam bi se skril.

Posadil si je klobuk na glavo in se z obema rokama oprijel naslonjala na kočiji. Tedaj je nekdo sredi hrumeče množice zavpil ženskam, ki so stale na nasipu:

"Ženske, pobožajte ga malo z grabljami, tega bledega!"

"Vprašajte ga, kje ima tako velik žes, da bi vanj spravil kelih?"

"Kdo pa si ti, da nam boš pretel in dajal nauke?"

"Obrnite kočijo in po konjih! Naj gre, od koder je prišel." Hrup je naraščal in nekaj ljudi je zgrabilo konje za uzde. Tedaj je neka ženska na nasipu prišla grablje za zobe in z dolgim ročajem možu na kočiji ne preveč nežno sunila klobuk z glave, da je zletel med ljudi. Ti so ga vrgli dalje in precej časa je poskakoval, preden je padel na tla in so ga poteptali v brezoblično kunjjo.

Folklorna skupina iz Švice

Nekdo je stegnil roke, da bi potegnil prestrašenega človeka s kočije, toda ta je namerno opazil, naglo smuknil na drugi strani med ljudi in se kot jegulja pognal med njimi čez cesto v jarek in iz njega v gibčnem mladeniškem teku po praznem župnikovem travniku proti bližnjemu grmovju.

Morda se ljudje sploh ne bi spomnili, da bi galovili, ko ne bi nekoliko proč od drugih stal Miška in človek se je zagnal prav mimo njega.

Tedaj pa temu vsega hudega vajenemu starcu le ni dala mladostna žilica, neopazno je stegnil nogo in padel bežečemu, da se je trikrat prekopicnil. Toda v hipu je bil zopet na nogah in je bežal dalje.

Ob padcu se je množica zbudila in razigrala. Nekdo je zaklical: "Ujemimo ga!" in pognali so se za bežečim. Naenkrat se je vsa množica raztrgnila po travniku v mavričasto pahljačo, ki se je bolj in bolj daljšala in širila. Nekaj najstarejših in nadušljivih je naredilo samo nekaj korakov, drugi so zaostali sredi travnika, da se je pahljača redčila, spredaj pa bolj in bolj valovala.

Najhitrejši so bežečemu zaprli pot do grmovja in moral je preteči ves travnik. Pred njim je bil potok. Mož je tekkel na življenje in smrt, ob potoku pa se je na trenutek ustavil, kakor da premišlja, pa se je z nadčloveško močjo pognal čezenj in ga preskočil, kakor da ga nosi nevidna roka. Pred njim je bila huda strmina, pa jo je po vseh štirih prelezal v enem samem zagonu.

Na vrhu, ko je bila pred njim zopet ravnina, pa se je prijel za prsi in zdelo se je, da se bo zrušil po strmini nazaj. Omahaoval je nekaj časa, potem se je pognal proti veliki cesti, kakor da ga tam čaka rešitev. Toda njegovi skoki niso bili več tako lahki kot prej. Noge so ga komaj še za silo ubogale.

"Ta že ne bo več trave tlačil," so rekli.

Zasledovalci so preskočili potok na nižjem mestu. Izognili so se tudi strmemu bregu onstran potoka in pahljača se je začela zapirati kakor past. Zaprla se je, ko je mož pritekkel do ceste, napravil po njej tri, štiri korake, potem pa se je kot spodnesen zrušil v nasprotni jarek. Množica je planila po njem, tolkli so ga s pestmi, ga brcali, padali nanj, ker so jih tisti za njimi porivali. Le malo komu se je posrečilo, da ga je sunil z ročajem svojega orodja, zamahniti pa v tej gneči ni mogel nihče. Nekdo je ležečemu prebrskal žepe in privlekel na dan nekaj bankovcev in neke papirje. Vpričo vseh jih je razcefral na drobne kose in jih zmetal v veter.

Mladi nogometaši iz Stuttgarta po turnirju v Berlinu

Tedaj so ljudje odnehali. Zresnili so se. Jeza in srd, ki se jih je prej polastila, da sami niso vedeli kdaj in zakaj, se je polagoma polegla.

"Ta že ne bo več trave tlačil," so rekli.

"Dobil je, kar je iskal. Doma naj bi ostal, pa se mu ne bi nič zgodilo." In so odhajali nazaj na kraj zborovanja.

"Kako je z njim? Ste mu pokazali cerkvene dragocenosti? Jih je vzel kaj s seboj?"

"Vzel, vzel. Toliko, da jih ne bo pozabil. Zdaj se že z Bogom poganjata zanje."

"Pa ne, da ste ga...?"

"Smo, smo. Saj mu ni bilo treba dosti. Taka glista brezkrvna!"

"Kaj pa voz? Kaj pa konji?"

"Saj je tu kočijaž. Povejte mu, naj se pobere nazaj v Monošter. Povejte mu tudi, naj k nam nikogar več ne vozi. Niti sam Kun BĚla naj se ne drzne priti!"

Pomignili so kočijažu in s tresočimi rokami je obračal kočijo.

"Ljudje, nič nisem kriv. Rekli so mi, zapovedali so mi: pelji! in sem peljal. Moral sem. Nič nisem kriv."

Tedaj je pristopil Grabnarov Štef in rekel:

"Počakaj, peljal se bom s teboj." Okrog voza se je zopet zbrala precejšnja množica, čeprav je mnogo ljudi že odšlo. Ko je Štef že sedel v kočijo, je nekam otožno in obupano zmajal z glavo:

"Ljudje, ljudje, to pa niste dobro naredili. Človek pride med vas, da vas zdrami, da vam oznanil nov svet, vi pa z njim takole. To se vam bo še bridko otepalo. Tako gotovo, kakor me vidite tukaj."

Se nadaljuje

JESENSKI SESTANEK SLOVENSkih DUŠNIH PASTIRJEV IZ EVROPE V CELJU

Kaj neki bo prinesel jesenski pastoralni sestanek slovenskih izseljenskih duhovnikov, ki smo, tako kot naši rojaki, razkropljeni po Evropi, od Nice in Pariza do Londona, prek Göteborga, Nemčije, kjer je večina slovenskih izseljenskih duhovnikov, do Züricha ter Avstrije, Predarlške in Gradca. Zbrali so se tudi vsi odgovorni za Rafaelovo družbo in Našo luč ter posebni gostje. Letos so to bili vsi trije slovenski ordinariji: škof Metod iz Kopra, odgovoren za izseljensko pastoralo, škof Franc iz Maribora, ki nam je predstavil svetništvo škofa Slomška, in nadškof ter slovenski metropolit Franc, ki nam je posredoval zanimive novice v zvezi s pripravo na "slovensko sinodo", ta naj bi pomagala začrtati pot slovenskega duhovnika in kristjana v prihodnje tisočletje. Vsi naši ordinariji so nam prinesli polno svežine, veselja in upanja in s svojo navzočnostjo pokazali, da se domača Cerkev živo zanima za Slovence, ki živijo po svetu. Prek delegata za Nemčijo in Švedsko bodo vse misije po Evropi vključene v sinodalno pripravo. Gospod Pucelj je že poslal na teren prvo obvestilo o pripravah na sinodo. Z njim je v naše misije prišla molitev za uspeh sinode. Sprejmimo jo z veseljem, da bo prek naše zavzete molitve sinoda zares uspešna.

Celje smo spoznavali z opatom Kolškom, ki nas je popeljal v eno najtemnejših strani naše zgodovine, na Teharje. Z nami je bila živa priča tega bratomora, g. Janez Zdešar. Kdo bi si mislil, da je moralo že pod okupatorjevo morilno roko nasilno umreti toliko ljudi. Nezaslišani zločini pa so se dogajali šele po osvoboditvi, o čemer je mogoče brati v knjigi Teharje tlakovane z našo krvjo.

Zvone Podvinski

Slovenski izseljenski duhovniki iz Evrope na letošnjem srečanju v Celju

CELJE

Zadnji podatki območne enote Zavoda za zaposlovanje v Celju kažejo, da se število brezposelnih oseb na območju Celja, Laškega, Slovenskih Konjic, Šentjurja, Šmarja in Žalca v letošnjem letu veča in da se je stopnja registrirane brezposelnosti v juniju povzpela že na 17,6 odstotka. V istem času je znašala stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji 14,3 odstotka, v šentjurski občini pa kar 24,3 odstotka. V primerjavi z decembrom lani je bila brezposelnost na celjskem območju za 10, v primerjavi z lanskim avgustom pa kar za 20 odstotkov večja.

Rast števila brezposelnih v preteklih mesecih je seveda posledica mnogih stečajev podjetij, pa tudi odpuščenja presežnih delavcev in priliva mladih v odprto brezposelnost po končanem šolanju. Od skupaj 15 tisoč brezposelnih je skoraj 2.700 mladih, ki po šolanju niso dobili zaposlitve, 3.350 je med brezposelnimi trajnih presežkov, nekaj manj kot 2.700 pa je tako imenovanih stečajnikov.

DOBROVNIK

V Dobrovniku so ustanovili pomursko madžarsko mladinsko zvezo. Skrbela naj bi za organizacijo kulturnih, športnih in zabavnih prireditev in združevala mlade v Prekmurju ne glede na narodnost. Za predsednika organizacijskega odbora so izvolili Atilo Kovača. Ime zveze bodo izbrali z javnim natečajem.

DOBROVNIK

Krajani tega narodnostno mešanega obmejnega kraja v lendavski občini so na zboru krajanov soglasno sprejeli pobudo za začetek postopka za referendum za ustanovitev samostojne občine Dobrovnik. Takšno odločitev so na zborih krajanov sprejeli tudi v Žitkovcih in Strehovcih, ki sta v KS Dobrovnik. Ta skupaj šteje blizu 1.600 prebivalcev slovenske in madžarske narodnosti, ki so se že na referendumu pred tremi leti odločili za ustanovitev lastne občine, vendar te možnosti niso dobili. Tudi novi vladni predlog ne predvideva ustanovitev občine Dobrovnik.

DOLGA VAS

Družbi za gradnjo avtocest (DARS) se zelo mudi s pripravami na gradnjo lendavske obvoznice, ki naj bi se

začela maja prihodnjega leta. Zato bodo arheologi kar pozimi raziskali 2700 kv. m velike Gornje njive pri Dolgi vasi, kjer bo speljan del trase bodoče obvoznice. Arheologi so namreč že med avgustovsko raziskavo terena na Gornjih njivah našli nekaj ostankov lončene posode in opeke iz srednjega veka, najverjetneje iz 14. ali 15. stoletja. Med zaščitnim izkopavanjem, ki bo trajalo dva meseca, bodo skušali ugotoviti, ali je na območju Dolge vasi v srednjem veku stala naselbina. Po besedah kustosinje Irene Šavel iz soboškega Pokrajinskega muzeja so že prvi delovni dan naleteli na izkopanine, značilne za prazgodovinske naselbine. Dolgovaška arheološka izkopavanja so doslej druga največja v Prekmurju.

DRAGA

Za medvedi, ki so obiskali sadovnjak pri vasi Zgornja Podplanina, so ostala številna polomljena drevesa. Teh nevarnih zveri je letos še posebej veliko, več kot vsa prejšnja leta, ugotavljajo prebivalci krajevne skupnosti Draga v občini Loški Potok.

Srne osmuknejo fižol, deteljo in peso, da ni omembe vredno, veliko več škode pa naredijo košute, jeleni in letos predvsem medvedi. Vaščane je že strah hoditi na avtobusno postajo, ker ni redko, da jim medved prečka pot.

Mirjan Bartol, vodja odseka za usmerjanje prostoživečih živali na kočevskem zavodu za gozdove, je opozoril, da je škoda, ki jo naredi divjad, iz leta v leto enaka, zveri pa povzročajo več škode. V minulih letih so jo volkovi, letos pa izjemno veliko medvedi. "Ljudje manjše škode niti ne prijavljajo," je povedal, "za večjo škodo dobijo majhno odškodnino, tisoč tolarjev za uničeno in 500 tolarjev za poškodovano drevo." Letos je bilo poškodovanih 142 in uničenih 39 sadnih dreves, največ v vaseh Pungert in Podplanina, tik ob slovensko-hrvaški meji. Po uradnih podatkih je medvedov v Sloveniji od 300 do 400, toda v Lovski družini Draga ugotavljajo, da jih je samo pri njih okoli 200 in da se njihovo število povečuje.

Zdaj imajo v LD Draga odobrene štiri izredne odstrelne medvedov, ki obiskujejo sadovnjake ob vaseh in delajo škodo, kot na primer pred časom, ko je medved ponoči vdrl v svinjak in skušal odnesti prašiča, pa ga je gospodinja z metlo odpodila. Ali pa v Starem Kotu, kjer so hlev obiskali kar trije medvedi. Takih zgodb je veliko. "Največ težav delajo manjši medvedi, do 100 kilogramov, ki niso

več pri mami, tako da nimajo privzgojenega strahu pred človekom.

KOPER

Najbolj odprta meja med Italijo in Slovenijo se je zaradi italijanskega pristopa k uvajanju določil schengenskega sporazuma v nekaj dneh vrnila v razmere pred 40 leti. Danes so bile težave pri prehajanju italijanske meje še večje, kar dokazuje, da obmejni organi nimajo namena delati drugače, kot jim je naročeno. Za prestop meje vzorniki čakajo več kot eno uro.

Doslej so na Škofijah zavrnilo šest ljudi, nihče med njimi ni bil Slovenec in nihče tudi ni bil kak večji kriminalac. Povsem se je spremenila sestava potnikov. Na Škofijah je bilo prej 65 odstotkov Hrvatov, zdaj jih je velika večina, kar 90 odstotkov. Slovenci ne potujejo v Italijo ali pa gredo prek maloobmejnih prehodov, kjer Italijani žigosajo maloobmejne prepustnice.

Glavno pa schengenski izolaciji nasprotujejo v Trstu in Gorici. Medtem ko podnevi italijanske oblasti pregledujejo avto za avtom, ilegalci ponoči zlahka prehajajo zeleno in morsko mejo. Schengenske mreže lovijo majhne ribe, pravi "morski psi" pa znajo ubrati drugačne poti. Ukrepi pa pretresajo tržaške trgovske vrste, saj jih štejejo na neke vrste trgovsko bitko "pri Kobaridu". Zdaj je, spet paradokсно, tudi v tržaških krogih že slišati, da bi morali Slovenijo čim prej sprejeti v EU. Tržaški župan Illy zahteva, da začne zeleno mejo varovati italijanska vojska.

LJUBLJANA

Ob svetovnem dnevu varčevanja, slovenski gospodarstveniki opozarjajo, da Slovenci preveč zapravljamo in premalo varčujemo. Bančna posojila prebivalstvu, ki so jih ljudje v glavnem porabili za nakupe avtomobilov, pohištva in gospodinjinskih strojev, so namreč naraščala precej hitreje kot vloge občanov. Iz bank pa zlasti v zadnjem času prihajajo nekoliko drugačne novice; v nekaterih so namreč opazili precejšnje povečanje varčevanja prebivalstva.

Po najbolj svežih podatkih Banke Slovenije so vloge prebivalstva pri poslovnih bankah konec septembra znašale skupno 703 milijarde tolarjev. Od tega je bilo toolarskih vlog za 335,1 milijarde tolarjev, deviznih pa za 367,9 milijarde tolarjev. Posojila, ki so jih pri bankah na-

jeli občani, so znašala 235,8 milijarde tolarjev (tolarskih je bilo za 235,6 milijarde, deviznih pa za 109 milijard tolarjev). V primerjavi s podatki za prejšnje mesece in leta je opaziti stalno rast tako pri vlogah prebivalstva kot pri terjatvah bank do prebivalstva. Od januarja do konca septembra se je vrednost sredstev, ki so jih prebivalci vložili v različne oblike bančnega varčevanja, povečala za 12,5 odstotka (več kot 78 milijard tolarjev). To je skoraj enako kot lani v istem času, ko se je povečala za 12,4 odstotka oziroma za okoli 63 milijard tolarjev. Skupna vrednost bančnih posojil prebivalstvu pa se je letos povečala za 14 odstotkov (29 milijard tolarjev), lani v tem času pa za četrtno (41 milijard tolarjev).

V Novi Ljubljanski banki pravijo, da so vloge prebivalstva letos močno narasle. Opažajo tudi, da Slovenci začinjajo zaupati tolarju. V začetku leta je bilo namreč deviznih sredstev prebivalstva več kot toolarskih, pozneje pa se je razmerje nagnilo v korist toolarskih. Varčevalci NLB se raje kot za dolgoročno odločajo za kratkoročno varčevanje. Podobne izkušnje imajo tudi v Gorenjski banki, kjer menijo, da smo Slovenci še vedno predvsem porabniki in manj varčevalci. V banki SKB pa ugotavljajo, da se njihovi varčevalci najpogosteje odločajo za nenamenske depozite, v zadnjem času predvsem za tiste z devizno klavzulo na podlagi prodaje nemških mark. V Novi Kreditni banki Maribor pa se največ strank odloči za tolarско varčevanje na knjižici z odpovednim rokom.

Nalaganje denarja v banke ni edina možnost varčevanja. Tudi varčevalci, ki nimajo veliko pod palcem, se namreč lahko določijo za nalaganje denarja v obveznice in delnice. Po zadnjih dogodkih na svetovnih in tudi naši borzi slednje za varčevalce niso tako zanimive. Tveganje pri nalaganju denarja v obveznice je navadno manjše, še posebej če gre za državne obveznice, so pa zato tudi donosni manjši kot pri delnicah. Varčevalci se namesto ene od običajnih oblik dolgoročnega varčevanja lahko odločijo tudi za nakup bančnih obveznic. Obrestna mera teh je stalna, v primerjavi z vezanimi depoziti so tako naložena sredstva likvidnejša, obveznice pa lahko unovčimo kadarkoli. Obveznice izdajajo tudi državni skladi, občine in podjetja.

MARIBOR

V francoskem Toursu se je mudila delegacija Maribora. V njej so bili poleg župana dr. Alojza Križmana in sodelavcev še rektor univerze s sodelavci ter predstavniki

ki obrtne zbornice in zavod za zaposlovanje in turizem. Člani delegacij obeh mest so med drugim podpisali listini o partnerstvu in sodelovanju.

MARIBOR

Sadjarji na Štajerskem letos ne bodo imeli težav s prodajo "industrijskih" jabolk. Tako zagotavljajo pri Mercator-Slosadu, kjer jih vsak dan predelajo 200 ton. Zaradi padca svetovnih cen jabolčnega koncentrata so v oktobru sicer znižali ceno industrijskih jabolk - doslej je znašala 13 do 14 tolarjev za kilogram - računajo pa, da bodo izgubo zmanjšali s subvencijo ministrstva za kmetijstvo, ki naj bi znašala po 3 tolarje za kilogram v oktobru prodanih jabolk.

Mercator-Slosad, d.d., v Bohovi pri Mariboru je naš največji predelovalec sadja v koncentrate. Ti so na svetovnem trgu prav zaradi izredne arome štajerskih jabolk zelo iskani. Zato računajo, da bodo tudi letos več kot 80 odstotkov jabolčnih koncentratov izvozili na zahtevne tuje trge. Doslej so odkupili že 7.000 ton industrijskih jabolk, do konca sezone pa jih bodo še 5.000 ton.

TRST

V Terezijnski četrti je odprla svojo podružnico za poslovanje z občani Kmečka banka iz Gorice. Banka je imela že nekaj časa svoje predstavništvo v Trstu, odslej pa bo tudi neposredno poslovala s strankami. Odprtje nove podružnice je pomembno tudi za prejemnike italijanskih pokojnin, saj je dobila Kmečka banka od italijanske centralne banke dovoljenje za izplačevanje.

Adventni venček

SKLADENJSKI NAKLONI

1. VSTAVI PRIMERNE ČLENKE ZA IZRAŽANJE NEGOTOVOSTI:

Zgled: Naredil bom do jutri. - Goto-vo bom naredil do jutri.

Magda bo zamudila vlak. Mama se bo pojutrišnjem vrnila iz bolnišnice. Stane bo znal zamenjati varovalko. Pozvonilo je, to je Milan. Miklavž bo študiral strojništvo. Majda težko premaguje radovednost. Sosed je imel prste vmes. To je brezov goban. To je zajčja sled. Naša hiša je petsto metrov od mosta. V takem dežju ne boste hodili domov. Vsak dan ne bo megle.

2. V NASLEDNJIH POVEDIH IZRAZI NEGOTOVOST NA VSAJ TRI NAČINE:

Naš razrednik je star petdest let. Jutri bo deževalo. To trka žolna. Vreme se bo kmalu spremenilo. Tega spisa nisi napisal sam. Motiš se. Naši tekme ne bodo dobili.

3. POVEDI PREOBLIKUJ TAKO, DA BODO IZRAŽALA GOTOVOST:

Letalo iz Amsterdama bo gotovo imelo spet zamudo. Mami je slabo, menda od pokvarjene konzerve. Zvečer se morda še enkrat vidiva. Slika nad pisalno mizo je obešena morebiti za dva prsta previsoko. Mogoče si je Vesna sposodila tvoje kolo. Naš razrednik je bil baje v mladih letih mornar. Janko in Robi sta neki strašno velika prijatelja. Stric Stanko je baje zbežal v Avstralijo. Mislim, da bi teto Vido še spoznala. Po mojem mnenju Mihec tega ni naredi nalašč. Nekdo trka na vrata, to bo Tomaž. Ne bi rekel, da je vse to lepo in prav. Po splošnem prepričanju tega Metod ni naredil sam. Po časopisnih poročilih je in-terfon že odkrit.

4. RAZLOŽI BESEDE S PRE-SENIM ALI ZAMENJANIM POMENOM V STAVKU:

Zgled: Stadion ploska, rjuje. Gledalci na stadionu ploskajo, rjujejo.

Mlado vzamem in ne kakega starega lonca, da bi ga bil žalosten podnevi in ponoči. Prazen klas stoji pokonci. Helena je odpela slammik in skozi temno vejevje je en sam žarek poljubil njene lase. Okna gledajo na vrt in proti drevoredu. Mačka je zamižala, tihceno zamijavkala in požrešno pogledala s svojimi zelenimi turkizi. Angleščina je stala pri katedru in strmela v svoj razred. Uniformi primeta Damijana za rame in ga vodita za civilistom po stopnicah.

5. ZA RAZPOLOŽENJSKO OBARVANE OBLIKE NAJDI NAVADNE:

Na j se dol usedejo, gospod žlahtni. Pa hlapče se ni dosti brigalo za karanje. Ravno so se menjavale straže na zidovju in v stolpih, kar se zasliši iz najvišjega stolpa glas, da gori. Saj je omara zaklenjena, mati pa imajo ključ. Saj vejo, gospa, da se gospod vrnejo šele s polnočnim vlakom. V mestu se izgubiš med ljudmi. Reci ji, naj jo pohiti, pa je gotovo ne bo do enajstih. Blažek, jutri te prebunkala, toliko, da boš jokal. Vi ste bomba dedec, profesor.

6. PREMESTI NASLONKE, KJER JE TREBA, DA NE ZVENI POUJARJENO:

Zgled: Je deževalo. Deževalo je.

Je minilo dve leti od takrat. Se je mama že vrnila iz bolnišnice? Je bil lačen. Je priliznjen kot maček. Se je delal, kakor da me ne razume. Si se danes utrudil? Si še premajhen, da bi to vedel! So se zbrali fantje iz vse vasi. So ljudje, ki nočejo videti svojih napak. Se zjutraj kaj umivaš? Ga

ne poznate? Ga ni nič škoda. Jih bo sram. Ni mi znano, kdaj se vrnejo. Mi je bilo žal.

7. PREMESTI NASLONKE V ZLOŽENIH POVEDIH NA PRAVO MESTO:

Kdor je bil bolj hude jeze in posebej kaj razžaljen, šel je, da se maščuje, med razbojnike. "Kaj ti je, Tine?" vpraša ga mati prestrašena. Ko sem prihajal mimo, stal je kakor navadno sredi male tratine med cesto in hišo. "Pusti me!" siknil je premagani. Izpod brinja smuknil je v resnici dolgouhi zajec in kakor blisk jo je odpihal po melini. "Jaz rajši počasi hodim kakor hitro!" dejala je ona goreče. Z ladje se je posvetila plamenica, zagugala se v loku in padla v morje.

REŠITVE:

1. PRIMERNI ČLENKI ZA IZRAŽANJE NEGOTOVOSTI:

Magda bo gotovo zamudila vlak. Mama se bo menda pojutrišnjem vrnila iz bolnišnice. Stane bo gotovo znal zamenjati varovalko. Pozvonilo je, to bo Milan. Baje, da bo Miklavž študiral strojništvo. Mislim, da Majda težko premaguje radovednost. Menda je imel sosed prste vmes. Po mojem je to brezov goban. Mislim, da je to zajčja sled. Po mojem je naša hiša petsto metrov od mosta. V takem dežju menda ne boste hodili domov. Vsak dan menda ne bo megle.

2. NEGOTOVOST NA VSAJ TRI NAČINE:

Naš razrednik je gotovo star petdest let. Menda je naš razrednik star petdeset let. Naš razrednik mora biti star petdeset let. - Pravijo, da bo jutri deževalo. Mislim, da bo jutri deževalo. Po mojem bo jutri deževalo. - To goto-

vo trka žolna. Mislim, da to trka žolna. Po mojem to trka žolna. - Baje se bo vreme kmalu spremenilo. Mnenja sem, da se bo vreme kmalu spremenilo. Menda se bo vreme kmalu spremenilo. - Tega spisa gotovo nisi napisal sam. Po mojem tega spisa nisi napisal sam. Menim, da tega spisa nisi napisal sam. - Gotovo se motiš. Mislim, da se motiš. Po mojem se motiš. - Naši tekme gotovo ne bodo dobili. Mislim, da naši tekme ne bodo dobili. Mnenja sem, da naši tekme ne bodo dobili.

3. Povedi izražajo gotovost:

Letalo iz Amsterdama bo imelo spet zamudo. Mami je slabo zaradi pokvarjene konzerve. Zvečer se še enkrat vidiva. Slika nad pisalno mizo je obešena za dva prsta previsoko. Vesna si je sposodila tvoje kolo. Naš razrednik je bil v mladih letih mornar. Janko in Robi sta velika prijatelja. Stric Stanko je zbežal v Avstralijo. Teto Vido bi še spoznala. Mihec tega ni naredi nalašč. Nekdo trka na vrata, to je Tomaž. Vse to ni lepo in prav. Tega Metod ni naredil sam. Interfon je že odkrit.

4. BESEDE S PRENESENIM ALI ZAMENJANIM POMENOM:

Mlado ženo vzamem in ne kake stare, da bi je bil žalosten podnevi in ponoči. Ošaben človek hodi pokonci. Helena je odpela slammik in skozi temno vejje je sonce posvetilo na njene lase. Skozi okna se vidi na vrt in proti drevoredu. Mačka je zamižala, tihceno zamijavkala in požrešno pogledala s svojimi zelenimi očmi. Profesorica angleščine je stala pri katedru in strmela v svoj razred. Policista sta prijela Damijana za rame in ga odvedla za civilistom po stopnicah.

5. NAVADNE OBLIKE NAMESTO RAZPOLOŽENJSKO OBARVANIH

OBLIK: Gospod, usedite se. Hlapec se ni dosti brigal za karanje. Med menjavanjem straže na zidovju in v stolpih se je zaslíhal iz najvišjega stolpa glas, da gori. Saj je omara zaklenjena, mati pa ima ključ. Saj veste, gospa, da se gospod vrne šele s polnočnim vlakom. V mestu se lahko med ljudmi izgubiš. Tudi če ji rečeš, naj pohiti, je gotovo ne bo do enajstih. Blažek, jutri te bova prebunkala, da boš jokal. Vi ste dober mož, profesor.

6. NASLONKE, DA NE ZVENI

POUDARJENO: Od takrat je minilo dve leti. Se je mama že vrnila iz bolnišnice? Bil je lačen. Priliznjen je kot maček. Delal se je, kakor da me ne razume. Si se danes utrudil? Premajhen si še, da bi to vedel! Zbrali so se fantje iz vse vasi. Nekateri ljudje nočejo videti svojih napak. Se jutraj kaj umivaš? Ga ne poznate? Ni ga nič škoda. Sram jih bo. Mi ni znano, kdaj se vrnejo. Bilo mi je žal.

7. NASLONKE V ZLOŽENIH Povedih na pravem mestu:

Kdor je bil bolj hude jeze in posebej kaj razžaljen, je šel med razbojnike, da se maščuje. "Kaj ti je, Tine?" ga vpraša prestrašena mati. Ko sem prihajal mimo, je stal kakor navadno sredi male tratine med cesto in hišo. "Pusti me!" je siknil premagani. Izpod brinja je smuknil v resnici dolgouhi zajec in kakor blisk jo je odpihal po melini. "Jaz rajši hodim počasi kakor hitro!" je dejala ona goreče. Z ladje se je posvetila plamenica, se zagugala v loku in padla v morje.

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

(JO JE BILO... pogostna napa-ka pri navajanju količine, kjer je pravi sklon roditeljski. Napa-ka je opazna le pri ženskem spolu, ker sta pri moškem in srednjem spolu roditeljski in tožilnik enaka.

Trgali smo arniko, ker je je bilo tam veliko (narobe ...jo je bilo). Bili sta je sama kost in koža (narobe ...sta jo...). Kupili smo belo moko, ker je je zmanjkalo za potico.

JUD, JUDOVSKI, JUDOVSTVO - Poleg teh izrazov imamo še enakopomenske "Žid, židovski, židovstvo". Izraz "žid" je balkanskoslovanska izposojenka iz zgodnje italijanske oblike "giudeo". Naš tisk v zadnjih letih uporablja zvečine prav te izposojene oblike, pač predvsem pod vplivom srbsčine in hrvaščine, ker imajo tam le izraza Židov in Jevrejin. "Judovski izrazi se držijo zvečine le še v bibličnih in drugih cerkvenih besedilih. In vendar so Judje navsezadnje iz Judeje, ne iz neobstoječe Židije. "Židovski" izrazi zvenijo tudi nekoliko zaničljivo, čeprav so take prizvoke imeli tudi "judovski".

Albert Einstein je bil po rodu Jud. Sosed je po značaju pravi Jud. Največji judovski praznik je bila pasha, ko so se spominjali izhoda iz egiptovske sužnosti. Judovstvo je starejša religija kot krščanstvo.

Križanka NL 10/97

1		2	3	4		5	6	7	
		8				9			
10	11			12	13				14
15			16						
17		18				19			
20					21				
22				23			24		
25			26				27		
28		29				30			
31	32				33		34		
	35								NAŠA LUČ

VODORAVNO: 1. modroslovje, 8. dva, 9. stara mama, 10. dejanje, 12. nalezljiva bolezen, 'črna smrt', 15. Nova revija, 16. športnik s krogli, 17. znan slovenski skladatelj Marij ... (opera Črne maske), 19. indijska metoda zbranosti in samoobvladanja, 20. nemška avtomobilska znamka, 21. vrsta gozdnega drevesa, 22. kovinske ploščice, letve 24. ameriška enota za občutljivost filma, 25. Orel Roman, 26. vrsta manjših sov, 27. soglasniki v besedi: lopata, 28. predlog, 29. kip, podoba, 30. in (stara oblika), 31. star možak, 34. žensko ime, 35. pahuljica zmrznjene vode, ki pade pozimi z neba.

NAVPIČNO: 1. kraj v Sloveniji, 2. Abrahamov brat, 3. predlog, 4. vprašalnica, 5. kot list tenka umetna snov za ovijanje in izolacijo, 6. slovenski izraz za prvi sklon, 7. naslov romana Janka Kersnika; 11. prebivalec Kroepe, 13. Oblak Ludvik, 14. najvišja gora Turčije (5165m), 16. neljub, mučen telesni občutek, 18. GEM, 21. odmev, 33. oseba v igri 'Kozlovska sodba v Višnji Gori' (Drnulja), 29. industrijska rastlina, 32. Česnik Silvester, 33. Cankar Ivan.

Rešitev nagradne križanke NL 8/97: ROŽNI VENEC

Nagrajena je Simona Korošak, Šketova 6, Ljubljana

Mož ženi:

- Draga, kdaj si prvič občutila, da me ljubiš?
- Takrat, ko sem se razjezila, če so ti drugi rekli idiot.

Močna ženska želi v trgovini kupiti za dve številki preveliko obleko:

- Ne, ni pomota, le prijateljici bi rada dokazala, da sem shujšala.

Gost zavpije natakarku:

- Čujte, bom dočkal tisti špricar ali ne!?
- Mislim, da boste, videti ste precej zdravi...

- Pol leta se moja žena pospešeno ukvarja s športom, da bi se pomladila.
- Ali je kaj uspeha?
- Sedaj ni več kot ženska pri 46, ampak kot moški pri 44 letih.

Starejši možakar brez uspeha zapeljuje mladenko. Nazadnje se spusti pred njo na kolena in reče:

- Draga, dajte, odločite se. Zaradi vašega obotavljanja bom izgubil najlepša leta vašega življenja!

Petletni mulc pride zvečer razigran domov.

- Kaj pa nameravaš početi z deževnikom tu v stanovanju? ga vpraša oče.
- Do zdaj sva se zunaj igrala, zdaj pa mu bom pokazal, kje stanujemo.

- Žena, danes, ko imaš rojstni dan, te bom pa peljal ven na večerjo, da ti ne bo treba doma kuhati.

Mož je besedo držal. Potem sta pred kioskom jedla hrenovko...

... in potem je bil še neki nezaupljivi Škot, ki je spal z glavo v trezorju samo zato, ker je imel en zlat zob.

Mož je šel na policijo povedat, da mu je žena pred tednom dni izginila.

- Zakaj pa nam niste prišli to takoj povedat?
- Ja, zdaj ni nobene čiste posode več.

- Aleš, ne pozabi, danes je moj rojstni dan. Tokrat se bova po dolgem času res zabavala!

- Odlična zamisel, dragica. Prosim le, da ne zakleneš vrat, ker bom prišel pozno domov.

- Moj dedek ima vedno srečo. Včeraj se je dal zavarovati proti nezgodam in danes ga je že avto povozil.

Prijatelja sedita v baru. Mimo njune mize gre čudovito dekle.

- Hudimana! vrže pokonci prvega.
- Trije otroci, reče mirno drugi.
- Nemogoče, saj ne more biti stara več kot dvajset, pa naj bi imela že kar tri otroke?
- Ne ona, ti?

Sodnik vlomilcu:

- V tednu dni ste sedemkrat vlomili v različne trgovine!
- Vidite, niti proste sobote nimam.

- Si moreš misliti?! Moj pes laže!

- Ne verjamem.
- Poslušaj! Če ga vprašam, kako mijavka mačka, reče: hov!

- Mihec, imaš domačo nalogo?

- Ne.
- Škoda, reče očka in začne pomivati posodo.

- Zakaj baletke plešejo po prstih?

- Da ne bi zbudile občinstva.

- Veš, da je Janezu žena ušla...

- Ta ima pa res srečo!
- Sreča je kratka. Včeraj se je vrnila.

- Misliš, da Nacetu lahko posodim denar?

- Seveda, posodi.
- Ali je zanesljiv?

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Mößbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, masaži lic itd.

Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino. Zahtevajte naš prospekt. JODE, Schwant-halerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avtopark. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan. Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Pristrčno vabimo vse rojake, ki se odpravljajo na Dunaj, da prenočijo v slovenskih hotelih KOROTAN ali KOPER. Dobrodošli posamezniki, družine in skupine. Tečajnikom nemškega jezika ponujamo v poletnih mesecih posebne pogoje. Rezervacije za oba domova na tel. 0043-1-403-41-93 ali faks 0043-1-403-41-93-99.

• Prodam enostanovanjsko hišo 130 m², obokana klet, centralna na olje, 450 m² zemljišča, ograjeno, sončna lega, blizu glavne ceste, asfalt do hiše. Cena 185.000 mark.

Vrtno 4, Šentjur pri Celju. Informacije v Sloveniji: 063-816318; v Nemčiji: 08121-71597

• Podam visokoprtilično hišo, 170 m² s kmečko sobo in krušno pečjo. Centralna na trdo gorivo in olje; garaža in manjše gospodarsko poslopje; zemljišče 920 m², asfalt do hiše, sončna lega. Cena 156.000 mark. Informacije v Sloveniji 063-816318 ali v Nemčiji 08121-71597

• Na "Vinski cesti" Ormož-Jeruzalem-Ljutomer prodam takoj vseljivo enodružinsko hišo z 900 m² zemlje, 3000 vinskih trt, sadovnjak in park. Z malo dograditvijo primerno tudi za bife. Informacije: Ana Kosi, Ormož, tel: 062 702 595. Kličite po 20. uri.

• Hišo, večnamensko, trgovino ali gostilno, proizvodno-skladiščni objekt z večjo parcelo ob robu središča Maribora zelo ugodno prodam. Ponujam tudi dobro upeljano obrt za zahodni trg. Informacije: Ivan Klaneček, Pri Habaku 28, 2311 Hoče, tel. 062 104 644 ali v Nemčiji 089 6 911 559 zvečer.

• Na Ptuj na čudoviti lokaciji prodam gostinski lokal skupaj z atrijsko hišo, ki je v sklopu gostinskega lokala z lastnimi parkirnimi prostori, vseljivo takoj. Franc Šabeder, Slovenskogoriška 9 b, 2250 Ptuj tel 062 771 994.

• Slovenski družini ponujam eksistenco v gostinstvu. V najem dajem gostinski obrat s stanovanjem v mestu Zirndorf pri Nurenbergu s 1. oktobrom 1997. Ostalo po telefonu (*49) 0911 601169

• ŠENTJUR - GROBELNO na lepi sončni legi blizu avtobusne in železniške postaje ugodno prodam večjo hišo na parceli 950 m². Primerna za vsako mirno obrt in je v zaključni gradbeni fazi. Anton Garbajs, SI 3231 Grobelno, tel., 063 794 265

• Prodam kompletno opremljeno hišo z vinogradom in vrtom, 15 km iz Ptuja. Cena 135.000 DEM. Tel.: (GSM) 041 667 235

• V JABLANICI NAD BOŠTAJNOM prodam dokončano hišo s centralno kurjavo na mehka goriva. Hiša (11 x 10 m²) s 600 m² zemlje je na zelo lepem in sončnem kraju in je primerna za vikend ali razne dejavnosti. Tel: 0608 82 850.

• Na Dolenjskem v predmestju Novega mesta na dobri poziciji ob glavni cesti Ljubljana-Novo mesto prodajamo ali damo v najem, možno pa je tudi sopartnerstvo.

Prodajamo stanovanjsko-poslovno zgradbo s tremi stanovanji v izmeri 300 m² in klet s kurilnico, ter poslovni objekt z utečeno trgovino, tehnične, gradbene in kmetijske branže. Prodajno-poslovnih prostorov je velik 230 m², ima tudi pripadajoče parkirne prostore. Pokritih skladiščnih prostorov je za 120 m², nepokritih pa za 1700 m².

V najem damo vse prodajno-poslovne prostore.

Omogočimo tudi sopartnerstvo že utečene trgovine po dogovoru o sodelovanju. Vse informacije dobite na telefonu 00386 068 21442 ali 00386 068 321442.

• Na Štajerskem prodam lepo novo poslovno stavbo 550 m², z velikim asfaltiranim parkiriščem, v najem pa oddam luksuzno stanovanjsko hišo 250 m² s poslovnimi prostori in lepim velikim vrtom. Oba objekta sta kvalitetno grajena in priključena na vse javne naprave. Prodam skupaj ali deljeno. Cena DEM 2.000.-/m², možnost kreditiranja. Telefon 00386 609 626 586

• Maribor in Slovenj Gradec, izvrstna lega v obeh mestnih središčih: **PRODAMO ALI DAMO V NAJEM** hišo oziroma stanovanje, primerno tudi za urad, trgovino ali obrt, takoj vseljivo. Podrobnosti in cena po dogovoru. (Iščemo trgovske potnike za Slovenijo. Prosim za izčrpane ponudbe - diskretnost zajamčena!) Pišite na V.I.V., PF. 2236, D - 63412 Hanau.

• Na lepem kraju prodamo parcelo s staro hišo, primerno za nadomestno gradnjo. (17,60 arov) in njivo I. razreda (34,12 arov) v Mostju - blizu zdravilišča Terme pri Lendavi. Cena 30.000 DEM. Informacije: 069/79-258 ali v Nemčiji: 0711/34-30-352.

• Prodam vinograd v Globoki pri Ljutomeru, na parceli, ki meri 25 arov stoji vikend (100m²), okrog je posajenih 1100 trsov. Asfaltirana cesta do vikenda, ki je opremljen s centralno kurjavo na olje in vsemi napravami za kletarjenje. Cena 80.000 DEM. Informacije: Puconja Nada, tel.: 00 386 69 81 033

• V Celju, na lepi lokaciji, v privatni hiši, za gotovino prodam enosobno stanovanje: soba, kuhinja, kopalnica, wc, veža, garaža, klet, vrt. Oglasite se na naslov: Tone Jager, Dečkova cesta 42, Celje, SLO.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA**Stanislav Cikaneč**

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA**Anton Štekl**

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA**Kazimir Gaberc**

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA**p. dr. Marijan Šef**

Hercegovska 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA**Silvo Česnik**, župnik, delegat

tel. 06 07 13-83-81,

David Taljat, kaplan

tel. 06 07 13-83-69,

prelat Ignacij Čretnik

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 87 81 47 82

Franjo Pavalec

4, avenue Pauliani
F-06300 NICE,
tel. (0033) 04 921 76695

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA**SLOVENIK:****msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:**msgr. dr. Oskar Simčič**

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA**Jože Hauptman**

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA**Izidor Pečovnik**

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik,**Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Janez Demšar

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 45 2 58,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27
Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen,
tel. (*49) 0171-4607052

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41

Janez Pucelj, delegat

tel. (*49) 0172 - 97 96 738

ŠVEDSKA**Zvone Podvinski**

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA**p. Robert Podgoršek**

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15

Jaslice v Ribnici

Žena z reto

Ročna obdelava lesa

Obdelovanje doge za škaf

Tesač trama

Ribniški lončar

Družina pri molitvi

